COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 13.1.2005
COM(2005) 1 definitief

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES PARLEMENT

OVER DE EVALUATIE VAN DE TENUITVOERLEGGING VAN HET COMMUNAUTAIR STATISTISCH PROGRAMMA VOOR DE PERIODE 1998-2002

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING 4

1. Inleiding 4

2. Methodiek van de evaluatie – wat en hoe te evalueren 4

3. Het communautair statistisch programma 4

4. Belangrijkste conclusies 5

4.1. De tenuitvoerlegging van het communautair statistisch programma voor de periode 1998-2002 is voor alle prioritaire en actuele beleidsonderdelen van de EU grotendeels geslaagd 5

4.2. Tevredenheid onder gebruikers 6

4.3. Coördinatie en planning van de werkzaamheden 6

4.4. Kwaliteit 7

4.5. Doeltreffendheid – doelmatigheid 7

4.6. Toepassing van normen 7

4.7. Belasting voor de respondenten 7

4.8. Subsidiariteit 7

4.9. Evenwicht tussen behoeften en middelen 7

4.10. Evaluatie en bewaking van de vooruitgang 7

5. Aanbevelingen 8

5.1. Verbeter het stellen van prioriteiten in het CSS 8

5.2. Verkort de tijdcyclus van de statistische processen 8

5.3. Zoek een geschikte methode om met 25 landen te werken overeenkomstig de doelstellingen van elk domein 8

5.4. Verbeter de meting van de prestaties van Eurostat 8

5.5. Identificeer en beheer de vaardigheden en kennis op het niveau van het CSS voor de uitvoering van het programma 8

5.6. Identificeer expertisecentra in het CSS om statistische werkzaamheden uit te besteden 9

5.7. Herzie het verspreidingsbeleid 9

5.8. Stel een kwaliteitsborgingsplan voor Eurostat vast 9

5.9. Rationaliseer de statistische productie 9

VERSLAG 10

Inleiding 10
Evaluatiemethode – wat en hoe evalueren 10
Het communautair statistisch programma 12
Evaluatie van de uitvoering van het communautair statistisch programma 1998-2002 13
Evaluatie van de programmastrategieën 22
Subsidiariteitsbeginsel 27
Evenwicht tussen behoeften en middelen 27
Aanbevelingen 29
BIBLIOGRAFIE 32
VERKLARENDE WOORDENLIJST 34
GEDETAILLEERDE EVALUATIE VAN HET BELEID 38
HET VRIJE VERKEER VAN GOEDEREN 38
DE LANDBOUW 43
HET VRIJE VERKEER VAN PERSONEN, DIENSTEN EN KAPITAAL 50
HET VERVOER 55
ECONOMISCH EN MONETAIR BELEID 64
GEMEENSCHAPPELIJKE HANDELSPOLITIEK 70
SOCIALE POLITIEK, ONDERWIJS, BEROEPSOPLEIDING EN JEUGD 76
CULTUUR 83
VOLKSGEZONDHEID 86
CONSUMENTENBESCHERMING 90
TRANS-EUROPESE NETWERKEN 93
INDUSTRIE 98
ECONOMISCHE EN SOCIALE SAMENHANG 104
ONDERZOEK EN TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELING 107
MILIEU112
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING 117

SAMENVATTING

1. INLEIDING

In dit document wordt het communautair statistisch programma 1998-2002 geëvalueerd zoals vereist door artikel 4 van de Beschikking van de Raad van 22 december 1998 betreffende het communautair statistisch programma voor de periode 1998-2002[1]:

Artikel 4:

"Aan het eind van de looptijd van het programma legt de Commissie na overleg met het Comité statistisch programma een passend evaluatieverslag over de uitvoering van het programma voor, waarin rekening wordt gehouden met de adviezen van onafhankelijke deskundigen. Dit verslag wordt uiterlijk eind 2003 voorgelegd aan het Europees Parlement en de Raad."

2. METHODIEK VAN DE EVALUATIE – WAT EN HOE TE EVALUEREN

Dit intern opgestelde verslag is gebaseerd op informatie die op de volgende manieren is verzameld:

– compilatie en analyse van de bestaande informatie over het programma;

– gebruik van externe beoordelingen door onafhankelijke deskundigen;

– gebruik van interne beoordelingen, waarbij rekening is gehouden met de opvattingen van gebruikers en partners.[2]

De evaluatie gaat in op de volgende aspecten:

– tenuitvoerlegging van het programma naar EU-beleidsonderdeel inzake de toepassing van normen en methoden, het verlenen van statistische diensten aan de instellingen en lidstaten van de EU, de verspreiding van statistische gegevens en statistische ondersteuning;

– doel van de programmastrategieën;

– subsidiariteit;

– evenwicht tussen behoeften en middelen.

3. HET COMMUNAUTAIR STATISTISCH PROGRAMMA

De opdracht van Eurostat en daarmee van het hele communautair statistisch programma is "de Europese Unie een statistische informatiedienst van hoge kwaliteit te leveren".

---

1 PB L 42 van 16.2.1999, blz. 2.

2 De volledige bibliografie is te vinden in bijlage 1.

Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad van 17 februari 1997 betreffende de communautaire statistiek[3] bepaalt dat de Raad een communautair statistisch programma vaststelt "waarin de richtsnoeren, voornaamste sectoren en doelstellingen van de voor ten hoogste vijf jaar geplande maatregelen worden omschreven".

Het vijfjarenprogramma voor de periode 1998-2002 is het vijfde programma voor de middellange termijn dat Eurostat heeft opgesteld. De vijfjarenprogramma's worden ondersteund door jaarprogramma's, die meer gedetailleerde doelstellingen voor de jaarlijks uit te voeren werkzaamheden bevatten.

4. BELANGRIJKSTE CONCLUSIES

4.1. De tenuitvoerlegging van het communautair statistisch programma voor de periode 1998-2002 is voor alle prioritaire en actuele beleidsonderdelen van de EU grotendeels geslaagd

Prioritair beleid:

Uitbreiding

Volgens het eerste ontwerp van het monitoring- en tussentijdse evaluatieverslag van het EU-pretoetredingsinstrument Phare op het gebied van de statistiek, dat door een onafhankelijk consortium is opgesteld, heeft het programma zijn algemene onmiddellijke doelstellingen van versterking van de instellingen teneinde in het algemeen en in de pretoetredingscontext in het bijzonder passende statistieken te bieden, verwezenlijkt. Bovendien onderhoudt het programma een netwerk van statistici, zowel op individueel als op institutioneel niveau, dat onmisbaar is voor de productie van vergelijkbare statistieken. Eind 2002 was nog geen volledige naleving van de statistische normen van de EU bereikt, maar deze is wel voorzien voor de toetredingsdatum. Eind 2002 werden de gegevens voor de toetredende landen en de kandidaat-lidstaten op vrijwel alle statistische gebieden in overeenstemming met de EU-normen verzameld.

Economische en Monetaire Unie

Eurostat en de lidstaten werden geconfronteerd met een enorme toename van de vraag naar macro-economische statistieken in verband met de invoering van de euro: eerst de convergentiecriteria voor de toetreding tot de eurozone en daarna een groot aantal uiteenlopende macro-economische statistieken voor de formulering en uitvoering van monetair beleid. Uit een benchmark-vergelijking met de Verenigde Staten is gebleken dat het aantal beschikbare macro-economische reeksen voor de eurozone moet worden vergroot en dat de actualiteit ervan moet worden verbeterd. Het grootste deel van de nieuwe vraag betrof conjunctuurindicatoren en er is belangrijke vooruitgang geboekt op het punt van de beschikbaarheid en de kwaliteit van de gegevens. De situatie is echter niet geheel bevredigend. Belangrijke verbeteringen worden verwacht in de dekking en de actualiteit van de gegevens, behalve voor de geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen (GICP's), die al voldeden aan belangrijke gebruikerseisen.

[3] PB L 52 van 22.2.1997, blz. 1-7.

Eind 2002 was Eurostat zo ver dat het de gegevens voor de kandidaat-lidstaten voor de meeste euro-indicatoren kon publiceren. Deze zijn allemaal gepubliceerd in 2003.

Concurrentievermogen, groei en werkgelegenheid

Het communautair statistisch systeem (CSS) heeft snel ingespeeld op de nieuwe eisen die zijn geformuleerd voor de Top van Lissabon. Er is een hele reeks structuurindicatoren beschikbaar gemaakt en er zijn methodologische verbeteringen gaande.

Alle beleid:

– In de verslagperiode zijn nieuwe methoden en normen ontwikkeld en ten uitvoer gelegd. (58% van de statistische wetgeving die op 16 september 2003 van kracht was, is in deze periode voorbereid en aangenomen.)

– De levering van statistische diensten is aanmerkelijk verbeterd, met meer beschikbare informatie (+300 miljoen, +215%), die bovendien van betere kwaliteit is. De nieuwe methoden zijn evenwel nog niet volledig ten uitvoer gelegd. De actualiteit van de gegevens is nog verre van bevredigend.

– De verbeterde kwaliteit van de statistische diensten heeft geresulteerd in een toename van de on-line-informatiediensten (website, on-linedatabanken) en een gerationaliseerd publicatieprogramma.

– Er is niet alleen aan de lidstaten statistische ondersteuning gegeven om het huidige CSS te verbeteren, maar in belangrijke mate ook aan de kandidaat-lidstaten om hen te helpen voldoen aan de statistische verordeningen van de EU. Een belangrijk en essentieel deel van het werk van Eurostat in de verslagperiode betrof deze ondersteuning.

4.2. Tevredenheid onder gebruikers

Volgens enquêtes naar de tevredenheid onder externe gebruikers en volgens zogenaamde *rolling reviews*[4] zijn de gebruikers in grote lijnen tevreden over Eurostat en zijn diensten. De gebruikers zijn positief over de ontwikkeling van de algemene kwaliteit van de dienst.

4.3. Coördinatie en planning van de werkzaamheden

Volgens de *rolling reviews* die in de loop van de verslagperiode zijn uitgevoerd, zijn de partners van mening dat de planning- en coördinatiestructuren binnen het communautair statistisch systeem adequaat zijn, ook al wordt onderkend dat er verschillen tussen de domeinen zijn. Alle partners bevestigen dat het algemene niveau van de samenwerking en coördinatie binnen het CSS en van de nationale statistische productie is verbeterd.

---

[4] Met de totstandbrenging van een evaluatiefunctie in mei 2000 is Eurostat begonnen met een breed intern evaluatieprogramma voor al zijn gegevensproducerende activiteiten op basis van "*rolling reviews*". Een *rolling review* is een grondige beoordeling van de tevredenheid onder de partners (nationale bureaus voor de statistiek, centrale banken enz.), de tevredenheid onder de gebruikers en de kosten voor Eurostat en de lidstaten teneinde de zwakke punten in de prestaties van Eurostat te identificeren en tot een definitieve lijst van aanbevelingen te komen.

4.4. Kwaliteit

Er heeft zich binnen het CSS een cultuurverandering voorgedaan in de richting van kwaliteit, waarbij deze beter wordt beoordeeld en bewaakt. Over het algemeen zijn de relevantie, nauwkeurigheid, betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid de sterke punten, terwijl de actualiteit en toegankelijkheid de belangrijkste zwakke punten zijn. Het is niet duidelijk of de investeringen die het CSS heeft gedaan om de actualiteit te verbeteren, voldoende zullen zijn om tegemoet te komen aan de verwachtingen van de gebruikers.

4.5. Doeltreffendheid – doelmatigheid

Het programma wordt doeltreffend geacht omdat het de verwachte resultaten oplevert.

Met de beschikbare evaluatie-instrumenten is geen goede beoordeling van de doelmatigheid van het programma mogelijk. Gezien de snelle ontwikkeling van nieuwe statistische methoden en de recente invoering daarvan is de verwachting dat de doelmatigheid aanzienlijk zou kunnen worden verhoogd wanneer de statistische processen worden geoptimaliseerd.

4.6. Toepassing van normen

Op verschillende statistische terreinen heeft het gezamenlijke werk met internationale organisaties aan classificaties de Europese statistieken beter vergelijkbaar gemaakt met die van andere gebieden van de wereld.

4.7. Belasting voor de respondenten

Op enkele statistische terreinen zijn er aanwijzingen dat de belasting voor respondenten is verminderd. Als gevolg van nieuwe statistische eisen kan de totale belasting voor de respondenten in de loop van de verslagperiode echter zijn toegenomen.

4.8. Subsidiariteit

Het communautair statistisch programma 1998-2002 is uitgevoerd met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel.

4.9. Evenwicht tussen behoeften en middelen

Er zijn onvoldoende aanvullende middelen toegewezen aan de nieuwe prioriteiten die binnen de statistische activiteiten zijn vastgesteld. Er zijn geen statistische activiteiten opgegeven.

4.10. Evaluatie en bewaking van de vooruitgang

De evaluatie en bewaking van de vooruitgang hebben zich sinds 2000 aanzienlijk ontwikkeld. Diverse externe en interne evaluaties hebben tot aanbevelingen geleid (bijvoorbeeld *rolling review* van het CSS, *rolling review* van de buitenlandse handel). Volgens de follow-up van de initiatieven voor verbetering in april 2003 was 70% van de vastgestelde aanbevelingen op die datum uitgevoerd of in uitvoering.

5. AANBEVELINGEN

5.1. Verbeter het stellen van prioriteiten in het CSS

Het stellen van prioriteiten blijkt zeer moeilijk en ingewikkeld te verlopen. Er wordt aanbevolen dat het CSS een methodiek voor het stellen van prioriteiten goedkeurt en toepast die tot een betere programmering leidt, rekening houdend met de huidige activiteiten en nieuwe activiteiten en met belangrijke criteria zoals politieke prioriteiten op EU-niveau, relevantie, gegevenskwaliteit, financieringsbronnen en kostenimplicaties.

5.2. Verkort de tijdcyclus van de statistische processen

Er wordt aanbevolen het optimale evenwicht te zoeken tussen de nationale behoeften en de behoeften van de EU. Dit zou moeten leiden tot een keuze voor een of twee van de onderstaande acties:

- systematisch en wanneer nieuwe methoden worden ontwikkeld de bestaande procedures voor het verzamelen van gegevens binnen het CSS evalueren vanuit het gezichtspunt van gegevenskwaliteit en kosten;

- een procedure voor het verzamelen van gegevens op basis van een EU-brede steekproef aannemen wanneer een evaluatie vooraf duidelijk belangrijke voordelen voor het CSS aantoont op het punt van gegevenskwaliteit en kosten;

- zo snel mogelijk vroegtijdige schattingen voor EU-aggregaten publiceren.

5.3. Zoek een geschikte methode om met 25 landen te werken overeenkomstig de doelstellingen van elk domein

Over het algemeen moeten snel passende methoden worden vastgesteld om met 25 organisaties te werken. Het gebruik van informatietechnologie of een vertegenwoordigingsysteem op basis van een mandaat is ook een alternatief voor traditionele werkgroepen.

5.4. Verbeter de meting van de prestaties van Eurostat

Er zijn zes prestatie-indicatoren vastgesteld en toegepast om de prestaties van Eurostat te beoordelen. Er is evenwel geen indicator gedefinieerd voor de jaarlijkse productie van Eurostat en het rendement van de Eurostat-middelen. Zo'n indicator zou bijzonder nuttig zijn om de verbetering van de doelmatigheid van de organisatie en het programma te meten.

5.5. Identificeer en beheer de vaardigheden en kennis op het niveau van het CSS voor de uitvoering van het programma

In kennisorganisaties zoals Eurostat en het CSS is het van strategisch belang dat het beheer van de vaardigheden en kennis van het personeel aansluit bij het werkplan en de prioriteiten.

Bij Eurostat komt de tijd die nodig is voor het ontwikkelen van een methodiek overeen met de normale duur van een baan. Kennis en vaardigheden moeten daarom worden gekapitaliseerd voor het CSS en mogen niet verloren gaan bij mutaties in het personeel. Wanneer de vaardigheden en kennis op teamniveau zouden worden gekapitaliseerd, zou dit de duurzaamheid van projecten verhogen.

5.6. Identificeer expertisecentra in het CSS om statistische werkzaamheden uit te besteden

Sommige nationale bureaus voor de statistiek hebben zeer grote deskundigheid ontwikkeld op heel specifieke terreinen, met meer middelen dan bij Eurostat. Het zou de moeite waard zijn de vereiste kenmerken van expertisecentra te bepalen, een lijst op te stellen van potentiële expertisecentra in Europa en een grondige haalbaarheidsstudie uit te voeren vanuit statistisch, administratief en financieel oogpunt.

5.7. Herzie het verspreidingsbeleid

De herziening van het verspreidingsbeleid moet zich duidelijk richten op een aanzienlijke verbetering van de toegang tot gegevens via gratis on-linediensten, hetgeen investeringen in de referentiedatabanken betekent. De gebruikersvriendelijkheid, de kwaliteit van de metagegevens en de kwaliteitsindicatoren voor de gegevens zouden eveneens moeten worden verbeterd om de tevredenheid onder gebruikers te verhogen.

5.8. Stel een kwaliteitsborgingsplan voor Eurostat vast

Het kwaliteitsborgingsplan van Eurostat zou alle maatregelen moeten beschrijven die worden toegepast om de kwaliteit van de door Eurostat geproduceerde gegevens te beheren naar het model van internationale organisaties. Het plan moet rekening houden met de procesafbeelding van werkprocedures en kwaliteitsgegevens. Het document zou er tevens op gericht moeten zijn mogelijke acties vast te stellen om de werking en de betrouwbaarheid van de statistische processen te verbeteren.

5.9. Rationaliseer de statistische productie

Rationaliseer de statistische productieprocessen en -systemen teneinde de efficiëntie te verbeteren wanneer gemeenschappelijke stappen (verzameling, validatie, aggregatie en verspreiding van gegevens) worden vastgesteld en deze stappen schaalvoordelen kunnen opleveren.

VERSLAG

Inleiding

In dit document wordt het communautair statistisch programma 1998-2002 geëvalueerd zoals vereist door artikel 4 van de Beschikking van de Raad van 22 december 1998 betreffende het communautair statistisch programma voor de periode 1998-2002[5]:

Artikel 4:

> *"Aan het eind van de looptijd van het programma legt de Commissie na overleg met het Comité statistisch programma een passend evaluatieverslag over de uitvoering van het programma voor, waarin rekening wordt gehouden met de adviezen van onafhankelijke deskundigen. Dit verslag wordt uiterlijk eind 2003 voorgelegd aan het Europees Parlement en de Raad."*

Het verslag telt acht hoofdstukken, waarvan deze inleiding het eerste is.

Hoofdstuk 2 beschrijft de gebruikte methode voor de evaluatie van de uitvoering van het programma.

Hoofdstuk 3 beschrijft hoe het programma werkt en welke verbanden er zijn met de jaarlijkse werkprogramma's.

Hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5 bevatten de beoordeling van de uitvoering van het programma.

Hoofdstuk 6 gaat in op de inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel.

Hoofdstuk 7 beschrijft het evenwicht tussen de behoeften en de middelen in de verslagperiode.

Hoofdstuk 8 bevat belangrijke aanbevelingen.

Evaluatiemethode – wat en hoe evalueren

Dit hoofdstuk beschrijft de gebruikte methode voor de evaluatie van de uitvoering van het communautair statistisch programma voor de periode 1998-2002.

Dit intern opgestelde verslag is gebaseerd op informatie die op de volgende manieren is verzameld:

– compilatie en analyse van de bestaande informatie over het programma;

– gebruik van externe beoordelingen door onafhankelijke deskundigen;

  – gezaghebbende externe beoordeling van de landbouwstatistieken;

  – externe tussentijdse beoordeling van de Medstat-statistieken;

[5] PB L 42 van 16.2.1999, blz. 2.

  - ECB-kwaliteitsverslag over de algemene economische statistiek;
  - monitoring en tussentijdse evaluatie van het EU-pretoetredingsinstrument Phare op het gebied van de statistiek.
- gebruik van interne beoordelingen, rekening houdend met de opvattingen van gebruikers en partners.

De volledige bibliografie is te vinden in bijlage 1.

Zoals in dit verslag wordt benadrukt, is het programma helaas niet zo opgezet, dat de evaluatie kan worden uitgevoerd op basis van standaardprocedures of algemeen geaccepteerde procedures. Er moeten andere methoden worden gebruikt dan de methoden die algemeen geaccepteerd zijn voor de EU-uitgavenprogramma's. Het communautair statistisch programma voor de periode 2003-2007 is zo opgezet, dat het wel conform de evaluatienormen van de Commissie kan worden geëvalueerd.

De evaluatie gaat in op de volgende zaken:

- uitvoering van het programma naar EU-beleidsonderdeel;
- doel van de programmastrategieën;
- subsidiariteit;
- evenwicht tussen behoeften en middelen.

(1) Uitvoering van het programma naar EU-beleidsonderdeel

Voor elk statistisch thema en vervolgens na consolidatie voor elk EU-beleidsonderdeel is het niveau van de uitvoering van het programma geanalyseerd voor vier basisfuncties:

- de toepassing van normen en methoden om Europese gegevens te produceren die vergelijkbaar, betrouwbaar en relevant zijn;
- de verlening van statistische diensten aan de instellingen en lidstaten van de EU ter ondersteuning van de opstelling, uitvoering, follow-up en evaluatie van het beleid van de Gemeenschap;
- de verspreiding van statistische informatie voor het Europese publiek, voor bedrijven en andere gebruikers, zodat ze hun besluitvorming kunnen beoordelen;
- de statistische ondersteuning van ontwikkelingslanden en landen in de overgangsfase naar een moderne economie.

(2) Doel van de programmastrategieën

Het doel van het programma is beoordeeld aan de hand van de volgende vragen:

Doel	**Vragen**
Tevredenheid onder	In hoeverre is de tevredenheid onder gebruikers in de

gebruikers	verslagperiode toegenomen?
Prioriteiten – Werk-planning	In hoeverre is de werkplanning in de verslagperiode verbeterd?
Kwaliteit	In hoeverre is de kwaliteit van de gegevens in de verslagperiode verbeterd?
Coördinatie	In hoeverre is de coördinatie in de verslagperiode verbeterd?
Doeltreffendheid	In hoeverre is het programma doeltreffend?
Belasting voor de respondenten	In hoeverre is de belasting voor de respondenten in de verslagperiode verlaagd?
Internationale normen	In hoeverre zijn de communautaire statistieken nu beter vergelijkbaar met die voor andere gebieden van de wereld?

(3) Subsidiariteit

In hoeverre is het subsidiariteitsbeginsel in de verslagperiode in acht genomen?

(4) Evenwicht tussen behoeften en middelen

In hoeverre heeft het communautair statistisch systeem (CSS[6]) het evenwicht weten te bewaren tussen de behoeften aan informatie voor communautaire beleidsdoeleinden en de daarvoor benodigde middelen, zowel op het niveau van de Europese Unie, als op nationaal en regionaal niveau?

Het communautair statistisch programma

De opdracht van Eurostat en daarmee van het hele communautair statistisch programma is "de Europese Unie een statistisch informatiedienst van hoge kwaliteit te geven".

Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad van 17 februari 1997 betreffende de communautaire statistiek[7] bepaalt dat de Raad een communautair statistisch programma vaststelt "waarin de richtsnoeren, voornaamste sectoren en doelstellingen van de voor ten hoogste vijf jaar geplande maatregelen worden omschreven".

Het vijfjarenprogramma voor 1998-2002 is het vijfde opeenvolgende werkprogramma voor de middellange termijn dat Eurostat heeft opgesteld. De vijfjarenprogramma's worden ondersteund door jaarlijkse werkprogramma's, die gedetailleerder ingaan op de doelstellingen voor het werk in elk jaar.

De formulering van het communautair statistisch programma is gebaseerd op een verordening van de Raad betreffende de communautaire statistiek[8], die een wetgevingskader voor de productie van communautaire statistieken biedt. Het programma is het kaderprogramma voor

---

6 Het CSS omvat Eurostat en de bureaus voor de statistiek, ministeries, agentschappen en centrale banken die in de EU-lidstaten officiële statistieken verzamelen.

7 PB L 52 van 22.2.1997, blz. 1-7.

8 Verordening (EG) nr. 322/97 van 17 februari 1997 betreffende de communautaire statistiek.

alle statistieken die op communautair niveau worden geproduceerd. De beweegredenen voor een communautair statistisch programma zijn duidelijk: er is behoefte aan statistieken met een pan-Europese reikwijdte die overheidsinstanties helpen bij hun besluitvorming.

Ook al nemen verschillende instanties en werkgroepen deel aan de verschillende fasen van de uitwerking van het programma, het is duidelijk dat de Raad de goedkeuring van het programma voor zijn rekening neemt. De uitwerking en de coördinatie van het programma rusten grotendeels bij het Comité statistisch programma (CSP), zoals is benadrukt in artikel 2 van Besluit 89/382/EEG van de Raad tot oprichting van een Comité statistisch programma van de Europese Gemeenschappen[9]: *"Het Comité staat de Commissie bij op het punt van de algemene coördinatie van de statistische meerjarenprogramma's, teneinde te zorgen voor samenhang tussen de te ondernemen acties en die waartoe in de nationale statistische programma's is besloten"*.

Evaluatie van de uitvoering van het communautair statistisch programma 1998-2002

Conclusie over de uitvoering van het programma voor de periode 1998-2002

De uitvoering van het communautair statistisch programma voor de periode 1998-2002 is voor alle prioritaire en actuele beleidonderdelen van de EU grotendeels geslaagd.

Alle beleid:

– In de verslagperiode zijn nieuwe methoden en normen ontwikkeld en toegepast (58% van de statistische wetgeving die op 16 september 2003 van kracht was, is in deze periode voorbereid en aangenomen).

– De levering van statistische diensten is aanmerkelijk verbeterd, met meer beschikbare gegevens (+300 miljoen; +215%) die van betere kwaliteit zijn. De nieuwe methoden worden evenwel nog niet volledig toegepast. De actualiteit van de gegevens is nog verre van bevredigend.

– De verbeterde kwaliteit van de statistische diensten heeft geresulteerd in een toename van de on-line-informatiediensten (website, on-linedatabanken) en een gerationaliseerd publicatieprogramma.

– Er is niet alleen aan de lidstaten statistische ondersteuning gegeven om het huidige CSS te verbeteren, maar in belangrijke mate ook aan kandidaat-lidstaten om hen te helpen aan de statistische verordeningen van de EU te voldoen. Een belangrijk en essentieel deel van het werk van Eurostat in de verslagperiode betrof deze ondersteuning.

Belangrijkste statistische doelstellingen van het communautaire beleid en prestaties

Prioriteiten

Hieronder worden de belangrijkste statistische doelstellingen van elk prioritair communautair beleidsterrein beschreven met een beoordeling van de uitvoering van

[9] PB L 181 van 28.6.1989, blz. 47.

het programma. Daarbij is voor sommige gebieden gebruikgemaakt van de mening van onafhankelijke deskundigen. Bijlage 2 bevat een gedetailleerde evaluatie van elk beleidsterrein overeenkomstig de methodiek.

Economische en Monetaire Unie

Belangrijkste statistische doelstellingen: voldoen aan de eisen inzake statistiek van het stabiliteits- en groeipact, conjunctuurindicatoren als vraag, productie, activiteit op de arbeidsmarkt en kosten.

Prestaties: Eurostat en de lidstaten werden geconfronteerd met een enorme toename van de vraag naar macro-economische statistieken in verband met de invoering van de euro: eerst de convergentiecriteria voor de toetreding tot de eurozone en daarna een groot aantal uiteenlopende macro-economische statistieken voor de formulering en uitvoering van monetair beleid. Uit een benchmark-vergelijking met de Verenigde Staten is gebleken dat het aantal beschikbare macro-economische reeksen voor de eurozone moet worden vergroot en dat de actualiteit ervan moet worden verbeterd. Het grootste deel van de nieuwe vraag betrof conjunctuurindicatoren, waarvoor op alle gebieden belangrijke vooruitgang is geboekt op het punt van de beschikbaarheid en de kwaliteit van de gegevens: nationale rekeningen, prijzen, financiële rekeningen en betalingsbalans.

Om de reacties van de landen op de uitdaging te coördineren, en dan vooral voor de kortetermijnstatistieken, heeft de Raad een EMU-actieplan goedgekeurd. De Raad heeft vervolgens de volgende samenvatting van de voortgang van de uitvoering van het EMU-actieplan opgesteld (15.1.2003) – conclusies van de Raad.

"De Raad hechtte zijn goedkeuring aan het vijfde voortgangsverslag van het Economisch en Financieel Comité over de informatieverplichtingen in de EMU. Het verslag geeft een overzicht van de voortgang bij de uitvoering van het actieplan inzake statistische vereisten betreffende de EMU (EMU-actieplan), dat in september 2000 door de Raad ECOFIN is bekrachtigd, alsmede bij de uitvoering van het oorspronkelijke verslag van het Monetair Comité over de informatieverplichtingen in de EMU, dat in januari 1999 door de Raad ECOFIN is bekrachtigd. (…)

De Raad is van oordeel dat een aantal lidstaten nog meer moeite moeten doen om hun verplichtingen uit hoofde van het EMU-actieplan na te komen, teneinde de statistische basis voor de economische en monetaire beleidsvorming in de EMU/EU te verbeteren. De doelen die voor eind 2001 of eind 2002 op verscheidene statistische gebieden werden gesteld, zijn nog niet verwezenlijkt. Er zijn weliswaar duidelijke verbeteringen vastgesteld, maar er moet nog meer werk verricht worden, met name in Spanje en Italië, en in mindere mate in Frankrijk. Ten behoeve van de analyses per land dienen ook Griekenland, Ierland, Luxemburg en Portugal zich meer in te spannen. Dringende aandacht moet worden besteed aan de kwartaalcijfers van nationale rekeningen per institutionele sector (gezinnen en ondernemingen), de kwartaalcijfers van overheidsuitgaven en -inkomsten, de verplichtingen op de arbeidsmarkt, alsook aan nieuwe orders voor de bedrijven en gegevens over buitenlandse handel.

De Raad is voorts van oordeel dat, wil men de in het oorspronkelijk verslag van het Monetair Comité gesignaleerde tekorten wegwerken, er een nieuw evenwicht in de

statistische prioriteiten moet worden gevonden, en dat de lidstaten een aantal gecoördineerde acties moeten ondernemen, met name op het gebied van de door de Commissie opgestelde lijst van de voornaamste Europese economische indicatoren, de betalingsbalansstatistieken en de dienstenstatistieken.

De Raad verzoekt de bureaus voor de statistiek in de lidstaten de noodzakelijke maatregelen voorrang te verlenen. Een follow-upverslag, waarin de toetredende landen zijn opgenomen, moet in 2004 worden ingediend."

Wat de fiscale convergentiecriteria van Maastricht betreft, heeft Eurostat de kwaliteit van de gerapporteerde statistieken inzake schulden en tekorten regelmatig gecontroleerd en een aanzienlijk aantal beschikkingen gegeven met betrekking tot de behandeling van belangrijke transacties. Deze beschikkingen zijn bovendien gecodificeerd in *ESR 1995: Handboek overheidstekort en overheidsschuld*, dat de kwaliteitsnormen vaststelt voor de EDP-verslaglegging.

De betalingsbalansstatistieken zijn samengesteld in nauwe samenwerking met de ECB als tweede convergentiecriterium van de EMU.

Het EMU-actieplan had geen betrekking op de geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen (GICP's) omdat de kwaliteit hiervan al voldoende werd geacht om te voorzien in de behoeften van de belangrijkste gebruikers van deze cijfers. De introductie van de GICP's voor de eurozone (de zogenoemde MUICP's) in 1998 werd beschouwd als een mijlpaal op weg naar fase 3 van de EMU.

Economische, monetaire en financiële statistieken voor de toetredende landen

– Alle toetredende landen stellen hun nationale rekeningen samen op basis van ESR 1995.

– Vanaf januari 2001 hebben alle toetredende landen gedetailleerde GICP's gepubliceerd.

– Op het punt van de betalingsbalansstatistieken is goede vooruitgang gemaakt met het leveren van actuele en nauwkeurige gegevens.

– Op het punt van de overheidstekorten en –schulden moet nog veel werk worden verricht om te bewerkstelligen dat de cijfers over de schulden en tekorten volledig voldoen aan de boekhoudregels van ESR 1995.

– Op het punt van de buitenlandse handel moet nog meer vooruitgang worden geboekt om vanaf het moment van toetreding aan de Europese verplichtingen voor Extrastat en Intrastat te voldoen.

Eind 2002 waren voor de meeste euro-indicatoren gegevens beschikbaar. De gegevens zijn voor het eerst begin 2003 gepubliceerd.

Concurrentievermogen, groei en werkgelegenheid

Belangrijkste statistische doelstellingen: de structuur van de kosten en de productie van handelsondernemingen, structuur van de arbeidsmarkt.

Prestaties: de behoeften van het communautair beleid inzake concurrentievermogen, groei en werkgelegenheid raken een breed scala van statistische domeinen. Op de meeste van deze domeinen is belangrijke vooruitgang geboekt. Een initiatief dat met name van belang is, is opgezet na de Top van Lissabon en heeft geresulteerd in een aantal uitdagende doelstellingen voor de Europese Unie voor de langere termijn. Er is met name in samenwerking met andere diensten van de Commissie een lijst van ongeveer honderd structuurindicatoren opgesteld om de voortgang bij de verwezenlijking van deze doelstellingen te bewaken. Deze lijst combineert belangrijke indicatoren van de statistische domeinen algemene economische ontwikkeling, werkgelegenheid, innovatie en onderzoek, economische hervorming, sociale samenhang en milieu in één set statistische gegevens. De structuurindicatoren hebben zich ontwikkeld tot een van de meest geraadpleegde onderdelen van de website van Eurostat.

Eind 2002 gaven de structuurindicatoren al een vrij uitgebreid overzicht op het gebied van concurrentievermogen, groei en werkgelegenheid. Desalniettemin moet er in nauwe samenwerking met de betrokken diensten van de Commissie en de betrokken lidstaten nog veel werk worden verricht om de reeks van indicatoren te completeren, de kwaliteit van de gegevens te verbeteren en geharmoniseerde definities te ontwikkelen.

Uitbreiding van de Europese Unie

Belangrijkste statistische doelstellingen: voorzien in de aanzienlijke vraag naar betrouwbare en vergelijkbare statistische informatie voor de kandidaat-lidstaten.

Prestaties: volgens het eerste ontwerp van het monitoring- en tussentijdse evaluatieverslag van het EU-pretoetredingsinstrument Phare op het gebied van de statistiek, dat is uitgevoerd door een onafhankelijk consortium, heeft het programma zijn algemene onmiddellijke doelstellingen van versterking van de instellingen teneinde in het algemeen en in de pretoetredingscontext in het bijzonder passende statistieken te bieden, gerealiseerd. Bovendien onderhoudt het programma een netwerk van statistici, zowel op individueel als op institutioneel niveau, dat onmisbaar is voor de productie van vergelijkbare statistieken. Eind 2002 was nog geen volledige naleving van de statistische normen van de EU bereikt, maar deze is wel voorzien voor de toetredingsdatum. Eind 2002 werden de gegevens voor de toetredende landen en de kandidaat-lidstaten voor bijna alle statistische gebieden in overeenstemming met de normen van de EU verzameld.

Nieuwe EU-initiatieven in de periode 1998-2002

Duurzame ontwikkeling

Prestaties: Eurostat heeft bijgedragen aan de vaststelling van definities en methoden die worden gebruikt voor de indicatoren van de UNCSD. In 1998 is een seminar gehouden over het toetsen van de lijst van indicatoren inzake duurzame ontwikkeling (SDI's) van de UNCSD. In 2001 zijn SDI's op basis van de set indicatoren van de UNCSD gepubliceerd. Er is een gezamenlijk seminar georganiseerd met Economische Commissie voor Europa en Statistics Canada over methodologische kwesties voor milieu-SDI's. Na de vaststelling van de EU-strategie inzake duurzame ontwikkeling tijdens de Europese Raad van Göteborg (juni 2001) heeft het Comité

statistisch programma een taskforce in het leven geroepen om een specifieke set SDI's voor de EU te ontwikkelen. Alle lidstaten en de meeste toetredende landen hebben nationale strategieën voor duurzame ontwikkeling opgesteld en een set van indicatoren voor deze strategieën vastgesteld. Deze weerspiegelen de eigen prioriteiten van de lidstaten en kunnen afwijken van die op het niveau van de EU. In een onderzoeksverslag dat in 2004 zal worden gepubliceerd, worden de ervaringen van de vijftien EU-landen op dit gebied beschreven.

Voedselveiligheid

Prestaties: Eurostat heeft zijn programma verwezenlijkt, dat erin bestond een aanvang te maken met de inventarisering van de bestaande gegevens en methoden, het verder ontwikkelen daarvan en het opzetten van een volledig systeem, zonder duplicatie, teneinde relevante, betrouwbare en goed gedocumenteerde informatie van goede kwaliteit beschikbaar te maken voor beleidsmakers en consumenten. Ook is samenwerking met DG SANCO tot stand gebracht, met name aangaande de uitwisseling van gegevens en de toekenning van prioriteiten.

Sociale uitsluiting en armoede

Prestaties: Het CSS is, onder directe invloed van de Top van Cardiff en de Top van Luxemburg, begonnen de werkzaamheden op dit beleidsterrein aanzienlijk uit te breiden. Eurostat probeert de benodigde middelen te verkrijgen om de voortzetting van dit werk te waarborgen.

Het werk op het gebied van armoede en sociale uitsluiting richt zich op de consolidatie van de methodiek inzake inkomen en armoede en de verbanden met deprivatie-indicatoren, met inbegrip van longitudinale analyse en absolute armoede. Er is samenwerking met de kandidaat-lidstaten, ook op het terrein van de gegevensverzameling, tot stand gebracht. Vanaf 2000 zijn over dit onderwerp acht nummers van *Statistics in Focus* (SIF) gepubliceerd.

E-Europa – e-Economie

Prestaties: Dit is een gebied waar moest worden geprobeerd vroeg te investeren om te anticiperen op de statistische behoeften. Het voorbereidende werk aan definities en methoden is in 2002 samengegaan met de noodzakelijke investeringen in het verzamelen van de benodigde indicatoren om het effect van dit verschijnsel op de economie te meten. Er moet nog meer werk worden verricht om te verzekeren dat de belangrijkste macro-economische indicatoren de e-commerceactiviteiten voldoende vastleggen. Daarnaast zal het toenemend gebruik van e-commerce zelf volop mogelijkheden bieden om het CSS direct indicatoren in verwerkbare vorm te verstrekken. In 2002 zijn vijf nummers van SIF uitgebracht over de informatiemaatschappij.

Euro-indicatoren en structuurindicatoren

Prestaties: Met het opzetten van de websites met euro-indicatoren en structuurindicatoren heeft Eurostat voldaan aan veelvuldige verzoeken om de indicatoren die relevant zijn voor specifieke beleidsterreinen, te combineren tot één set van statistische indicatoren.

De euro-indicatoren combineren indicatoren voor perioden korter dan een jaar afkomstig van enquêtes onder bedrijven, nationale rekeningen, betalingsbalansstatistieken, monetaire en financiële statistieken, prijsstatistieken, kortermijnbedrijfsstatistieken, alsmede arbeidsmarktstatistieken om een overzicht te geven van de verschillende factoren die van belang zijn voor de opstelling van monetair en economisch beleid.

De structuurindicatoren combineren indicatoren inzake algemene economische ontwikkeling, werkgelegenheid, innovatie en onderzoek, economische hervorming, sociale samenhang en milieu om een overzicht te geven van concurrentievermogen, groei en werkgelegenheid. Beide websites hebben de toegankelijkheid van statistische informatie voor beleidsmakers en het geïnteresseerde publiek aanzienlijk verbeterd.

Migratie/asiel

Prestaties: Het werkprogramma is verwezenlijkt op de volgende gebieden:

– De nieuwe verzameling van maandelijkse gegevens over asiel en illegale migratie is van start gegaan, en de gegevensverzameling is uitgebreid naar de LMOE's, IJsland en Noorwegen. Er is gewerkt aan de uitbreiding van de publicatie van deze gegevens.

– Er wordt uitgebreid ondersteuning gegeven aan landen in het kader van het MED-MIGR-programma.

– De gezamenlijke gegevensverzamelingen van de VN, UNSD, IAO en Raad van Europa met betrekking tot de jaarlijkse migratie en demografische gegevens bestrijken nu de lidstaten van de EU, de EVA-landen en LMOE's.

Benchmarking voor het onderzoeks- en innovatiebeleid

Prestaties: Na de conclusies van de Top van Lissabon heeft Eurostat in nauwe samenwerking met de nationale bureaus voor de statistiek veel werk verricht op het gebied van de benchmarking van indicatoren, hetgeen in de nabije toekomst tot frequentere geharmoniseerde statistieken op dit gebied moet leiden.

Zie bijlage 2 voor een beoordeling van het huidige communautaire beleid

Uitvoering van nieuwe normen en methoden

In samenwerking met internationale organisaties zijn voor alle prioritaire en actuele beleidsonderdelen belangrijke vorderingen gemaakt met de ontwikkeling van nieuwe methoden. De gemaakte vorderingen komen tot uiting in het grote aantal wetgevingsmaatregelen van de Commissie dat in de periode 1998-2002 is goedgekeurd. De onderstaande tabel laat de omvang zien van het werk dat is verricht om het statistisch systeem te verbeteren. De prestaties zijn aanzienlijk op het gebied van de sociale statistieken, vervoersstatistieken en statistieken inzake industrie, diensten en toerisme. Ook op het gebied van economische en financiële statistieken en statistieken inzake buitenlandse handel en landbouw, waarvoor al veel werk was verzet in het kader van het vorige programma, is een groot aantal nieuwe methoden en verbeteringen aangenomen.

Belangrijkste gebieden	Totaal aantal statistische wetgevings-maatregelen van kracht op 16.9.2003	Aantal statistische wetgevings-maatregelen aangenomen en voorbereid in de verslagperiode	Percentage statistische wetgevings-maatregelen aangenomen en voorbereid in de verslagperiode
Algemeen	15	6	40%
Landbouw	77	34	44%
Buitenlandse handel	29	18	62%
Economie en financiën	51	34	67%
Energie en milieu	3	1	33%
Industrie, diensten, toerisme	27	23	85%
Kolen en staal	11	2	18%
Bevolking en sociale omstandigheden	24	22	92%
Vervoer	14	11	79%
Onderzoek en ontwikkeling	1	1	100%
Comités	12	0	0
TOTAAL	264	152	58%

Levering van statistische diensten

Het grote aantal aangenomen methoden heeft derhalve geleid tot een toename van de beschikbare informatie. In de periode 1998-2002 zijn 42 nieuwe statistische domeinen ingevoerd om aan de behoeften voor het EU-beleid te voldoen. Eind 2002 werden voor ongeveer honderd statistische domeinen gegevens verzameld en verspreid.

De hoeveelheid beschikbare statistische waarden is met een factor 3,15 toegenomen tot bijna driehonderd miljoen beschikbare gegevens (exclusief Comext). Dat is een toename van 215% ten opzichte van eind 1997. De meeste beleidsterreinen profiteren van het gestegen aantal beschikbare gegevens, vooral op de gebieden die aan het begin van de periode nog niet bestonden.

Tabel: Aantal beschikbare statistische waarden in de statistische database New Cronos

	31.12.1997	31.12.2002	Verschil	Toename in %
Algemene statistiek	5 265 519	15 232 014	9 966 495	189%
Economie en financiën	19 803 181	35 874 319	16 071 138	81%
Bevolking en sociale omstandigheden	17 764 801	48 283 943	30 519 142	172%
Industrie, handel en diensten	14 499 062	47 523 859	33 024 797	228%
Landbouw en visserij	34 577 739	127 065 650	92 487 911	267%
Buitenlandse handel	127 597	5 384 139	5 256 542	4120%
Vervoer	2 460 414	14 216 433	11 756 019	478%
Milieu en energie	26 809	3 135 949	3 109 140	11597%
Wetenschap en technologie	69 976	1 130 909	1 060 933	1516%
	94 595 098	297 847 215	203 252 117	215%

Bron: New Cronos Monthly Reports

Wat betreft de gegevens inzake de buitenlandse handel zijn tot 2002 meer dan twee miljard statistische waarden voor de EU en meer dan zeshonderd miljoen statistische waarden voor de kandidaat-lidstaten via Comext on line beschikbaar gemaakt voor interne en externe gebruikers.

De nieuwe methoden hebben ook de kwaliteit van de statistische informatie beïnvloed. De informatie is nu relevanter, beter te vergelijken en nauwkeuriger. Voor recent ten uitvoer gelegde methoden is de actualiteit van de gegevens een groot probleem, aangezien de processen en middelen nog niet zijn gestabiliseerd en geoptimaliseerd. Voor domeinen die aan het begin van het programma al bestonden, heeft Eurostat de gemiddelde actualiteit van de jaargegevens met 1,32 jaar aanzienlijk verbeterd tot 3,89 jaar. De gemiddelde actualiteit is weliswaar verbeterd, maar is nog steeds onvoldoende en niet in overeenstemming met de verwachtingen van de gebruikers.

Verspreiding

De verbeterde kwaliteit van de statistische dienstverlening heeft geleid tot een grotere verspreiding van statistische informatie.

Uit de substantiële toename van het aantal databankextracties uit New Cronos en Comext, dat alle beschikbare Eurostatgegevens vanaf 1998 bevat, blijkt hoezeer de belangstelling binnen de Europese instellingen voor informatie van Eurostat is toegenomen.

Aantal database-extracties

	31.12.1997	31.12.2002	Verschil	Verschil %
Algemene statistiek	8 943	38 122	29 179	326%
Economie en financiën	11 765	79 434	67669	575%
Bevolking en sociale omstandigheden	5 980	47 375	41 395	692%
Industrie, handel en diensten	2 793	28 882	26 089	934%
Landbouw en visserij	7 436	21 941	14 505	195%
Buitenlandse handel	581	4 379	3 798	654%
Vervoer	2 136	3 912	1 776	83%
Milieu en energie	1 520	6 849	5 329	351%
Wetenschap en technologie	414	4 476	4 062	981%
	41 568	235 370	193 802	466%

Bron: New Cronos Monthly Reports

Extracties uit de Comext-database

Jaar	1988	1999	2000	2001	2002
Aantal extracties	84 956	92 124	80 267	83 749	69 354
Aantal opgehaalde records (miljoenen)	7 411	13 697	13 484	26 565	74 952

Bron: Comext Support

De vraagindex, die door Eurostat is ontwikkeld om de ontwikkeling van de vraag naar Eurostat-producten en -diensten te meten, is van december 2000 tot december 2002 met 40% gestegen.

Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruikers aan recente en begrijpelijke statistische informatie, is het publicatieprogramma in 1998 en 1999 grondig herzien. Het accent in het publicatieprogramma ligt met name op persberichten, *Statistics in Focus* en een aantal belangrijke uitgaven van Panorama of the EU. Het aantal nummers van *Statistics in Focus* is met 62% gestegen van 126 in 1998 naar 204 in 2002, en deze bestreken alle statistische gebieden. Dankzij hun actualiteit maar ook dankzij hun toegankelijkheid voor de niet-ingewijde lezer, is *Statistics in Focus* bijzonder nuttig om het begrip en de toepassingen van de beschikbare gegevensbronnen te verbeteren.

In 2000 heeft de introductie van de nieuwe website van Eurostat met aansluitend de website met euro-indicatoren de toegankelijkheid van belangrijke statistische gegevens aanzienlijk verbeterd doordat het aantal gratis on line beschikbare indicatoren steeg: structuurindicatoren, een set indicatoren per thema, euro-indicatoren.

Wat betreft de punctualiteit van de publicaties heeft Eurostat zich in de verslagperiode strak gehouden aan de vooraf aangekondigde publicatiedatums voor conjunctuurindicatoren.

Ook het Data Shop-netwerk heeft bijgedragen aan de verspreiding van gedetailleerde gegevens en diensten door in 1997 ongeveer 20 000 vragen en in 2002 ongeveer 52 000 vragen te beantwoorden.

Statistische ondersteuning

Gezien het aanzienlijke aantal nieuwe methoden dat is ingevoerd en de toegenomen statistische eisen als gevolg van de uitbreiding heeft Eurostat veel middelen besteed aan statistische ondersteuning. Deze tijdrovende statistische ondersteuning werd geboden in de vorm van grote werkgroepbijeenkomsten en landenbezoeken die waren gericht op de verbetering en versterking van de nationale statistische systemen. De algemene waardering van de deelnemers uit de lidstaten en de kandidaat-lidstaten voor de werkgroepbijeenkomsten was in de verslagperiode 2000-2002 hoog.

Gemiddelde totale waardering van bijeenkomsten door de deelnemers:

2000	2001	2002
0,75	0,69	0,71

Max: 1; Min: -1

Evaluatie van de programmastrategieën

a) Tevredenheid onder gebruikers

– Volgens een enquête naar de tevredenheid onder externe gebruikers die in de verslagperiode is uitgevoerd, zijn de gebruikers over het algemeen tevreden over de diensten van Eurostat (75% in februari 2003) en zijn ze van mening dat de informatie die Eurostat biedt, altijd of vaak betrouwbaar is (88% in februari 2003).

– Volgens de negen *rolling reviews* die in de verslagperiode zijn uitgevoerd, en volgens de gezaghebbende beoordeling van de landbouwstatistiek, zijn de gebruikers bij de Europese instellingen tamelijk tevreden over de diensten van Eurostat en zijn zij positief over de verandering in de algemene kwaliteit van de dienst.

b) Coördinatie – werkplanning – prioriteiten

Volgens de *rolling reviews* die in de loop van de verslagperiode zijn uitgevoerd, zijn de partners van mening dat de plannings- en coördinatiestructuren binnen het communautair statistisch systeem voldoende zijn, ook al wordt onderkend dat er verschillen tussen de domeinen zijn. Alle partners bevestigen dat het algemene niveau van de samenwerking en coördinatie binnen het CSS en van de nationale statistische productie is verbeterd.

De partners zijn tamelijk tevreden over:

– het systeem van meerjarenplanningen en jaarplanningen van Eurostat;

– de rol van het Comité statistisch programma in de coördinatie van het CSS;

– de manier waarop binnen het CSS de doelen worden bepaald;

– de aanspreekbaarheid en medewerking van het personeel van Eurostat, alsook de mate waarin rekening wordt gehouden met de behoeften en problemen van nationale bureaus voor de statistiek.

De partners zijn niet tevreden over:

– het gebruik van het meerjarenprogramma vanuit nationaal gezichtspunt;

– het ontbreken van een duidelijke beschrijving van de prioriteiten in het jaarlijkse werkprogramma en van een indicatie van de onderwerpen die de grootste inzet van middelen verdienen;

– de manier waarop het programma wordt goedgekeurd zonder dat de financiële positie volledig bekend is;

– de coördinatie van grote statistische gebieden die buiten het CSS vallen, zoals de landbouwstatistiek.

c) Kwaliteit

Bij diverse nationale bureaus voor de statistiek en Eurostat die deelnemen aan de formulering van het statistisch programma, is in overeenstemming met de behoeften van de gebruikers kwaliteitsbeheerbeleid ontwikkeld om de geldende procedures

voor de bewaking van de statistische kwaliteit te beschrijven. Naast de reeds lang bestaande inspanningen van de werkgroepen, zijn er onlangs ook diverse meer gecentraliseerde kwaliteitsinitiatieven geweest:

– de kwaliteitsverklaring van het CSS (ondertekend door alle nationale bureaus voor de statistiek en Eurostat);

– de Leadership Group on Quality en de bijbehorende uitvoeringsgroep;

– de werkgroep Quality Assessment in Statistics (Kwaliteitsbeoordeling in de statistiek);

– het Eurostat-raamwerk voor het leveren van kwaliteit, Qualistat (Kwaliteit in de statistiek) genoemd; in de verslagperiode zijn ongeveer dertig kwaliteitsverslagen uitgebracht, waaronder bijdragen van de lidstaten.

De algemene beoordeling van de kwaliteit van de gegevens kan van domein tot domein sterk verschillen. Over het algemeen zijn de relevantie, nauwkeurigheid, betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid de sterke punten van de gegevens van Eurostat, terwijl de actualiteit en toegankelijkheid de belangrijkste zwakke punten zijn.

Sterke punten

1. Relevantie

De relevantie van de gegevens van Eurostat wordt door een groeiend aantal veeleisende gebruikers zeer gewaardeerd. Eurostat heeft in zijn statistische werk voor 2002 laten zien dat het berekend is op de belangrijkste EU-prioriteiten.

2. Vergelijkbaarheid

Een van de kernactiviteiten van Eurostat is gegevens vergelijkbaar maken in ruimte en tijd. Het harmonisatieproces van het CSS zorgt voor de vergelijkbaarheid van de gegevens. Voor 2002 heeft Eurostat laten zien dat het is berekend op de uitbreiding en dat het in staat is een toenemende hoeveelheid gegevens met betrekking tot de kandidaat-lidstaten te leveren die vergelijkbaar zijn met die van de EU-lidstaten. Voor zover er nog conceptuele verschillen tussen gegevenssets zijn, worden deze beschreven en gedocumenteerd.

3. Nauwkeurigheid en betrouwbaarheid

De belangrijkste aandachtsgebieden voor wat betreft de nauwkeurigheid zijn de cijfers inzake overheidstekorten, het BNP, het regionaal BBP, GICP's en werkloosheid die worden gebruikt voor politiek zichtbare besluitvormingsprocessen. Op deze gebieden is de controle op de kwaliteit van de gegevens het strengst en het meest verfijnd. De verwerking van de gegevens wordt niet uitbesteed; deze strategische terreinen en kortetermijnstatistieken worden strikt intern afgehandeld. Wanneer de gegevensverwerking voor andere, minder gevoelige domeinen wordt uitbesteed, wordt het werk echter verricht in overeenstemming met de gepubliceerde geharmoniseerde methoden en wordt het gevalideerd door deskundigen van Eurostat.

Zwakke punten

4. Actualiteit

De situatie is aan het verbeteren, maar is nog lang niet bevredigend.

Kortetermijngegevens

Voor de voornaamste Europese economische indicatoren is in juni 2002 een vergelijking tussen de EU-lidstaten en de Verenigde Staten gepubliceerd van de publicatietermijnen. Voor GICP's, de kwartaalstatistieken inzake de nationale rekeningen en de buitenlandse handel zijn de publicatietermijnen gelijk of bijna gelijk aan die van de Verenigde Staten. Voor bedrijfsstatistieken en sociale statistieken is de kloof tussen de Verenigde Staten en de EU nog steeds groot.

De ontwikkeling van flash-schattingen voor de kwartaalstatistieken inzake de nationale rekeningen heeft de vertraging teruggebracht tot een niveau dat vergelijkbaar is met dat van de [definitieve] resultaten van de VS. Met de ontwikkeling van de flash-schatting van de GICP's voor de eurozone heeft Eurostat bovendien de beschikking gekregen over een indicator die in een vroeg stadium een indicatie geeft van het globale definitieve cijfer op de laatste werkdag van de referentiemaand. De volledige reguliere set GICP-gegevens wordt gemiddeld zeventien dagen na het einde van de referentiemaand gepubliceerd. De actualiteit van de kortermijngegevens is met het uitvoeringsplan van het EMU-actieplan aanzienlijk verbeterd, maar de gebruikers verwachten nog altijd meer.

Jaargegevens

Eind 2002 bedroeg de gemiddelde periode tussen de meest recente beschikbare jaarcijfers en 31 december 2002 3,84 jaar. Over de periode 1998-2002 is met een verbetering van meer dan een jaar aanzienlijke vooruitgang geboekt. Deze verbetering is opmerkelijk wanneer men bedenkt dat er in deze periode 42 nieuwe domeinen met nieuwe informatie zijn geïntroduceerd. Gewoonlijk lopen nieuwe domeinen tegen een reeks van problemen bij de gegevensverzameling en de gegevensstructuur aan en is de actualiteit van deze domeinen doorgaans slechter dan die van bestaande gegevens.

5. Toegankelijkheid

De komende maanden zal een groeiend aantal EU-gegevens met bijbehorende documentatie gratis toegankelijk worden gemaakt op de website van Eurostat. Ook moet de gebruikersvriendelijkheid worden verbeterd.

Conclusie – Kwaliteit

Er heeft zich binnen het CSS een cultuurverandering voorgedaan in de richting van een betere beoordeling en bewaking van de kwaliteit. Over het algemeen zijn de relevantie, nauwkeurigheid, betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid de sterke punten, terwijl de actualiteit en toegankelijkheid de belangrijkste zwakke punten zijn. Over het algemeen is het niet duidelijk of de investeringen die het CSS heeft gedaan om de actualiteit te verbeteren, voldoende zullen zijn om volledig tegemoet te komen aan de verwachtingen van de gebruikers.

d) Doeltreffendheid

Volgens de *rolling review* van het functioneren van het CSS zijn de partners redelijk tevreden over de doeltreffendheid van het communautair statistisch programma 1998-2002. De partners die in het kader van andere sectorale *rolling reviews* zijn ondervraagd, delen deze mening.

Het programma wordt als effectief beschouwd omdat het de verwachte resultaten oplevert en voor verbeteringen in de gegevenskwaliteit zorgt. Voor het verzekeren van de effectiviteit is Eurostat momenteel nog afhankelijk van individuele bekwaamheden die binnen Eurostat en in de lidstaten aanwezig zijn, en van te veel statistische productiesystemen (volgens het verslag "Life Cycle of Data and Improved Efficiency"). Met een beter gestructureerde organisatie die door macroprocessen van het CSS wordt ondersteund, een goed beheer van de vaardigheden en een betere monitoring van projecten op het niveau van Eurostat en het CSS zou de effectiviteit van het programma kunnen worden verbeterd en zouden de risico's van niet goed functioneren kunnen worden beperkt.

e) Internationale normen

Op verscheidene statistische terreinen heeft het gezamenlijke werk met internationale organisaties aan classificaties de Europese statistieken beter vergelijkbaar gemaakt met die van andere gebieden van de wereld. De volgende resultaten zijn bereikt:

– In alle EU-landen en de kandidaat-lidstaten is het Europees Stelsel van rekeningen (ESR 95) ingevoerd, dat volledig consistent is met het mondiale stelsel van nationale rekeningen N`SNA95);

– NACE en CPA zijn in alle kandidaat-lidstaten ingevoerd.

– Dertig landen gebruiken nu dezelfde classificaties.

– Er wordt samengewerkt met de rest van de wereld.

– Sinds 2000 wordt de convergentie van NACE en NAICS (Noord-Amerikaanse classificatie) onderzocht. Er is inmiddels een gedetailleerde correspondentietabel beschikbaar.

– De database van concepten en definities van Eurostat is nu in drie talen op het web beschikbaar.

– De referentieclassificatie en concepten voor grensoverschrijdende handel (EBOPS[10]) en handel via commerciële aanwezigheid, d.w.z. FATS (ICFA[11]), is ontwikkeld.

---

10 EBOPS (Extended Balance of Payments Services Classification) – Uitgebreide classificatie van betalingsbalansdiensten.

11 De nieuwe ICFA-classificatie (ISIC-categorieën voor buitenlandse filialen) is gebaseerd op de internationale standaardclassificatie van alle economische activiteiten (ISIC). Met deze classificatie is de beste consistentie tussen statistieken inzake de grensoverschrijdende handel en statistieken inzake commerciële aanwezigheid gecreëerd.

– Eurostat heeft samen met de Verenigde Naties, het IMF, de OESO, UNCTAD en de WTO een statistisch handboek voor de internationale dienstenhandel (Manual on Statistics of International Trade in Services) opgesteld.

Op het gebied van de economische en financiële statistieken en op veel andere gebieden is de EU een pionier in het opstellen van internationale normen.

Conclusie – Uitvoering van normen

Op verscheidene statistische terreinen heeft het gezamenlijk met internationale organisaties verrichte werk aan classificaties de Europese statistieken beter vergelijkbaar gemaakt met die van andere gebieden van de wereld.

f) Belasting voor de respondenten

Op enkele statistische terreinen zijn er aanwijzingen dat de belasting voor de respondenten is verminderd. Als gevolg van nieuwe statistische eisen kan de totale belasting voor de respondenten echter zijn toegenomen in de loop van de verslagperiode.

Er is echter hard gewerkt aan een betere benutting van de administratieve bronnen en er zijn vragenlijsten ontwikkeld die worden gedeeld met internationale vragenlijsten teneinde de toename van de belasting voor de respondenten te beperken. Behalve voor de buitenlandse handel zijn er nog steeds weinig aanwijzingen van schaalvoordeel dankzij de invoering van nieuwe technologieën.

Subsidiariteitsbeginsel

Op alle statistische terreinen is in de verslagperiode het subsidiariteitsbeginsel in acht genomen.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

a) Ontwikkeling van de middelen

Personele middelen

Ontwikkeling van het personeelsbestand van Eurostat in aantal formatieplaatsen:

	Ambtenaren[12]
1999	569
2000	581
2001	585
2002	584

In de jaren 2001 en 2002 heeft Eurostat in totaal om 46 formatieplaatsen gevraagd (23 in 2001, 23 in 2002) en geen extra plaatsen ontvangen (-1 in 2001, 1 in 2002).

Opleiding

[12] Onder ambtenaren vallen vaste ambtenaren, T.2A (tijdelijke functionarissen op een tijdelijke formatieplaats) en T.2B (tijdelijke functionarissen op een vaste formatieplaats).

Over het gehele jaar 2002 gerekend besteedden de personeelsleden van Eurostat gemiddeld 7,9 dagen aan opleiding, tegen 6,5 dagen in 2001. Het opleidingsprogramma van Eurostat bestrijkt onderwerpen op het gebied van statistiek, beheer en management, met speciale aandacht voor de laatste twee terreinen.

Ontwikkeling van de financiële middelen

Het op activiteiten gebaseerde beheersysteem is pas in 2001 ingevoerd.

Ontwikkeling van begrotingsonderdeel B5-60:

	Vastleggingskredieten (mln euro)	Uitvoering van de vastleggingskredieten (%)	Totale omvang van de betalings-verplichtingen (mln euro)
2001*	36 152 413,36	90,05%	32 556 808,60
2002+	39 746 897,53	88,34%	35 112 778,08

*Bron: Jaarrekeningen, deel 2, 2001

+Bron: Voorlopige jaarrekeningen, deel 2, 2002

De afgelopen drie jaar zijn de uitgaven uit de begroting stabiel gebleven op ongeveer 32 miljoen euro.

b) Ontwikkeling van de behoeften

De rol van statistieken is tweeledig:

– Ze zorgen voor een gemeenschappelijk beoordelingskader dat het mogelijk maakt beleid te coördineren.

– Ze zijn een geavanceerder instrument voor de politieke besluitvorming en ontvankelijkheidsprocedures: convergentiecriteria, beheer van het stabiliteits- en groeipact, ontvankelijkheid van regio's voor bijstand, de vaststelling van nationale bijdragen aan de begroting van de EU.

In de periode 1998-2002 zijn veel nieuwe initiatieven genomen. Voor sommige initiatieven, zoals de EMU-actie, was het werk relatief goed gepland. Voor andere, zoals structuurindicatoren of voedselveiligheid, moest Eurostat heel snel reageren en op korte termijn oplossingen bieden.

Volgens de *rolling review* van het functioneren van het CSS is het belangrijkste probleem dat de partners van het CSS hebben geconstateerd, de manier waarop Eurostat en het CSS omgaan met nieuwe statistische behoeften van de Commissie. “De partners klagen dat er in het CSS geen evenwicht is tussen de gebruikers (de Commissie en de ECB) en de verstrekkers (de nationale bureaus voor de statistiek). Statistieken zijn “gratis” voor de Commissie, aangezien zij de doorlopende productiekosten niet hoeft te dragen; de vraag wordt daardoor niet beperkt door de

kosten, zoals in alle landen wel het geval is in de nationale context. De eisen die door de gebruikers in Brussel worden gesteld, zijn buitensporig, vooral wat betreft de detaillering. Ze vergeten dat de informatie moet worden verzameld en dat ervoor moet worden betaald." De partners zijn niet tevreden over de manier waarop binnen het CSS prioriteiten worden gesteld. De partners klagen ook dat de prioriteiten in de loop van de tijd te vaak veranderen en over de toenemende bemoeienis van de politiek.

De partners wijzen op het feit dat er een voortdurende uitbreiding van de statistieken wordt verlangd, zonder dat daarvoor afdoende argumenten worden gegeven, zonder dat voldoende rekening wordt gehouden met de middelen waar de nationale bureaus voor de statistiek over beschikken, en zonder dat moeite wordt gedaan om zuinig met de middelen om te springen door programma's die niet langer hoge prioriteit hebben, te beperken.

Op verschillende gebieden voor de kandidaat-lidstaten is de tenuitvoerlegging van methoden niet volledig verwezenlijkt, doordat de middelen beperkt waren en er daardoor slechts een beperkte mate van steun kon worden verleend.

Conclusie – Evenwicht tussen behoeften en middelen

Er zijn onvoldoende aanvullende middelen toegewezen aan de nieuwe prioriteiten die binnen de statistische activiteiten zijn vastgesteld. De zeer tijdrovende taak van de statistische ondersteuning ten behoeve van de uitbreiding is onderschat. Daarnaast zijn er geen statistieken opgegeven.

Evaluatie en bewaking van de vooruitgang

De evaluatie en bewaking van de vooruitgang hebben zich sinds 2000 aanzienlijk ontwikkeld. Diverse externe en interne evaluaties hebben tot aanbevelingen geleid (bijvoorbeeld *rolling reviews* van het CSS, *rolling review* van de buitenlandse handel). Volgens de follow-up van de verbeteracties in april 2003 was 70% van de gedane aanbevelingen op die datum ten uitvoer gelegd of in uitvoering.

Bij de formulering van het communautair statistisch programma voor de periode 2003-2007 is tot op zekere hoogte rekening gehouden met de conclusies en aanbevelingen van het tussentijdse verslag en de *rolling review*. De prioriteiten en de toewijzing van middelen zijn uitgesplitst op projectniveau en er zijn kwantitatieve doelstellingen geformuleerd. Enkele belangrijke projecten zijn geëvalueerd, maar er is nog ruimte voor frequentere en systematischere evaluaties vooraf en achteraf.

Aanbevelingen

Verbeter het stellen van prioriteiten in het CSS

In het licht van de ontwikkelingen in de EU in de verslagperiode bleek het stellen van prioriteiten uiterst moeilijk en ingewikkeld. Er wordt aanbevolen dat het CSS een methodiek voor het stellen van prioriteiten goedkeurt en toepast, rekening houdend met de huidige activiteiten en nieuwe activiteiten en met criteria als relevantie, kwaliteit van de gegevens, financieringsbronnen en kostenimplicaties.

De contacten met de partijen die de gegevens voor beleidsdoeleinden gebruiken, vooral binnen de Commissie, moeten worden verbeterd om efficiënter en sneller te kunnen reageren op de behoeften en prioriteiten van de gebruikers.

Verkort de tijdcyclus van de statistische processen

Er wordt aanbevolen het optimale evenwicht te zoeken tussen de nationale behoeften en de behoeften van de EU. Dit zou moeten leiden tot een keuze voor een of twee van de onderstaande acties:

– systematisch en wanneer nieuwe methoden worden ontwikkeld de bestaande procedures voor het verzamelen van gegevens binnen het CSS evalueren vanuit het gezichtspunt van gegevenskwaliteit en kosten;

– een procedure voor het verzamelen van gegevens op basis van een EU-brede steekproef vaststellen wanneer een evaluatie vooraf duidelijk belangrijke voordelen voor het CSS aantoont op het punt van de gegevenskwaliteit en de kosten;

– vroegtijdige schattingen voor EU-aggregaten zo snel mogelijk publiceren.

Zoek een geschikte methode om met 25 landen te werken overeenkomstig de doelstellingen voor elk domein

Over het algemeen moeten snel passende methoden worden vastgesteld om met 25 organisaties te werken. Het gebruik van informatietechnologie of een vertegenwoordigingsstelsel op basis van een mandaat is ook een alternatief voor traditionele werkgroepen. Ook wordt aanbevolen meer gebruik te maken van taskforces met nauwkeurig geformuleerde mandaten voor bepaalde onderwerpen in plaats van de traditionele grote werkgroepen. Daarnaast zouden regelmatige telefonische vergaderingen met alle netwerkdeelnemers een efficiënte oplossing zijn om de voortgang van de tenuitvoerlegging van het werkprogramma te bewaken. Deze telefonische vergaderingen worden in multinationale organisaties veel gebruikt voor korte besprekingen.

Verbeter de meting van de prestaties van Eurostat

Er zijn zes prestatie-indicatoren vastgesteld en toegepast om de prestaties van Eurostat te beoordelen. Er is evenwel geen indicator gedefinieerd voor de jaarlijkse productie van Eurostat en het rendement van de Eurostat-middelen. Zo'n indicator zou bijzonder nuttig zijn om de verbetering in de efficiëntie van de organisatie en het programma te meten.

Identificeer en beheer vaardigheden en kennis op het niveau van het CSS voor de uitvoering van het programma

In kennisorganisaties als Eurostat en het CSS is het van strategisch belang dat het beheer van de vaardigheden en kennis van het personeel aansluit bij het werkplan en de prioriteiten.

Bij Eurostat komt de tijd die nodig is voor het ontwikkelen van een methodiek, overeen met de normale duur van een baan. Kennis en vaardigheden moeten daarom

worden gekapitaliseerd voor het CSS en mogen niet verloren gaan bij mutaties in het personeel. Wanneer de vaardigheden en kennis op teamniveau zouden worden gekapitaliseerd, zou dit de duurzaamheid van projecten verhogen.

Identificeer expertisecentra in het CSS om statistische werkzaamheden uit te besteden

Sommige nationale bureaus voor de statistiek hebben zeer grote deskundigheid ontwikkeld op zeer specifieke terreinen, met meer middelen dan bij Eurostat. Het zou de moeite waard zijn de vereiste kenmerken van expertisecentra te bepalen, een lijst op te stellen van potentiële expertisecentra in Europa en een grondige haalbaarheidsstudie uit te voeren vanuit statistisch, administratief en financieel oogpunt.

Herzie het verspreidingsbeleid

De herziening van het verspreidingsbeleid moet zich duidelijk richten op een aanzienlijke verbetering van de toegang tot gegevens via gratis on-linediensten, hetgeen investeringen in de referentiedatabanken betekent. De gebruikersvriendelijkheid, de kwaliteit van de metagegevens en de kwaliteitsindicatoren voor de gegevens zouden eveneens moeten worden verbeterd om de tevredenheid onder gebruikers te verhogen.

Stel een kwaliteitsborgingsplan voor Eurostat vast

Het kwaliteitsborgingsplan van Eurostat zou alle maatregelen moeten beschrijven die worden toegepast om de kwaliteit van de door Eurostat geproduceerde gegevens te beheren naar het model van internationale organisaties. Het plan moet rekening houden met de procesafbeelding van werkprocedures en kwaliteitsgegevens. Het document zou er tevens op gericht moeten zijn mogelijke acties vast te stellen om de werking en de betrouwbaarheid van de statistische processen te verbeteren.

Rationaliseer de statistische productie

Rationaliseer de statistische productieprocessen en -systemen teneinde de efficiëntie te verbeteren wanneer er sprake is van gemeenschappelijke stappen (verzameling, validatie, aggregatie en verspreiding van gegevens) en deze stappen schaalvoordelen kunnen opleveren.

BIBLIOGRAFIE

De belangrijkste documenten die in dit verslag zijn gebruikt, zijn:

Externe beoordelingen

- Verslag van de tussentijdse evaluatie van het communautair statistisch programma 1998-2002 (IDOM-verslag)
- Eerste ontwerp van het monitoring- en tussentijdse evaluatieverslag van het EU-pretoetredingsinstrument Phare op het gebied van de statistiek
- Vijfde verslag over de uitvoering van het EMU-actieplan
- Gezaghebbende externe beoordeling van de landbouwstatistiek
- Externe tussentijdse beoordeling van de Medstat-statistiek
- ECB-kwaliteitsverslag over de algemene statistiek – augustus 2003 – ontwerp
- Conclusies van de Raad (ECOFIN) – 15.1.2003 – Overzicht van de voortgang van de uitvoering van het EMU-actieplan

Interne beoordelingen

- Beschikking van de Raad van 22 december 1998 betreffende het communautair statistisch programma voor de periode 1998-2002 en het begeleidende document
- Statistische programma's van de Commissie voor 1998, 1999 en 2000, 2001, 2002
- Uitvoeringsverslagen betreffende de jaarlijkse werkprogramma's voor de jaren 1998, 1999 en 2000, 2001, 2002
- Quality Work and Quality Assurance within Statistics
- Diverse artikelen die zijn gepubliceerd in de SIGMA-nieuwsbrief (1999-2001)
- Notulen van diverse vergaderingen van de Werkgroep Statistisch Jaarprogramma
- Jaarrekening en financiële balans betreffende de verrichtingen in het kader van de begroting 2000
- Notulen van de vergaderingen van het Comité statistisch programma
- Informatie over de kwaliteitsverslagen

– *Rolling reviews* van Eurostat: buitenlandse handel, nationale rekeningen, arbeidskrachtenenquête, panel van huishoudens van de Europese Gemeenschap, O&O en innovatie, communautair statistisch systeem, betalingsbalans

– Data Life Cycle Object Model voor statistische informatiesystemen

– Actieplannen voor de tenuitvoerlegging van de conclusies en aanbevelingen van de *rolling reviews*

– Conferenties van de directeuren-generaal van de nationale bureaus voor de statistiek

– Jaarlijkse beleidsstrategiecirculaire 2002, 2003

– Diverse richtsnoeren voor de evaluatie van EU-programma's

– Formulieren van de partnersenquête over het panel van huishoudens van de Europese Gemeenschap, de arbeidskrachtenstatistieken, het CSS, het goederenverkeer, de nationale rekeningen en O&O- en innovatiestatistieken

– Verzameling opmerkingen uit de enquête naar de tevredenheid onder de partners van Eurostat die tussen december 2000 en mei 2001 is gehouden door de sector Interne Evaluatie van Eurostat

– Enquête naar de tevredenheid onder de partners van het CSS, proefenquête 1998

– New Cronos Monthly Reports

– Enquête naar de tevredenheid onder gebruikers.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

CSP	Comité statistisch programma
Phare	Actieplan voor gecoördineerde financiële steun aan Polen en Hongarije (later uitgebreid met de overige landen in Midden- en Oost-Europa)
GICP	Geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen
CSS	Communautair statistisch systeem
Medstat	Statistieken inzake het Middellandse-Zeegebied
EMU	Economische en Monetaire Unie
ESER	Europees stelsel van economische rekeningen
EDP	Excessive Debt Procedure (procedure bij buitensporige schulden)
ECB	Europese Centrale Bank
UNCSD	United Nations Commission on Sustainable Development (VN-Commissie voor duurzame ontwikkeling)
SDI	Sustainable Development Indicator (indicator voor duurzame ontwikkeling)
ECE	Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties
CEG	Commissie van de Europese Gemeenschappen
VN	Verenigde Naties
UNSD	United Nations Statistics Division (statistiekafdeling van de Verenigde Naties)
ILO	Internationale Arbeidsorganisatie
Comext	Database voor statistieken over de buitenlandse handel en de handel tussen de lidstaten van de Europese Unie
New Cronos	Macro-economische en sociale database
NSI	Nationaal Bureau voor de Statistiek
LEG	Leidinggevende groep (inzake de euro)
BNP	Bruto nationaal product
BBP	Bruto binnenlands product

NACE	Statistische classificatie van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschappen
CPA	Classificatie van producten gekoppeld aan de economische activiteit
NAICS	Noord-Amerikaans classificatiesysteem van het bedrijfsleven
FATS	Statistieken inzake de handel van buitenlandse filialen
ICFA	ISIC-categorieën voor buitenlandse filialen
ISIC	International Standard Industrial Classification (internationale standaardclassificatie van alle economische activiteiten)
IMF	Internationaal Monetair Fonds
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
UNCTAD	Conferentie van de Verenigde Naties inzake handel en ontwikkeling
WTO	Wereldhandelsorganisatie
SLIM	Simpler Legislation for Internal Market (eenvoudiger regelgeving voor de interne markt)
Tacis	Technische bijstand voor de onafhankelijke staten van de voormalige Sovjetunie en Mongolië
MED	Het Middellandse-Zeegebied
Tapas	Technical Action Plan for Improving Agricultural Statistics (technisch actieplan voor de verbetering van de landbouwstatistiek)
GLB	Gemeenschappelijk landbouwbeleid
Lucas	Land Use/Cover Area Frame Statistical Survey (algemene statistieken inzake het bodemgebruik)
LR	Landbouwrekeningen
ITS	Internationale dienstenhandel
FDI	Directe buitenlandse investering
NST-2000	Eenvormige goederenclassificatie voor de vervoersstatistieken
JWP	Jaarlijks werkprogramma
PDU	Unit Development Plan (ontwikkelingsplan voor de eenheden)
IGDFI	Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs

NCB's	Nationale centrale banken
GES	Algemene economische statistieken
BOP	Balance of Payments (betalingsbalans)
LFS	Arbeidskrachtenenquête
ISCED97	International Standard Classification of Education (internationale standaardclassificatie van opleiding)
TF MLLL	Taskforce "Measuring Life Long Learning" (meting van levenslang leren)
ESSOBS	Europees systeem van sociale beschermingsstatistieken
ESAW	Europese statistieken inzake arbeidsongevallen
HBS	Household Budget Survey (enquête huishoudbudgetten)
ECHP	Panel van huishoudens van de Europese Gemeenschap
ECOB	Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleidingen
IDA-CARE	Database over verkeersongevallen in Europa van de Internationale Ontwikkelingsorganisatie (International Development Association)
MEHM	Minimum European Health Module
EU-SILC	EU-statistieken over inkomen en levensomstandigheden
EHSS	European Health Survey System (Europees systeem van gezondheidsonderzoeken)
ECHIS	European Core Health Interview Survey
SHA	Systeem van gezondheidszorgrekeningen
EODS	Europese statistieken inzake beroepsziekten
COD	Causes of Death (doodsoorzaken)
HIS	Health and health-related survey (gezondheidonderzoek)
CES	Conferentie van Europese statistici
Prodcom	Het communautaire systeem inzake productiestatistieken, zoals gespecificeerd in Verordening nr. 3924/91 van de Raad
SBS	Structurele bedrijfsstatistieken

KTS	Kortetermijnstatistieken
SSIS	Structurele statistieken voor industrie en diensten
SNR	Stelsel van nationale rekeningen
NUTS	Nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek
WTI	Wetenschap, technologie en innovatie
CIS 3	Derde Communautaire Enquête inzake innovatie
EMA	Europees Milieuagentschap
Irena	Indicator Reporting on the Integration of Environmental Concerns into Agricultural Policy (ontwikkeling van milieu-indicatoren in de landbouw)
SEEA	System of Integrated Environmental and Economic Accounts (systeem van geïntegreerde milieu- en economische rekeningen)
Cards	Samenwerking met de landen op de Westelijke Balkan
ACS	Landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan
EU-CAN	Europese Unie-Canada
MED NSO	Nationale Bureaus voor de Statistiek in het Middellandse-Zeegebied

GEDETAILLEERDE EVALUATIE VAN HET BELEID

HET VRIJE VERKEER VAN GOEDEREN

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL I: HET VRIJE VERKEER VAN GOEDEREN	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	53 – Goederenhandel 57 – Overige economische statistiek (statistieken over de interne markt).
Andere belangrijke werkthema's	44 – Industrie 45 – Energie en grondstoffen 47 – Handel 48 – Vervoer 64 – Plantaardige productie 65 – Dierlijke productie 66 – Statistieken agro-industrie

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht:

– de werking van het Intrastat-systeem en de nauwkeurigheid en beschikbaarheid van de resultaten van dit systeem verbeteren, met name om te voldoen aan de eisen inzake de opstelling van nationale rekeningen;

– de belasting van het systeem voor de respondenten te verminderen door middel van voorstellen voor alternatieve oplossingen en vereenvoudigingen;

– een diepgaande analyse uit te voeren van de statistische implicaties van een eventuele wijziging van de BTW-systemen en de vereiste om tijdig nauwkeurige cijfergegevens op macroniveau te verstrekken; voorts zullen alternatieve statistische ontwikkelingen worden voorgesteld.

Resultaten: De doelstellingen op het gebied van het vrije verkeer van goederen in het communautair statistisch programma zijn gehaald. In 1999 heeft Eurostat, na uitgebreide raadpleging, een langetermijnstrategie aangenomen. Deze behelsde alle statistieken met betrekking tot de goederenhandel en had als specifieke doelstellingen de betrouwbaarheid van de resultaten te verbeteren, te bereiken dat statistieken sneller beschikbaar zijn en het aanbod van statistieken te verbreden om beter te kunnen inspelen op de veranderende vraag. De meeste uit te voeren maatregelen werden opgenomen in een vijfjarenplan (Edicom) dat door een beschikking van het Europees Parlement en de Raad in 2001 is aangenomen. In de verslagperiode zijn reeds aanzienlijke verbeteringen tot stand gekomen, met name ten aanzien van de actualiteit en beschikbaarheid van nieuwe indicatoren (voor seizoensinvloeden gecorrigeerde gegevens en indexcijfers). Het algemene niveau van de asymmetrieën is echter nog niet substantieel gereduceerd.

In verband met de vereenvoudiging van Intrastat is het systeem voor de verzameling van gegevens in het kader van het SLIM-initiatief (Simpler Legislation for Internal Market) tweemaal vereenvoudigd, namelijk in 1999 en in 2000. Ook werden extra onderzoeken gedaan, met name een opiniepeiling bij informatieverstrekkers in zes lidstaten. De resultaten

van deze onderzoeken gaven geen aanleiding tot radicale veranderingen. Er werd echter wel nieuwe wetgeving voorbereid met als doel het bestaande systeem te verbeteren (deze wordt momenteel nog besproken).

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

Het definiëren van en beginnen met een strategie voor 2001-2005, inclusief alle aspecten van methoden, organisaties en IT (Edicom II), is een belangrijke stap vooruit in het streven te voldoen aan de statistische vereisten van het EMU-actieplan.

Statistische dienstverlening

De statistische dienstverlening op het gebied van de goederenhandel is op de volgende terreinen aanzienlijk verbeterd:

– kwaliteit van de gegevens: er worden regelmatig vroegtijdige schattingen, kwaliteitscontroles en analyses van asymmetrieën uitgevoerd;

– actualiteit van macro-indicatoren, met name in het kader van het EMU-actieplan;

– ontwikkeling van koppelingen tussen externe handelsregisters en ondernemingsregisters met als doel de handel binnen ondernemingen te meten;

– totstandbrenging van het netwerk voor de verzameling van gegevens over de buitenlandse handel met kandidaat-lidstaten en Tacis-landen. Ten aanzien van Midden-Europese landen omvat gegevensverzameling alle maandelijkse perioden sinds 1995. De Tacis-gegevensverzameling heeft sinds 1998 betrekking op kwartalen, terwijl de Middellandse-Zeelanden al sinds 2000 maandelijkse gegevens leveren.

De meeste verzamelde gegevens voldoen aan de normen die door Eurostat zijn vastgesteld ter verbetering van de kwaliteit en vergelijkbaarheid van gegevens.

In het vijfde voortgangsverslag over de uitvoering van het EMU-actieplan wordt aangegeven dat in 2002 de eerste schattingen van de handel van de eurozone met de rest van de wereld na 50 tot 53 dagen gepubliceerd werden. Dit is een lichte verbetering met gemiddeld ongeveer drie dagen. Wat betreft de actualiteit van eerste schattingen moeten Ierland, dat deze gegevens op dit moment pas na 60 dagen levert, Oostenrijk (64 dagen) en Griekenland (106 dagen) zich nog verder verbeteren. Ten gevolge van de tenuitvoerlegging van een nieuwe methode heeft de analyse van de externe handel voor de eurozone in 2002 te lijden gehad van een tijdelijk gebrek aan *unit value- en volume-indexcijfers*. Onlangs zijn de eerste resultaten over de periode januari 2000 tot en met juli 2002 beschikbaar gekomen; deze zijn verkregen met de verbeterde methode voor het berekenen van prijsindexcijfers. Om te zorgen voor een consistente grondslag voor de vergelijking van handelsontwikkelingen in de loop van de tijd, is er dringend behoefte aan langere historische reeksen die beginnen vóór januari 2000, aangezien de berekeningswijze is veranderd.

Verspreiding

– Het publicatieprogramma is gestroomlijnd en het accent ligt nu op prioriteiten en on-lineverspreiding.

– Tussen 2000 en 2002 zijn op de Eurostat-website circa 366 000 pagina's over externe handel geraadpleegd;

– Gegevens worden regelmatig en tijdig gepubliceerd volgens een van tevoren opgesteld schema.

– De Comext-databank is in de verslagperiode meer dan 400 000 keer geraadpleegd.

Dankzij verbeteringen aan het systeem werden gegevensintegratie, omvangrijke extracties en betere toegang op afstand mogelijk. De gemiddelde interne toegang nam in de verslagperiode af met 37%, terwijl de externe toegang met 610% toenam. Het aantal extracties is aanzienlijk toegenomen: respectievelijk 817% en 3816%.

Statistische ondersteuning

Ten benhoeve van de uitbreiding van het systeem voor het verzamelen van gegevens en de integratie van kwartaalgegevens werd statistische ondersteuning verleend aan de kandidaat-lidstaten, de Tacis-landen en de Middellandse-Zeelanden.

Conclusie

De doelstellingen van het programma op het gebied van het vrije verkeer van goederen zijn gehaald. In de verslagperiode is grote vooruitgang geboekt, maar er zijn nog steeds belangrijke verbeteringen nodig op het gebied van actualiteit en historische reeksen.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Uit de *rolling review* van de goederenhandel blijkt dat de gebruikers tevreden zijn over de algemene kwaliteitsverbetering van de dienstverlening en dat gebruikers veel gebruik maken van Comext-gegevens voor het ontwikkelen van EU-beleid op belangrijke terreinen en voor de follow up ervan.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden

Uit de *rolling reviews* van de goederenhandel blijkt dat:

– partners tevreden zijn over het functioneren, de organisatie en de efficiëntie van de plannings- en coördinatiestructuren op het gebied van de goederenhandel;

– partners over het algemeen tevreden zijn over het functioneren van het communautair statistisch systeem (CSS) met uitzondering van het vermogen van het CSS om te leren van de beste praktijken op statistisch gebied.

c) Kwaliteit

Uit de *rolling review* van de goederenhandel blijkt dat de gebruikers tevreden zijn over de nauwkeurigheid, betrouwbaarheid, samenhang, toegankelijkheid, volledigheid en actualiteit van de gegevens. Hoewel de vaste gebruikers de dienstverlening via het on-linesysteem, cd-rom en publicaties op papier toereikend vinden, zijn er verbeteringen nodig op het gebied van de toegang via internet en van verkregen informatie, zoals vertrouwelijke behandeling en koppelingen met tarieven en andere gegevens.

Gemiddeld worden de gegevens over intracommunautaire handel 7,5 dagen voor de verplichte termijn van zes weken verzonden. Tussen 1999 en 2001 is deze termijn met negen dagen verbeterd. Voor de extracommunautaire handelsgegevens bedraagt de verbetering weliswaar vier dagen, maar dat is nog altijd 2,2 dagen later dan de limiet van zes weken.

d) Doeltreffendheid

Gedurende de verslagperiode is de doeltreffendheid van het programma toegenomen, omdat de termijnen van de gegevensverzending werden verkort en nieuwe indicatoren beschikbaar kwamen (voor seizoensinvloeden gecorrigeerde gegevens en indexcijfers).

e) Internationale normen

De normen die de Gemeenschap hanteert, zijn over het algemeen consistent met die van de Verenigde Naties.

f) Belasting voor de respondenten

De belasting voor respondenten werd verminderd door de toename van elektronische handelsaangiften van 68% in 1998 tot 74% in 2000.

Conclusie:

In de verslagperiode zijn alle programmastrategieën verbeterd.

Subsidiariteitsbeginsel

Gedurende de periode 1998-1999 is 57% (Edicom 1) en gedurende de periode 2001-2002 42% (Edicom II) toegekend aan lidstaten.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Toen begonnen werd met de herziening van het systeem van statistieken die door Intrastat worden verzameld over de goederenhandel tussen de lidstaten, bleek uit onderzoek in 2002 dat een ingrijpende wijziging van het systeem niet nodig was.

Het verzamelen van statistieken over de goederenhandel met niet-lidstaten (Extrastat) aan de hand van douaneaangiften, is voor de lidstaten slechts een beperkte belasting.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's

Thema / Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienst-verlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning

53	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Geleverd
57	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Geleverd

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

- Evaluatie economisch en monetair beleid

- Vijfde voortgangsverslag over de tenuitvoerlegging van de informatievereisten in de EMU

- ECB-kwaliteitsrapport over algemene economische statistieken

DE LANDBOUW

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL II: DE LANDBOUW	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	61 – Bodemgebruik en platteland 62 – Landbouwstructuren 63 – Landbouwinkomens en -prijzen 64 – Plantaardige productie 65 – Dierlijke productie 66 – Statistieken agro-industrie 67 – Hervorming landbouwstatistiek 68 – Bosbouwstatistiek 69 – Visserijstatistiek 53 – Goederenhandel
Andere belangrijke werkthema's	72 – Regionale en geografische informatie

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht:

– toepassing van Tapas voor de stapsgewijze verbetering van de bestaande landbouwstatistieken, voornamelijk wat betreft de kwaliteit, vergelijkbaarheid, besparingen door meer efficiëntie, vereenvoudiging en actualiteit;
planning van de ontwikkeling van landbouwstatistieken met het oog op de toekomstige behoeften van het GLB, met name voor plattelandsontwikkeling;

– steun voor de ontwikkeling van vergelijkbare gegevens voor de onderhandelingen over de uitbreiding van de Unie;

– consolidatie en kwaliteitsverbetering van de visserijstatistiek.

Resultaten: De invoering van nieuwe methoden vond niet op alle gebieden in dezelfde mate plaats. In de categorieën bodemgebruik en platteland, landbouwstructuren, en landbouwinkomens en -prijzen werd de doelstelling gehaald. In de categorieën plantaardige productie, dierlijke productie, statistieken agro-industrie, bosbouwstatistiek en visserijstatistiek werden de doelstellingen slechts gedeeltelijk gehaald.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

De invoering van nieuwe methoden verschilde per gebied. In de categorieën bodemgebruik en platteland, plantaardige productie, dierlijke productie, landbouwstructuren, landbouwinkomens en -prijzen en visserijstatistiek werd de doelstelling gehaald. In de categorie bosbouwstatistiek is de doelstelling slechts gedeeltelijk gehaald.

Algemeen

Beschikking nr. 1919/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2002 tot wijziging van Beschikking 96/411/EG van de Raad betreffende de verbetering van de communautaire landbouwstatistiek, waarmee het Tapas-programma werd uitgebreid naar de periode 2003-2007, is aangenomen.

Bodemgebruik en platteland

- Er zijn methodologische verbeteringen ontwikkeld voor de tweede Lucas-proefenquête (2003).

- Beschikking 2002/750/EG van de Commissie van 10 september 2002 betreffende voortzetting van de toepassing van areal frame sampling en teledetectie in de landbouwstatistiek in de periode 2002-2003 is aangenomen.

Landbouwstructuren

- Beschikking 98/377/EG van de Commissie van 18 mei 1998 en Verordening (EG) nr. 143/2002 van de Commissie van 24 januari 2002, waarin de lijst met kenmerken van de communautaire enquêtes inzake de structuur van de landbouwbedrijven voor 1999-2000, 2003, 2005 en 2007 zijn vastgesteld, zijn aangenomen.

Landbouwinkomens en -prijzen

- Er is een nieuw methodologisch handboek over prijsstatistiek ontwikkeld.

- Er zijn invoergegevens ontwikkeld over landbouwarbeid (aanpassing aan de nieuwe LR-methodiek).

Plantaardige productie

- Verordening nr. 959/93 van de Raad is gewijzigd.

- Er zijn vorderingen gemaakt bij het opmaken van een inventaris op het gebied van statistische methoden.

- De basisenquête van 2000 over wijngaarden is uitgevoerd.

- In 2002 is begonnen met de enquête over boomgaarden.

- Er zijn statistische methoden gepubliceerd.

Dierlijke productie

- Er is een inventaris gemaakt van methoden ten aanzien van enquêtes over vee, vleesproductie en melkproductie in de lidstaten en kandidaat-lidstaten.

- Er is overeenstemming bereikt over twee belangrijke, gevoelige terreinen, namelijk het eiwitgehalte van melk en melkproducten en de regionale productie van koeienmelk. Op beide terreinen is overeenstemming bereikt over meet- en/of schattingsmethoden.

- Er is een ontwerp-wijziging van Richtlijn 96/16/EEG van de Raad gemaakt.

Statistieken agro-industrie

- Er zijn maatregelen voorgesteld voor de herziening in 2007 van NACE en CPA.

- Er is een begin gemaakt met voedselveiligheidsstatistiek;

Hervorming landbouwstatistiek

De mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees parlement (COM (2001) 144) over statistische informatie voor landbouwmilieu-indicatoren is aangenomen.

Statistische dienstverlening

De statistische dienstverlening op het gebied van landbouwstatistiek is in de verslagperiode verbeterd. Door de uitvoering van nieuwe verordeningen van de Commissie en de Raad kwam een grotere hoeveelheid gegevens van hogere kwaliteit beschikbaar.

Bodemgebruik en platteland

- De eerste ronde van de Lucas-proefenquêtes (Land use/Cover Area Frame Statistical Survey) is voltooid met de analyse van de resultaten.

Landbouwstructuren

- De gegevens van de enquête van1997 zijn verzameld en verspreid.

- De verslagen over Eurofarm zijn in 1999 en 2002 naar de Raad gezonden.

Landbouwinkomens en -prijzen

- De LR-gegevens zijn verzameld, geanalyseerd en gepubliceerd.

- De LR-productiedatabank (op FAME gebaseerd) is geïntegreerd en gestandaardiseerd.

- Er zijn gegevens uit de kandidaat-lidstaten verzameld.

- Er is een uitgebreid landbouwinformatiesysteem (AgrIS) ontwikkeld en naar de lidstaten verspreid.

Plantaardige productie

- Er zijn gegevens en eerste schattingen van de lidstaten en kandidaat-lidstaten verzameld en verwerkt.

- Het Tapas-actieplan is ten uitvoer gelegd.

Dierlijke productie

- Er zijn gegevens van de lidstaten en kandidaat-lidstaten verzameld en geanalyseerd.

- Tapas-maatregelen ten aanzien van pluimveevlees- en melkproductiegegevens zijn definitief ten uitvoer gelegd.

Statistieken agro-industrie

- De voedselvoorzieningsbalansen zijn tot stand gebracht.

- Er is samenwerking tot stand gebracht met DG SANCO en DG ENTR.

- Op het gebied van de voedselveiligheid is een inventaris van de beschikbare gegevens gemaakt.

Hervorming landbouwstatistiek

Een gezaghebbend onderzoek naar de landbouwstatistiek is afgerond en er is een begin gemaakt met de uitvoering van de aanbevelingen.

Bosbouwstatistiek

- Gegevens van de lidstaten en kandidaat-lidstaten zijn verzameld en verwerkt.

- Een set economische, sociale en milieugerelateerde bosbouwindicatoren is verbeterd.

Visserijstatistiek

- De verordeningen van de Raad betreffende vangst, aanvoer en aquacultuurproductie zijn ten uitvoer gelegd.

- De gegevenskwaliteit is verbeterd.

- Er is een studie gemaakt van de werkgelegenheidsgegevens in de visserijsector in de lidstaten.

Ten aanzien van alle landbouwstatistiek steeg het aantal beschikbare gegevens in de verslagperiode met 92 miljoen waarden. Dit is een stijging van 267% ten opzichte van 1997.

Verspreiding

Er zijn in de verslagperiode aanzienlijke vorderingen gemaakt ten aanzien van de verspreiding van landbouwstatistieken. De on-linetoegankelijkheid van gedetailleerde informatie is echter nog steeds een probleem.

Sinds januari 2000 zijn de landbouwpagina's op de website zo'n 500 000 keer geraadpleegd. Dit vertegenwoordigt 8% van alle internetraadplegingen. In de verslagperiode nam het aantal databankextracties met 195% toe.

Het publicatieprogramma is gestroomlijnd. Daarbij staat *Statistics in focus* nu centraal. Sinds 2000 zijn ongeveer 120 nummers van *Statistics in Focus* uitgebracht. Daarbij kwamen de belangrijkste onderwerpen van de landbouwstatistiek aan de orde:

– trends landbouwprijzen

– graanproductie-areaal

– structuur van de landbouwbedrijven

– veestapel

– landbouwinkomens

– vrouwen en mannen in de landbouw

– dertig jaar landbouw

– melkophaling

– visserijstatistiek: EU-vangsten

– bodemgebruik – bodembedekking: eerste resultaten Lucas 2001

– Europese aquacultuur.

Daarnaast zijn meer dan dertig gedetailleerde tabellen, ook op cd-rom, uitgegeven, zodat gebruikers over alle relevante tabellen kunnen beschikken.

Statistische ondersteuning

Er is aanzienlijke statistische ondersteuning verleend aan kandidaat-lidstaten ter verbetering van hun statistische systeem en om te zorgen dat ze enquêtes kunnen uitvoeren volgens de EU-normen.

Conclusie

De doelstellingen van het communautair statistisch programma op het gebied van landbouwstatistiek zijn gehaald. Gedurende de verslagperiode zijn aanzienlijke verbeteringen aangebracht.

Doelstellingen van het programma

In 2002 is door een externe consultant een gezaghebbend onderzoek naar de landbouw-statistiek afgerond.

a) Gebruikers

Volgens het gezaghebbende onderzoek zijn de gebruikers tamelijk tevreden over de dienstverlening van Eurostat op het gebied van landbouwstatistiek. Levertijd, ondersteuning en betrekkingen worden goed gewaardeerd.

De hoeveelheid verwerkte informatie in aanmerking genomen, voldoet de kwaliteit van de statistische gegevens goed aan de behoeften van de gebruiker. De gebruikers geven te kennen dat zij verbeteringen verwachten op het gebied van actualiteit, volledigheid en samenhang.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden

Volgens het gezaghebbend onderzoek worden de prioriteiten en strategieën in het vijfjarenplan op het gebied van de landbouwstatistiek strikt genomen niet gestructureerd en systematisch toegepast, maar op een empirische wijze. Ten gevolge van de procedures van de Commissie kost het te veel tijd de rechtsgrondslagen aan te nemen die op het niveau van het CSS nodig voor het organiseren van de gegevensverzameling. Het systeem van landbouwstatistiek werkt tamelijk goed, vanaf de eerste aanvraag tot aan de levering van geharmoniseerde gegevens. De nauwe betrekkingen tussen Eurostat, DG Landbouw en de lidstaten heeft geleid tot een betere coördinatie van het systeem van landbouwstatistiek.

c) Kwaliteit

Volgens het gezaghebbende onderzoek "waarderen de gebruikers de inspanningen van Eurostat om de kwaliteit van de statistieken te vergroten". Gedurende de verslagperiode is de actualiteit van de jaarlijkse gegevens met 22% toegenomen. De kwaliteit van de gegevens is beoordeeld in verslagen over de kwaliteit van het onderzoek naar de landbouwstructuur en de plantaardige en dierlijke productie.

De gebruikers verwachten verbeteringen op het gebied van actualiteit, samenhang, toegankelijkheid en duidelijkheid.

d) Doeltreffendheid

Volgens het gezaghebbende onderzoek is het systeem van landbouwstatistiek relatief doeltreffend omdat het de verwachte resultaten oplevert. Eurostat steunt nog altijd op de individuele vakbekwaamheid van personen binnen de organisatie en in de lidstaten om de doeltreffendheid te waarborgen.

Met een beter gestructureerde, door macroprocessen op CSS-niveau ondersteunde organisatie zou Eurostat disfunctioneren kunnen verminderen, risico's kunnen voorkomen en het systeem kunnen optimaliseren.

e) Internationale normen

Landbouwstatistiek maakt geen gebruik van standaard NACE- en CPA-classificaties. Er zijn maatregelen voorgesteld voor de herziening van NACE en CPA in 2007.

Een deel van de bosbouwproductiestatistiek komt overeen met de eisen van VN/ECE doordat een gemeenschappelijke vragenlijst wordt gebruikt. Er is weinig vooruitgang geboekt bij het op één lijn brengen van de EU-statistiek met die in andere gebieden in de wereld.

f) Belasting voor de respondenten

Volgens het gezaghebbend onderzoek vinden lidstaten de hoeveelheid gegevens die Eurostat vereist te hoog, de vragenlijsten van de enquêtes te uitgebreid en de belasting voor de respondenten te zwaar.

Conclusie

In de verslagperiode zijn alle programmastrategieën verbeterd, met uitzondering van die voor de belasting voor respondenten en internationale normen.

Subsidiariteitsbeginsel

In de landbouwstatistiek wordt het subsidiariteitsbeginsel volledig gerespecteerd.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Volgens het gezaghebbend onderzoek wordt bij de vraag van Eurostat naar nationale gegevens geen rekening gehouden met de beperkingen van de lidstaten (middelen, enquêtebelasting voor de boeren). Wat betreft de beschikbare middelen worden ook vraagtekens gezet bij de haalbaarheid van nieuwe projecten.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's

Thema / Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
61	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
62	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Veel onder-steuning verleend
63	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Veel onder-steuning verleend
64	Gedeeltelijk bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Veel onder-steuning verleend
65	Gedeeltelijk bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Veel onder-steuning verleend
66	Gedeeltelijk bereikt	Niet verbeterd	Niet verbeterd	Ondersteuning verleend
67	Gedeeltelijk bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
68	Gedeeltelijk bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
69	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
53	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Geleverd

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's.

HET VRIJE VERKEER VAN PERSONEN, DIENSTEN EN KAPITAAL

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL III: Het vrije verkeer van personen, diensten en kapitaal	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	31 – Bevolking 47 – Handel 48 – Vervoer 49 – Communicatie 50 – Toerisme 51 – Diensten 54 – Betalingsbalans

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht:

– harmonisatie van begrippen die op het gebied van de migratie en bij volkstellingen, sociale enquêtes en administratieve bestanden worden gebruikt;

– analyse van de beschikbare gegevens.

Diensten en kapitaal:

– Er zullen proefenquêtes worden gehouden en de bedrijfsstructuurenquêtes zullen geleidelijk ten uitvoer worden gelegd.

– Er zullen proefstudies worden gestart en de verordening over kortetermijnstatistieken zal ten uitvoer worden gelegd met bijzondere aandacht voor de dienstensector.

– Er zullen studies zullen worden uitgevoerd om te bepalen hoeveel behoefte bestaat aan statistieken op het gebied van de communicatie en de informatiemaatschappij.

– De behoeften van de gebruikers in de audiovisuele sector zullen worden geanalyseerd, de bronnen worden geëvalueerd en proefstudies worden uitgevoerd om gegevens te verzamelen en methoden te beproeven.

– Bestaande toerismestatistieken zullen verder worden ontwikkeld door toepassing van de richtlijn die in 1995 werd aangenomen.

– de verordeningen betreffende de structurele bedrijfsstatistieken, de kortetermijn-statistieken en de ondernemingsregisters voor statistische doeleinden zullen ten uitvoer worden gelegd.

Resultaten: Voor alle statistische thema's - bevolking, handel, vervoer, communicatie, toerisme, diensten en betalingsbalansen - zijn nieuwe methoden ontwikkeld om de kwaliteit van de statistiek te verbeteren. Door deze verbeteringen is de hoeveelheid beschikbare gegevens in termen van tijdreeksen, variabelen en geografische dekking sterk toegenomen, evenals de kwaliteit van de gegevens. Door gebrek aan middelen konden sommige projecten op het gebied van betalingsbalans-, handel- en toeristische statistiek niet worden gerealiseerd.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

Voor alle statistische thema's - bevolking, handel, vervoer, communicatie, toerisme, financiële dienstverlening, zakelijke dienstverlening, audiovisueel en betalingsbalansen - zijn nieuwe methoden ontwikkeld ter verbetering van de kwaliteit van de statistieken.

Enkele voorbeelden:

- Er is een nieuwe methode ontwikkeld om geharmoniseerde demografische indicatoren te berekenen.

- Er zijn gezamenlijke Eurostat/ECE-aanbevelingen opgesteld voor het verzamelen van volkstellingsgegevens voor 2001. Deze zijn gebruikt voor het verzamelen van gegevens in 32 landen.

- Er is een geharmoniseerde methodiek ontwikkeld voor de demografie van de ondernemingen. Gegevens over de demografie van de ondernemingen worden op dit moment in elf landen op vrijwillige basis verzameld.

- Voor statistiek op het gebied van de zakelijke dienstverlening worden in de meeste lidstaten op vrijwillig basis gegevens verzameld.

- In de meeste lidstaten zijn statistische gegevens over buitenlandse dochterondernemingen verzameld en is er een begin gemaakt met het opzetten van regelgeving.

- Er is methodologisch werk op het gebied van intermodaal vrachtvervoer gepubliceerd.

- De vervoersstatistiek van kandidaat-lidstaten is aangepast.

- Er zijn methodologische werkzaamheden uitgevoerd om belangrijke wijzigingen en nieuwe onderwerpen, bijvoorbeeld statistiek op het gebied van audiovisuele communicatie, op te nemen in de communicatiestatistiek.

- Er is een methodologisch vervolg gekomen op het onderzoek naar aanpassingen van nationale statistische systemen zodat deze voldoen aan de richtlijn.

- Er is door de werkgroep een handboek voor de invoering van satellietrekeningen voor toerisme opgesteld en aangenomen.

- Op het gebied van dienstverlening aan bedrijven zijn nieuwe vragenlijsten ontworpen inzake informatica, het beheer van personele middelen, consultancy en reclamediensten.

De herziening van de systemen voor het verzamelen van betalingsbalansen is verder ontwikkeld als gevolg van de verordening van de Commissie inzake grensoverschrijdende houdstermaatschappijen (waarin een vrijstellingsdrempel voor verslaglegging wordt ingevoerd).

- De ontwerp-verordening inzake de betalingsbalansstatistiek, de internationale dienstenhandel en de stromen en posities van directe buitenlandse investeringen (FDI) is in een vergevorderd stadium van ontwikkeling; er is een begin gemaakt met de ontwerp-verordening inzake de structuur en activiteiten van buitenlandse filialen (FATS).

- De nieuwe methoden ten aanzien van goederen en portefeuille-inkomsten in betalingsbalansstatistiek zijn ten uitvoer gelegd.

- De Technische Groep "Travel" heeft zijn eindverslag geschreven over de herziening, naar aanleiding van fase 3 van de EMU, van de systemen voor het verzamelen van gegevens voor het thema reizen in de betalingsbalans van de lidstaten.

Statistische dienstverlening

Ten aanzien van alle statistische thema's met betrekking tot het vrije verkeer van personen, diensten en kapitaal, is de statistische dienstverlening aanzienlijk verbeterd. Door deze verbeteringen is de hoeveelheid beschikbare gegevens in termen van tijdreeksen, variabelen en geografische dekkingsterk toegenomen.

Belangrijke richtlijnen en verordeningen zijn ten uitvoer gelegd, zoals:

- Op het gebied van de structurele bedrijfsstatistieken is Verordening nr. 58/97 ten uitvoer gelegd, met als zwaartepunt de kwaliteit van de gegevens. Deze is aanzienlijk verbeterd.

- Op het gebied van de kortetermijnbedrijfsstatistieken is een begin gemaakt met de uitvoering van verordening nr. 1165/98. Hierbij zijn vorderingen gemaakt ten aanzien van een aantal sleutelindicatoren van goede kwaliteit. Een reeks van sleutelindicatoren van Eurostat en de ECB is geregeld en op tijd gepubliceerd.

- De richtlijn betreffende maritieme statistieken is volledig ten uitvoer gelegd.

- Op het gebied van statistiek voor audiovisuele dienstverlening is onder andere het besluit van de Raad ten uitvoer gelegd en zijn proefstudies en methodologische werkzaamheden gestart ten aanzien van onder meer film, televisie, radio en audiovisuele betalingsbalansen. Er is een uitgebreide databank in gebruik genomen die ook de niet-lidstaten kan omvatten en die, voor 2002, 106 hoofdindicatoren en 418 variabelen bevat.

- De richtlijn betreffende statistische informatie op het gebied van toerisme is ten uitvoer gelegd. Het verslag aan de Raad over de uitvoering van de richtlijn is in januari 2001 goedgekeurd.

Verspreiding

In de verslagperiode nam het aantal raadplegingen van databanken en publicaties van de statistische thema's aanzienlijk toe:

- toename databankraadplegingen van vervoersstatistieken +83%;

- toename databankraadplegingen van bedrijfsstatistieken +934%.

Statistische ondersteuning

Aan de kandidaat-lidstaten is ondersteuning verleend voor alle thema's, aan de Middellandse-Zeelanden op enkele gebieden, zoals vervoer en bevolking.

<u>Conclusie:</u>

De communautaire statistische doelstellingen op het gebied van het vrije verkeer van personen, diensten en kapitaal zijn verwezenlijkt.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Geen informatie beschikbaar.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden - coördinatie

Geen informatie beschikbaar.

c) Kwaliteit

Op alle terreinen is de kwaliteit van de gegevens in algemene zin toegenomen. Actualiteit, volledigheid en vergelijkbaarheid zijn verbeterd.

d) Doeltreffendheid

Het communautair statistisch programma is relatief doeltreffend, aangezien het de verwachte gegevens levert en er een verbetering van de gegevenskwaliteit tot stand is gebracht.

e) Internationale normen

Geen informatie beschikbaar.

f) Belasting voor de respondenten

Samenwerking met internationale organisaties heeft geleid tot een vermindering van de belasting voor de lidstaten op de volgende terreinen: bevolking, toerisme, dienstverlening en betalingsbalans.

Conclusie:

De kwaliteit van de gegevens is in de verslagperiode aanzienlijke verbeterd.

Subsidiariteitsbeginsel

Voor alle statistische thema's van dit beleidsonderdeel is het subsidiariteitsbeginsel volledig gerespecteerd.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Ten gevolge van gebrek aan middelen konden sommige projecten op het gebied van betalingsbalans, handel en toerisme niet worden gerealiseerd.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's op het gebied van het vrije verkeer van personen, diensten en kapitaal

Thema / Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning

	methoden			
31	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
47	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
48	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
49	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
50	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
51	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
54	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Ondersteuning verleend

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's.

HET VERVOER

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL V: HET VERVOER	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	48 – Vervoer
Andere belangrijke werkthema's	49 – Communicatie 50 – Toerisme 71 – Milieu

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht:

– verdere uitvoering van de onlangs door de Raad op het gebied van de vervoersstatistiek aangenomen wetgeving;

– aanpassing van de thans geldende wetgeving die voortvloeit uit de liberalisering van de verschillende wijzen van vervoer in Europa;

– ontwikkeling van een statistisch systeem over het intermodaal vervoer gebaseerd op de bestaande, in de lidstaten beschikbare gegevens.

Resultaten: De doelstelling van een allesomvattend statistisch informatiesysteem voor het communautaire vervoer komt steeds dichterbij. Bij het begin van de verslagperiode bestonden er op het terrein van vervoersstatistiek aanzienlijke lacunes wat betreft gegevensbereik, reeksen en kwaliteit. Gedurende de verslagperiode is de statistische dienstverlening dankzij de invoering van nieuwe methoden en verordeningen geleidelijk uitgebreid naar alle vormen van vervoer:

– wegvervoer

– vervoer per spoor

– binnenvaart

– luchtvervoer

– vervoer over zee

– vervoer via oliepijpleidingen

– multimodaal vervoer

– gegevens over wegen.

In de verslagperiode is aanzienlijke vooruitgang geboekt, maar de actualiteit moet nog fors worden verbeterd. Daarnaast is voortdurende inspanning vereist om te zorgen dat ook personenvervoer en intermodaal vervoer worden opgenomen in de statistieken.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

De doelstelling van een allesomvattend statistisch informatiesysteem voor het communautaire vervoer komt steeds dichterbij. Eurostat heeft een nieuwe internationale classificatiestandaard ontwikkeld voor vervoerde goederen (NST-2000). Deze is in 2002 overgenomen door de Conferentie van Europese Statistici (CES).

- De richtlijn betreffende maritieme statistieken is volledig ten uitvoer gelegd.

- De richtlijn uit 1980 inzake wegvervoersstatistiek is vervangen door een nieuwe verordening van de Raad.

- Het Parlement en de Raad hebben twee nieuwe verordeningen aangenomen inzake spoorweg- en luchtvaartstatistiek.

- De Commissie heeft zes uitvoeringsbesluiten aangenomen inzake statistieken met betrekking tot het vervoer over de weg en over zee.

- Er zijn methodologisch werk en sleutelindicatoren gepubliceerd over intermodaal vrachtvervoer.

- Vervoersstatistieken van kandidaat-lidstaten zijn aangepast aan EU-verordeningen.

Het doel om nieuwe normen en methoden in te voeren is gehaald.

Statistische dienstverlening

Bij het begin van de periode bevond de statistische dienstverlening op het gebied van vervoer zich nog in het beginstadium wat betreft gegevensbereik, reeksen en kwaliteit. Gedurende de verslagperiode is dankzij de invoering van nieuwe methoden en verordeningen de statistische dienstverlening geleidelijk uitgebreid naar alle vormen van vervoer:

- wegvervoer

- vervoer per spoor

- binnenvaart

- luchtvervoer

- vervoer over zee

- vervoer via oliepijpleidingen

- multimodaal vervoer

- gegevens over wegen

In samenwerking met het Europees Milieuagentschap is tevens een set vervoers- en milieu-indicatoren gepubliceerd.

In de verslagperiode zijn ongeveer 12 miljoen gegevens verzameld. Eind 2002 waren de jaarlijkse gegevens na 3,96 jaar beschikbaar. Dit moet verder worden verbeterd.

Gedurende de verslagperiode is de statistische dienstverlening aanzienlijk verbeterd.

Op het gebied van verspreiding werden diverse verbeteringen gerealiseerd, waaronder de volledige herstructurering van de vervoersstatistiek in New Cronos en een grote toename van het aantal beschikbare gegevens, alsmede de publicatie van een *Panorama of Transport* en een complete reeks van *Statistics in Focus* over vervoer.

De resultaten geven een aanzienlijke toename van het aantal raadplegingen van vervoersstatistieken te zien:

- toename databankextracties: +83%

- raadplegingen van de website: sinds 2000 zijn er 300 000 pagina's geraadpleegd. Ter vergelijking: pagina's over externe handel zijn 360 000 keer geraadpleegd.

In de verslagperiode is de verspreiding van vervoersstatistieken aanzienlijk verbeterd.

Statistische ondersteuning

Er is uitgebreide statistische ondersteuning verleend aan kandidaat-lidstaten voor het aanpassen van hun vervoersgegevens aan de EU-verordeningen en aan Middellandse-Zeelanden voor de uitvoering van de eerste fase van het MEDTRANS-project.

Conclusie:

De doelstellingen in het communautaire statistische programma op het gebied van vervoer zijn gehaald. In de verslagperiode zijn aanzienlijke verbeteringen tot stand gebracht. Ten aanzien van de actualiteit moet er echter nog veel gebeuren.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Volgens opmerkingen van het DG zijn gegevens uit hoofde van recente wetgeving, met name maritieme statistieken, nuttig voor beleidseenheden.

Er is nog altijd bezorgdheid over:

- de inconsistentie tussen Eurostat-statistieken en andere gegevensbronnen;

- de trage reactie op behoeften aan nieuwe gegevens, zoals gegevens over de vervoerswijzeverdeling ("modal split") in samenhang met het witboek uit 2001.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden

Een betere planning van de werkzaamheden is bereikt doordat:

- het jaarlijks werkprogramma beoordeeld is in jaarlijkse coördinatiebijeenkomsten met de lidstaten (Coördinatiecomité Vervoersstatistiek);

- van het jaarlijks werkprogramma afgeleide doelstellingen gedefinieerd zijn op eenheids- en procesniveau in het ontwikkelingsprogramma van de eenheden.

c) Kwaliteit

De nieuwe wetgeving heeft bijgedragen aan het oplossen van enkele kwaliteitsproblemen, met name op het gebied van de statistiek van het wegvervoer. De toegenomen hoeveelheid gegevens heeft echter geleid tot nieuwe knelpunten met betrekking tot de gegevenskwaliteit.

d) Doeltreffendheid

Dankzij het programma voor vervoersstatistiek is de dekking van de verschillende vervoerswijzen verbeterd en is de hoeveelheid verzamelde en verspreide informatie toegenomen.

Door personeelsgebrek is echter de vooruitgang op het gebied van de levering van sleutelindicatoren voor beleid en van de ontwikkeling van nieuwe terreinen van vervoersstatistiek vertraagd.

e) Internationale normen

Dankzij de volgende verbeteringen zijn de communautaire statistieken nu beter vergelijkbaar met de statistieken in andere delen van de wereld:

- bijdragen van Eurostat aan de derde uitgave van het Glossarium vervoersstatistiek voor 55 lidstaten van VN/ECE;

- verzameling van vervoersstatistieken volgens communautaire methoden door de kandidaat-lidstaten (in de context van de uitbreiding) en door de Middellandse-Zeelanden (in MED-TRANS).

f) Belasting voor de respondenten

Ten gevolge van de nieuwe wetgeving is de belasting voor de respondenten aanzienlijk toegenomen.

Conclusie:

In de verslagperiode zijn alle programmastrategieën verbeterd met uitzondering van de belasting voor de respondenten.

Subsidiariteitsbeginsel

Er is in de verslagperiode geen Eurostat-subsidie toegewezen aan lidstaten voor vervoers-statistiek. Wel heeft financiering aan lidstaten plaatsgevonden vanuit DG TREN (circa 2 miljoen euro).

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Aangezien het verzamelen van gegevens over vervoersstatistiek voornamelijk is gebaseerd op wetgevingsbesluiten, hebben de lidstaten in principe de toewijzing van aanzienlijke aanvullende middelen op nationaal en regionaal niveau goedgekeurd om aan de gegevens-behoeften van het gemeenschappelijk vervoersbeleid te voldoen.

De lidstaten en het Parlement hebben echter geen rekening gehouden met de hieruit voortvloeiende behoefte aan extra personeel bij Eurostat. Als gevolg daarvan heeft Eurostat al

het statistische routinewerk moeten uitbesteden. Dit betrof echter geen vertrouwelijke gegevens.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's op het gebied van vervoer

Thema / Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
48	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Veel ondersteuning verleend

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS BETREFFENDE DE MEDEDINGING, DE BELASTINGEN EN DE ONDERLINGE AANPASSING VAN DE WETGEVINGEN

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL VI: GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS BETREFFENDE DE MEDEDINGING, DE BELASTINGEN EN DE ONDERLINGE AANPASSING VAN DE WETGEVINGEN	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	40 – Economische jaarrekeningen 44 – Industrie 53 – Goederenhandel
Andere belangrijke werkthema's	45 – Energie en grondstoffen 47 – Handel 48 – Vervoer 49 – Communicatie 51 – Diensten 63 – Landbouwinkomens en -prijzen 64 – Plantaardige productie 65 – Dierlijke productie 66 – Statistieken agro-industrie

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht:

– verbetering van de kwaliteit en vergelijkbaarheid van macro-economische gegevens uit de nationale rekeningen;

– een betere onderlinge aanpassing van de wetgeving dankzij betere statistische coördinatie.

Resultaten: Tussen 1998 en 2002 zijn zeventien besluiten en verordeningen van de Commissie inzake het ESR aangenomen (waarvan de helft ook betrekking heeft op thema 52). Enkele grote methodologische kwesties zijn opgelost of opgehelderd, zoals indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI), en er is aanzienlijke vooruitgang geboekt met het verbeteren en convergeren van de berekening van nationale rekeningen bij constante prijzen. Eurostat heeft wederom met een omvangrijk hulpprogramma ondersteuning verleend aan de kandidaat-lidstaten. Bijna alle kandidaat-lidstaten hebben dankzij hun eigen inspanningen en door Eurostat georganiseerde projecten aanpassingen en verbeteringen kunnen aanbrengen aan hun nationale rekeningen. In de verslagperiode is de algehele kwaliteit van macro-economische statistieken aanzienlijk verbeterd. Actualiteit en vergelijkbaarheid zijn aanzienlijk verbeterd.

De samenhang van de wetgeving is verbeterd doordat de bureaus voor statistiek in de EU het werkprogramma beter hebben gecoördineerd en afgestemd op de behoeften van de gebruikers.

De ECB berichtte echter dat de algemene set economische statistische gegevens voor de eurozone nog altijd niet geheel voldoet aan de vereisten van de gebruikers.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

Om de doelstelling van het programma te verwezenlijken zijn nieuwe normen en methoden ingevoerd. De belangrijkste daarvan zijn de volgende:

- Tussen 1998 en 2002 zijn zeventien besluiten en verordeningen van de Commissie inzake het ESR aangenomen (waarvan de helft ook betrekking heeft op thema 52). Enkele grote methodologische kwesties zijn opgelost of opgehelderd, zoals indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI), en er is aanzienlijke vooruitgang geboekt met het verbeteren en convergeren van de berekening van nationale rekeningen bij constante prijzen. Eurostat heeft wederom met een omvangrijk hulpprogramma ondersteuning verleend aan de kandidaat-lidstaten. Bijna alle kandidaat-lidstaten hebben dankzij hun eigen inspanningen en door Eurostat georganiseerde projecten aanpassingen en verbeteringen kunnen aanbrengen aan hun nationale rekeningen:

– Er is een *Handbook on quarterly national accounts* (handboek voor nationale kwartaalrekeningen) samengesteld.

– De methodiek voor flash-schattingen van het BBP voor de EMU en de euro in 45 dagen is afgerond.

– Er is een strategie voor 2001-2005 vastgesteld en in gang gezet, inclusief alle aspecten van methoden, organisaties en IT (Edicom II).

Statistische dienstverlening

In de verslagperiode is de gemiddelde kwaliteit van macro-economische statistieken aanzienlijk verbeterd. Actualiteit en vergelijkbaarheid zijn aanzienlijk verbeterd.

De samenhang van de wetgeving is verbeterd doordat de bureaus voor statistiek in de EU het werkprogramma beter hebben gecoördineerd en afgestemd op de behoeften van de gebruikers.

Verspreiding

In de verslagperiode is de verspreiding van macro-economische statistieken aanzienlijk verbeterd dankzij de ingebruikneming van de website met euro-indicatoren en vroegtijdige persberichten over de belangrijkste economische hoofdindicatoren.

Statistische ondersteuning

Er is ondersteuning verleend aan de kandidaat-lidstaten, de Tacis- en de Middellandse-Zeelanden.

Conclusie:

De doelstellingen van het programma op het gebied van de mededinging, de belastingen en de onderlinge aanpassing van de wetgevingen zijn gehaald.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Uit de *rolling review* van nationale rekeningen blijkt dat de gebruikers tevreden zijn over de algemene kwaliteitsverbetering van de dienstverlening.

De ECB berichtte echter dat de algemene set economische statistische gegevens voor de eurozone nog altijd niet geheel voldoet aan de vereisten van de gebruikers.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden

Uit de *rolling review* van nationale rekeningen blijkt dat de partners vinden dat met de aanpak van het EMU-actieplan een goede weg is ingeslagen. Ze zijn echter sceptisch over de manier waarop binnen het CSS prioriteiten worden gesteld.

Er is meer coördinatie vereist tussen alle comités. De partners zijn van mening dat de coördinatie en samenwerking binnen het CSS de afgelopen drie jaar zijn verbeterd.

c) Kwaliteit

In de verslagperiode is de actualiteit aanzienlijk verbeterd.

- Flash-schattingen van GICP's worden nu binnen twee dagen na het einde van de betrokken periode gepubliceerd; gedetailleerde gegevens binnen 17 dagen.

- Flash-schattingen voor de eurozone en de EU15-ramingen binnen 45 dagen, zijn nu definitief beschikbaar.

- De actualiteit van jaarlijkse gegevens is eind 2002 met ongeveer een jaar teruggebracht tot 2,18 jaar.

d) Doeltreffendheid

Geen beoordeling op beleidsniveau.

e) Internationale normen

Geen beoordeling op beleidsniveau.

f) Belasting voor de respondenten

Geen beoordeling op beleidsniveau.

De tevredenheid van gebruikers, de coördinatie en planning van de werkzaamheden en de gegevenskwaliteit zijn in de verslagperiode aanzienlijk vooruitgegaan.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's inzake mededinging, belastingen en onderlinge aanpassing van de wetgevingen

Thema / Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
40	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Veel onder-steuning verleend

41	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Veel onder-steuning verleend
53	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

- Conclusies van de Raad over het vijfde voortgangsverslag over de tenuitvoerlegging van de informatievereisten in de EMU

- Vijfde voortgangsverslag over de tenuitvoerlegging van de informatievereisten in de EMU;

- ECB-kwaliteitsrapport over algemene economische statistieken.

ECONOMISCH EN MONETAIR BELEID

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL VII: ECONOMISCH EN MONETAIR BELEID	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	40 – Economische jaarrekeningen 41 – Kwartaal- en milieurekeningen 42 – Financiële rekeningen 52 – Geld en financiën 54 – Dienstenhandel en betalingsbalans 55 – Prijzen
Andere belangrijke werkthema's	32 – Arbeidsmarkt 44 – Industrie (kortetermijnindicatoren) 53 – Goederenhandel

Belangrijkste statistische vereisten van het economische en monetaire beleid:

– Voldoen aan de statistische vereisten van het stabiliteits- en groeipact, conjunctuurindicatoren zoals vraag, productie, activiteit op de arbeidsmarkt en kosten.

Via Eurostat heeft de Europese Commissie, in nauwe samenwerking van de Europese Centrale Bank en de nationale autoriteiten, een actieplan opgezet voor de statistische eisen van de EMU. Het doel hiervan is de verbetering van de kwaliteit en met name de actualiteit van de euro-indicatoren waarmee de economische ontwikkeling in de eurozone, de EU15 en de EU-lidstaten wordt gemeten. Dit plan is op 29 september 2000 goedgekeurd door de ECOFIN-Raad en geeft aan welke maatregelen in de nabije toekomst op het niveau van het communautair statistisch systeem en de lidstaten moeten worden genomen. Uitvoering van de verordening inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 95);

– samenstelling van de betalingsbalans als een secundair EMU-convergentiecriterium in samenwerking met de ECB.

Resultaten: De resultaten zijn beschreven in de prioriteiten voor de economische en monetaire unie aan het begin van hoofdstuk 4.1.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Invoering van hoofdmethoden

Op het gebied van de meeste statistische thema's zijn nieuwe methoden en verordeningen ingevoerd om aan de behoeften van het economische en monetaire beleid te kunnen voldoen.

Economische jaarrekeningen:

+ Tussen 1998 en 2002 zijn zeventien besluiten en verordeningen van de Commissie inzake het ESR aangenomen.

+ Enkele grote methodologische kwesties, waaronder IGDFI, zijn opgelost of opgehelderd.

Kwartaal- en milieurekeningen:

+ De methodiek voor flash-schattingen van het BBP voor de EMU en de euro in 45 dagen is voltooid en ten uitvoer gelegd.

+ Er zijn methoden voor milieurekeningen ontwikkeld. Deze worden momenteel getest.

Financiële rekeningen:

+ In 2002 is een handboek gepubliceerd over de bronnen en methoden voor het samenstellen van ESR 95-financiële rekeningen.

Toezicht op de eigen middelen:

+ Inventarissen van bronnen en methoden die zijn gebruikt om de rekeningen te voltooien, zijn beschikbaar gesteld aan de Rekenkamer.

Geld en financiën:

+ Er zijn nieuwe verordeningen inzake financiële kwartaalrekeningen ten uitvoer gelegd.

+ De tweede editie van *ESR 1995: Handboek overheidstekort en overheidsschuld* is gepubliceerd.

+ Een nieuw handboek over het verzamelen van gegevens over belastingen en sociale bijdragen op kwartaalbasis is voltooid.

+ Methodologische arbeid in samenwerking met de ECB en de nationale centrale banken ter voorbereiding van de verzameling van de langetermijnrente bij de toetredende landen voor convergentiedoeleinden is afgerond.

De doelstelling in het programma 1998-2002 zijn gehaald. Daarnaast heeft het CSS nieuwe methoden kunnen invoeren die in overeenstemming zijn met de nieuwe vereisten in het kader van het EMU-actieplan.

Statistische dienstverlening

De statistische dienstverlening wordt regelmatig in twee verslagen beoordeeld:

- voortgangsverslag over de uitvoering van het EMU-actieplan;
- ECB-kwaliteitsrapport over algemene economische statistieken.

Overzicht van de geboekte vooruitgang ten aanzien van de uitvoering van het EMU-actieplan (15/01/2003) - Conclusies van de Raad

De Raad heeft het vijfde voortgangsverslag van het Economisch en Financieel Comité over de informatievereisten in de EMU goedgekeurd. In het verslag wordt niet alleen de voortgang van de uitvoering van het actieplan inzake de statistische vereisten in de EMU (EMU-actieplan), dat in september 2000 is goedgekeurd door de ECOFIN-Raad, onderzocht, maar ook de vorderingen ten aanzien van het oorspronkelijke verslag door het monetaire comité over de informatievereisten in de EMU, dat in januari 1999 is goedgekeurd door de ECOFIN-Raad. De ministers hebben besloten het vijfde voortgangverslag openbaar te maken.

De Raad is van mening dat een aantal lidstaten zijn inspanningen om aan de verplichtingen in het kader van het EMU-actieplan te voldoen, verder dient op te voeren om de statistische basis voor de economische en monetaire beleidsontwikkeling in de EMU/EU te verbeteren. Op diverse statistische terreinen zijn de doelstellingen voor eind 2001 en 2002 nog niet gehaald. Hoewel er duidelijke verbeteringen zijn geconstateerd, moet er nog erg veel gebeuren, met name in Spanje, Italië en, in mindere mate, Frankrijk. Om vergelijkende analyses per land mogelijk te maken, moeten ook Griekenland, Ierland, Luxemburg en Portugal meer doen. Er moet dringend aandacht worden besteed aan de volgende gebieden: nationale kwartaalrekeningen van de institutionele sector (huishoudens en bedrijven); kwartaalinkomsten en -uitgaven van de overheid; de behoeften op de arbeidsmarkten; gegevens over nieuwe orders voor de industrie en buitenlandse handel. De Raad is daarnaast van mening dat er, om de tekortkomingen die in het oorspronkelijke verslag van het monetaire comité werden gesignaleerd teniet te doen, behoefte bestaat om de statistische prioriteiten te heroverwegen. Tevens is de Raad van mening dat door de lidstaten een aantal gecoördineerde maatregelen moet worden genomen, met name met betrekking tot de lijst met belangrijkste Europese economische indicatoren die door de Commissie is opgesteld, de betalings-balansstatistiek en de dienstverleningsstatistiek.

De Raad vraagt bureaus voor de statistiek in de lidstaten uit de noodzakelijke maatregelen met voorrang uit te voeren. In 2004 moet een vervolgverslag, waarin ook de toetredende landen zijn opgenomen, worden ingediend.

ECB-kwaliteitsrapport over algemene economische statistieken.

Ontwerp-samenvatting – augustus 2003

Sinds het vorige verslag van augustus 2002 is de levering van statistieken in de eurozone weliswaar continu verbeterd, maar blijft zij verre van volledig bevredigend. Het harmonisatieproces van GICP's wordt voortgezet. Recent gepubliceerde resultaten voor de eurozone als geheel zijn: de flash-schatting van het BBP, gedetailleerde nationale rekeninggegevens over vergoedingen aan werknemers, en sommige variabelen en sectoren in het kader van de verordening betreffende kortetermijnstatistiek. Er zijn verbeteringen te zien op het gebied van actualiteit, met name voor kortetermijnindicatoren. Hoewel dit belangrijke verbeteringen zijn, voldoet algemene set economische statistische gegevens voor de eurozone nog altijd niet geheel voldoet aan de vereisten van de gebruikers. Het belangrijkste probleem bij nationale rekeningen en kortetermijnstatistiek blijft de trage uitvoering van bestaande verordeningen. Dit heeft tot gevolg dat in de eurozone slechts voor een gedeelte van de gegevensgebieden die onder de bestaande Europese verordeningen vallen, kwaliteitsgegevens worden gepubliceerd. De resultaten voor de eurozone zijn vaak te laat of geheel afwezig ten gevolge van onvoldoende dekking in bepaalde landen. In 2003 moet de uitvoering van de verordening betreffende de kortetermijnstatistiek uit 1998 zijn afgerond. Snelle voortgang is wenselijk ten aanzien van de wetgevingsprocedure voor de nieuwe verordening. Essentiële aggregaten van nationale kwartaalrekeningen ontbreken. Er bestaan aanzienlijke lacunes op het terrein van de arbeidsmarktstatistiek, hoewel de totstandkoming van een nieuwe verordening betreffende loonkostenindexen een belangrijke stap voorwaarts betekent. Verdere verbeteringen zijn ook nodig voor GICP's (harmonisatie en verbetering kwaliteitscorrectie) en voor aggregaten van de buitenlandse handel (actualiteit). Het ontbreken van gegevens over de dienstensector in de eurozone blijft een groot probleem. Er is begonnen met het invoeren van goed vergelijkbare methoden voor seizoencorrectie en correctie voor werkdagen. Definitieve resultaten zijn echter pas op langere termijn te verwachten.

Voor de voornaamste Europese economische indicatoren en het "Europa eerst"-principe zijn ambitieuze doelstellingen geformuleerd. Ze hebben betrekking op verbeterde of nieuwe statistiek, maar ook op een betere Europese coördinatie van bijvoorbeeld tijdschema's en herzieningsbeleid.

De toetredende landen zijn bezig om te voldoen aan de EU-vereisten en hebben daarin het afgelopen jaar vooruitgang geboekt. De ECB is begonnen met het ontvangen van de momenteel beschikbare gegevens via Eurostat. In het nieuwe actieplan voor kandidaat-lidstaten zijn prioriteiten gesteld voor de verbetering van de statistieken die gedurende de eerste jaren van het EU-lidmaatschap het dringendst nodig zijn, zoals essentiële convergentie-indicatoren.

De gegevensuitwisseling van Eurostat naar de ECB is zonder grote technische problemen verlopen. Er blijven echter tekortkomingen bestaan op het gebied van de actualiteit van nationale gegevens. Ook komen er nog fouten voor in de verzonden gegevens. Verzending van algemene economische statistische gegevens van de ECB naar de nationale centrale banken is uitgebreid.

Ten aanzien van de procedures met betrekking tot schulden en tekorten heeft Eurostat de kwaliteit van de gerapporteerde statistieken inzake schulden en tekorten regelmatig gecontroleerd en een aanzienlijk aantal beschikkingen gegeven met betrekking tot de behandeling van belangrijke transacties. Deze beschikkingen zijn bovendien gecodificeerd in *ESR 1995: Handboek overheidstekort en overheidsschuld*, dat de kwaliteitsnormen vaststelt voor de EDP-verslaglegging.

Verspreiding

- De meeste publicaties over economie en financiën zijn herzien volgens de nieuwe methoden.

- Het publicatieprogramma is gestroomlijnd, waarbij het accent is gelegd op prioriteiten en on-lineverspreiding.

– Tussen 2001 en 2002 zijn op de Eurostat-website circa 1 miljoen pagina's over economie en financiën geraadpleegd.

– Sinds 2000 is de Euroindicators-website een van de meest geraadpleegde onderdelen van de Eurostat-website.

- Gegevens worden regelmatig en tijdig gepubliceerd volgens een van tevoren opgesteld schema.

Afbeelding: Betalingsbalans

– De hoeveelheid gepubliceerde gegevens nam toe met 254% (van 207 880 in 1999 tot 735 868 in 2002).

– Van 1999 tot 2002 werden 29 persberichten, 45 nummers van *Statistics in Focus* en 17 officiële publicaties uitgegeven.

Statistische ondersteuning

Op de meeste economische en monetaire beleidsterreinen is aan nationale statistici en kandidaat-lidstaten ondersteuning verleend bij de invoering van nieuwe methoden en de verbetering van de gegevenskwaliteit.

Conclusie:

De invoering van het EMU-actieplan in aanmerking genomen, is het communautair statistische programma voor een zeer groot deel ten uitvoer gelegd. In de verslagperiode zijn aanzienlijke verbeteringen doorgevoerd. Niettemin is nog aanzienlijke vooruitgang nodig op enkele gebieden, zoals statistiek over de dienstverlening in de EMU.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Uit de *rolling review* van nationale rekeningen blijkt dat de gebruikers tevreden zijn over de algemene verbetering van de dienstverlening.

De ECB berichtte echter dat de algemene set economische statistische gegevens voor de eurozone nog altijd niet geheel voldoet aan de vereisten van de gebruikers.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden

Uit de *rolling review* van nationale rekeningen blijkt dat de partners vinden dat met de aanpak van het EMU-actieplan een goede weg is ingeslagen. Ze zijn echter sceptisch over de manier waarop binnen het CSS prioriteiten worden gesteld.

Er is meer coördinatie vereist tussen alle comités. De partners zijn van mening dat de coördinatie en samenwerking binnen het CSS de afgelopen drie zijn verbeterd.

c) Kwaliteit

In de verslagperiode is de actualiteit aanzienlijk verbeterd.

- Flash-schattingen van GICP's worden nu binnen twee dagen na afloop van de betrokken periode gepubliceerd; gedetailleerde gegevens binnen 17 dagen.

- Flash-schattingen voor de eurozone en de EU15-ramingen binnen 45 dagen, zijn nu definitief beschikbaar.

- De actualiteit van jaarlijkse gegevens is eind 2002 met ongeveer een jaar verbeterd tot 2,18 jaar.

d) Doeltreffendheid

Het communautair statistisch systeem voor economische en monetaire statistiek is relatief doeltreffend omdat het de verwachte resultaten levert en er in de verslagperiode gestaag verbeteringen zijn doorgevoerd.

e) Internationale normen

Geen beoordeling op beleidsniveau.

f) Belasting voor de respondenten

Geen beoordeling op beleidsniveau.

Conclusie:

De tevredenheid van gebruikers, de coördinatie en planning van de werkzaamheden en de gegevenskwaliteit zijn in de verslagperiode aanzienlijk verbeterd.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's van het economische en monetaire beleid

Thema / Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
40	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Veel ondersteuning verleend
41	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Veel ondersteuning verleend
42	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Geleverd
43	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Geleverd
52	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Geleverd
54	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Geleverd
55	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Geleverd
57	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Geleverd

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's;

- Conclusies van de Raad over het vijfde voortgangsverslag over de tenuitvoerlegging van de informatievereisten in de EMU;

- Vijfde voortgangsverslag over de tenuitvoerlegging van de informatievereisten in de EMU;

- ECB-kwaliteitsrapport over algemene economische statistieken.

GEMEENSCHAPPELIJKE HANDELSPOLITIEK

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL IX: GEMEENSCHAPPELIJKE HANDELSPOLITIEK	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	53 – Goederenhandel 54 – Dienstenhandel en betalingsbalans 57 – Overige economische statistiek (mondialisering)
Andere belangrijke werkthema's	19 – Technische samenwerking met landen in een overgangsfase 20 – Voorbereiding van de uitbreiding 21 – Technische samenwerking met derde landen 42 – Financiële rekeningen 52 – Geld en financiën

Belangrijkste statistische vereisten van de gemeenschappelijke handelspolitiek:

– de toepassing van de herziene internationale begrippen en definities voor de handelsstatistiek, met inbegrip van die welke nodig zijn voor de uitvoering van ESR 95;

– het Comext-systeem dat gegevens betreffende Intra- en Extrastat groepeert, zal verbeterd worden om het gebruikersvriendelijker te maken, en zal uitgebreid worden met *unit-value*- en volume-indexcijfers;

– studies samen met derde landen om de vergelijkbaarheid te vergroten van gegevens die nodig zijn voor het ondersteunen van multilaterale en bilaterale onderhandelingen;

– ontwikkeling van twee verordeningen: a) betreffende betalingsbalansstatistiek, stromen en posities van de internationale handel in diensten en buitenlandse directe investeringen; b) betreffende de structuur en activiteiten van buitenlandse filialen (FATS);

– de ontwikkeling van indicatoren voor het meten van het effect van de mondialisering van de economie op ondernemingen, de arbeidsmarkt en de handelsstatistiek. met name ter ondersteuning van de EU-handelspolitiek (GATS - General Agreement on Trade in Services). De details en betrouwbaarheid van de statistiek van de handel in diensten, buitenlandse directe investeringen en buitenlandse filialen zal worden ontwikkeld.

Resultaten: De statistische dienstverlening op het gebied van de buitenlandse handel, betalingsbalans en kortetermijnstatistiek heeft in de verslagperiode op de volgende terreinen aanzienlijke vooruitgang geboekt:

Kwaliteit van de gegevens:

- De verordening van de Commissie inzake grensoverschrijdende houdstermaatschappijen (waarin een vrijstellingsdrempel voor verslaglegging wordt ingevoerd) is ten uitvoer gelegd.

- De ontwerp-verordening inzake de betalingsbalansstatistiek, de internationale dienstenhandel en de stromen en posities van directe buitenlandse investeringen (FDI) is in een vergevorderd stadium van ontwikkeling; er is een begin gemaakt met de ontwerp-verordening inzake de structuur en activiteiten van buitenlandse filialen (FATS).

- De actualiteit en betrouwbaarheid van macro-indicatoren zijn verbeterd, met name in het kader van het EMU-actieplan en de behoeften voor onderhandelingen over de handel.

- Er is werk verricht ter verbetering van de gegevenskwaliteit: vroegtijdige schattingen, kwaliteitscontroles, analyse van asymmetrieën en productie van kwaliteitsverslagen plaatsgevonden.

- De nieuwe methoden ten aanzien van goederen en portefeuille-inkomsten in betalingsbalansstatistiek zijn ten uitvoer gelegd.

- Er zijn diverse analyses uitgevoerd om de vergelijkbaarheid van de handelsstatistieken te vergroten en er zijn methoden en gereedschappen ontwikkeld voor een gemeenschappelijk kader voor het onderling afstemmen van statistieken.

Beschikbaarheid van de gegevens:

- Het netwerk voor de verzameling van gegevens over de buitenlandse handel en betalingsbalansen met kandidaat-lidstaten en Tacis-landen is tot stand gebracht.

- De verspreiding en actualiteit zijn verbeterd: publicaties zijn geherstructureerd en betalingsbalansgegevens van kandidaat-lidstaten zijn beschikbaar gekomen in New Cronos.

- Het Comext-systeem dat gegevens betreffende Intra- en Extrastat groepeert, is in diverse opzichten verbeterd: nieuwe functies, betere en eenvoudiger on-linetoegang tot de informatie en meer informatie beschikbaar. Met name is toegang geboden tot de gegevens van kandidaat-lidstaten.

Uit de *rolling review* van de goederenhandel blijkt dat de gebruikers tevreden zijn over de algemene kwaliteit van de dienstverlening en gebruikers intensief gebruik maken van Comext-gegevens voor het maken van EU-kernbeleid en voor de "follow up" ervan.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Invoering van hoofdmethoden

De invoering van nieuwe methoden op de volgende terreinen heeft het meetvermogen van het CSS ten aanzien van het fenomeen mondialisering vergroot.

- definiëren van en beginnen met een strategie voor 2001-2005, inclusief alle aspecten van methoden, organisaties en IT (Edicom II);

- verbeteren van koppelingen tussen externe handelsregisters en ondernemingsregisters met als doel de handel binnen de gemeenschap te meten;

- ontwikkelen van de herziening van het verzamelsysteem voor betalingsbalansen van de lidstaten ten gevolge van de EU-verordening inzake grensoverschrijdende houdster-maatschappijen;

- verdere ontwikkeling van de ontwerp-verordening inzake de betalingsbalansstatistiek, de internationale dienstenhandel, de stromen en posities van directe buitenlandse investeringen en het opzetten van een ontwerp-verordening inzake de structuur en activiteiten van buitenlandse dochterondernemingen (FATS);

- ontwikkeling en publicatie van het handboek over de statistiek van de internationale dienstenhandel (VN, Europese Commissie, IMF, OESO, WTO). Het bevat de referentieclassificaties en concepten van de grensoverschrijdende handel (EBOPS[13]) en de handel via commerciële aanwezigheid, zoals FATS (ICFA[14])

De statistische methoden van de EU moeten echter wel worden aangepast om het effect van de mondialisering op de economie en arbeidsmarkt beter te kunnen meten.

Statistische dienstverlening

De statistische dienstverlening op het gebied van de buitenlandse handel, betalingsbalans en kortetermijnstatistiek heeft in de verslagperiode op de volgende terreinen aanzienlijke vooruitgang geboekt:

Kwaliteit van de gegevens:

- De actualiteit en betrouwbaarheid van macro-indicatoren zijn verbeterd, met name in het kader van het EMU-actieplan en de behoeften voor onderhandelingen over de handel.

- Er is werk verricht ter verbetering van de gegevenskwaliteit: vroegtijdige schattingen, kwaliteitscontroles, analyse van asymmetrieën, productie van kwartaalverslagen voor betalingsbalansstatistiek, toepassing van de aanbevelingen van de verschillende technische groepen inzake de betalingsbalans.

- De nieuwe methoden ten aanzien van goederen en portefeuille-inkomsten in betalingsbalansstatistiek zijn ten uitvoer gelegd.

Beschikbaarheid van de gegevens

- Het netwerk voor de verzameling van Tacis-landen is tot stand gebracht.

- De nieuwe verordening betreffende kortetermijnindicatoren en structurele enquêtes voor andere economische statistieken is ten uitvoer gelegd.

- De Euroindicators-website is openbaar en wordt voortdurend verbeterd.

- Er is een lijst met kwaliteitsverbeteringen en mijlpalen samengesteld voor de belangrijkste Europese economische indicatoren.

Verspreiding

---

13 EBOPS – Extended Balance of Payments Services Classification.

14 De nieuwe ICFA-classificatie (ISIC-categorieën voor buitenlandse filialen) is gebaseerd op de internationale standaardclassificatie van alle economische activiteiten (ISIC). Met deze classificatie is de beste consistentie tussen statistieken inzake de grensoverschrijdende handel en statistieken inzake commerciële aanwezigheid gecreëerd.

In de verslagperiode is de verspreiding van statistieken van de gemeenschappelijke handelspolitiek verbeterd.

De Comext-databank is gedurende de periode meer dan 400 000 geraadpleegd.

Dankzij verbeteringen aan het systeem werden gegevensintegratie, omvangrijke extracties en betere toegang op afstand mogelijk. De gemiddelde interne toegang nam in dezelfde periode af met 37%, terwijl de externe toegang met 610% toenam. Het aantal extracties is aanzienlijk toegenomen: respectievelijk 817% en 3816%.

Tussen 2000 en 2002 zijn circa 366 000 pagina's over externe handel geraadpleegd op de Eurostat-website.

De Euroindicators-website is een van de meest geraadpleegde websites.

Er worden over essentiële statistieken regelmatig persberichten en nummers van *Statistics in Focus* gepubliceerd:

- Sinds 2000 zijn ongeveer 35 nummers van *Statistics in Focus* over de externe handel gepubliceerd.

- Sinds 2000 zijn ongeveer 29 nummers van *Statistics in Focus* gepubliceerd over buitenlandse directe investeringen en dienstenhandel.

- Het totale aantal publicaties over betalingsbalansstatistiek bedroeg: 29 persberichten, 45 nummers van *Statistics in Focus* en 17 officiële publicaties;

- De hoeveelheid beschikbare gegevens over betalingsbalansen nam toe met 254%, van 207 880 in 1999 tot 735 868 in 2002.

- Een uitgave van SIGMA, het blad over Europese statistiek, besteedde in 2002 aandacht aan het thema statistiek en mondialisering.

Statistische ondersteuning

Op het terrein van externe handel en betalingsbalans is aan kandidaat-lidstaten ondersteuning verleend bij de invoering van nieuwe methoden en de verbetering van de gegevenskwaliteit.

Conclusie:

De invoering van het EMU-actieplan in aanmerking genomen, is het communautair statistische programma betreffende het gemeenschappelijke handelsbeleid ten uitvoer gelegd. In de verslagperiode zijn aanzienlijke verbeteringen doorgevoerd. Niettemin moeten er nog aanzienlijke vorderingen worden gemaakt op enkele gebieden, zoals statistiek over de dienstverlening in de EMU.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Uit de *rolling review* van de goederenhandel blijkt dat de gebruikers tevreden zijn over de algemene kwaliteit van de dienstverlening en intensief gebruik maken van Comext-gegevens voor het maken van EU-kernbeleid en voor de "follow up" ervan.

De ECB berichtte echter dat de algemene set economische statistische gegevens voor de eurozone nog altijd niet geheel voldoet aan de vereisten van de gebruikers.

Uit de *rolling review* van betalingsbalansen blijkt dat de algemene beoordeling van de gebruikers bemoedigend is. De meeste zijn van mening dat de dienstverlening de afgelopen jaren is verbeterd en men is met name positief over de ondersteunende dienstverlening en de relevantie van de gegevens voor hun werk.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden

Uit de *rolling review* van de goederenhandel blijkt dat de partners tevreden zijn over het functioneren, de organisatie en de doeltreffendheid van plannings- en coördinatiestructuren op het gebied van de goederenhandel.

De partners zijn over het algemeen tevreden over het functioneren van het communautair statistisch systeem met uitzondering van het vermogen van het CSS om te leren van de beste statistische werkwijzen.

c) Kwaliteit

In de verslagperiode is de actualiteit aanzienlijk verbeterd. Voor de buitenlandse handel worden de gegevens over intracommunautaire handel gemiddeld 7,5 dagen voor de verplichte termijn van zes weken verzonden. Tussen 1999 en 2001 is deze termijn met negen dagen verbeterd. Voor de extracommunautaire handelsgegevens bedraagt de verbetering weliswaar vier dagen, maar dat is nog altijd 2,2 dagen later dan de limiet van zes weken.

Uit de *rolling review* blijkt dat de gebruikers tevreden zijn over de nauwkeurigheid, betrouwbaarheid, samenhang, toegankelijkheid, volledigheid en actualiteit van de gegevens. Hoewel de vaste gebruikers de dienstverlening via on-linesysteem, cd-rom en publicaties op papier toereikend vinden, zijn er verbeteringen nodig op het gebied van toegang via internet en van verkregen informatie, zoals vertrouwelijke behandeling en koppelingen met tarieven en andere gegevens.

d) Doeltreffendheid

Het statistische systeem voor de buitenlandse handel en betalingsbalansen is relatief efficiënt, omdat het de verwachte resultaten levert en er gestaag verbeteringen zijn doorgevoerd.

e) Internationale normen

Ten aanzien van de goederenhandel zijn de normen van de Gemeenschap over het algemeen consistent met die van de Verenigde Naties.

Dankzij samenwerking met internationale organisaties op het gebied van classificaties zijn er referentieclassificaties en concepten gerealiseerd voor de grensoverschrijdende handel (EBOPS[15]) en de handel via commerciële aanwezigheid, zoals FATS (ICFA[16])

---

15 EBOPS – Extended Balance of Payments Services Classification.

De betalingsbalansconcepten zijn consistent met die in het handboek voor betalingsbalansen van het IMF.

De nieuwe betalingsbalansverordeningen zijn volledig consistent met het handboek over de statistiek van de internationale dienstenhandel (VN, Europese Commissie, IMF, OESO, WTO).

f) Belasting voor de respondenten

Ten aanzien van de goederenhandel verminderde, dankzij de toename van elektronische handelsaangiften, de belasting voor respondenten van 68% in 1998 tot 74% in 2000.

Conclusie:

In de verslagperiode zijn alle programmastrategieën ten aanzien van handels- en betalingsbalansstatistiek verbeterd.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's van het economische en monetaire beleid

Thema / Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
53	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
54	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Geleverd
57	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Geleverd

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

- Conclusies van de Raad over het vijfde voortgangsverslag over de tenuitvoerlegging van de informatievereisten in de EMU

- Vijfde voortgangsverslag over de tenuitvoerlegging van de informatievereisten in de EMU

- ECB-kwaliteitsrapport over algemene economische statistieken

- *Rolling review* van de goederenhandel.

---

[16] De nieuwe ICFA-classificatie (ISIC-categorieën voor buitenlandse filialen) is gebaseerd op de internationale standaardclassificatie van alle economische activiteiten (ISIC). Met deze classificatie is de beste consistentie tussen statistieken inzake de grensoverschrijdende handel en statistieken inzake commerciële aanwezigheid gecreëerd.

SOCIALE POLITIEK, ONDERWIJS, BEROEPSOPLEIDING EN JEUGD

Verdragstitel TITEL XI: SOCIALE POLITIEK, ONDERWIJS, BEROEPSOPLEIDING EN JEUGD	Werkthema's van Eurostat
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	31 – Bevolking 32 – Arbeidsmarkt 33 – Onderwijs 35 – Gezondheid, veiligheid en consumentenbescherming 36 – Inkomensverdeling en levensomstandigheden 37 – Sociale bescherming 38 – Overige sociale statistiek (huisvestingsstatistiek)

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht:

– consolidatie en analyse van werkzaamheden op het gebied van bevolking en migratie;

– verdere uitwerking van geharmoniseerde werkloosheids- en arbeidsmarktstatistieken (bv. arbeidskrachtenenquête, kwartaalstatistieken van de loonkosten);

– voldoen aan nieuwe en bestaande vereisten inzake gegevens op het gebied van de voortgezette beroepsopleiding;

– voortzetting van statistische projecten op het gebied van gezondheid en veiligheid;

– verbetering van de statistieken over inkomensverdeling, levensomstandigheden en sociale uitsluiting;

– coördinatie van de werkzaamheden betreffende een tijdsbestedingsenquête;

– versterking van de statistiek van de sociale bescherming.

Sinds 2000 zijn de bijzondere bepalingen op het gebied van sociale politiek van de toppen van Lissabon, Cardiff en Luxemburg de primaire referentiepunten geworden voor de verdere ontwikkeling van het programma van werkzaamheden.

Resultaten: De doelstellingen van het communautaire statische programma op het gebied van sociale politiek zijn gehaald. In de verslagperiode zijn aanzienlijke verbeteringen tot stand gekomen door de ingebruikname van nieuwe methoden en normen en door de levering van statistische diensten en verspreiding op het gebied van bevolking, arbeidsmarkt, onderwijs, gezondheid, veiligheid, inkomensverdeling en sociale bescherming. Het CSS heeft laten zien dat het in staat is aan de nieuwe statistische vereisten van de top van Lissabon te voldoen.

Ten gevolge van een gebrek aan middelen zijn sommige projecten op het gebied van onderwijsstatistiek vertraagd.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

Er zijn nieuwe normen en methoden ingevoerd voor alle statistische thema's:

Bevolking

- Er zijn gezamenlijke Eurostat/ECE-aanbevelingen opgesteld voor het verzamelen van volkstellingsgegevens voor 2001. Deze zijn gebruikt voor het verzamelen van gegevens in 32 landen.

- Er zijn nieuwe methoden ontwikkeld om geharmoniseerde demografische indicatoren te berekenen.

- Er zijn verschillende onderzoeken gestart ter ondersteuning van de volgende grote herziening van de geharmoniseerde bevolkingsprojecties van Eurostat.

Arbeidsmarkt

- De geharmoniseerde definitie van werkloosheid is aangenomen.

- De kwartaalindex van de loonkosten is verbeterd dankzij een nieuwe verordening van de Raad en het meerekenen van de resultaten van de kandidaat-lidstaten.

- Er is een kaderverordening van de Raad goedgekeurd betreffende loon- en loonkostenstatistieken, met inbegrip van daaraan verwante verordeningen van de Commissie. De lidstaten en toetredende landen hebben de gegevens geleverd voor de eerste loonkostenenquête in het kader van deze verordening.

Onderwijs

- Een wettelijke grondslag voor het beroepsonderwijs is voorbereid.

- Een gedetailleerde classificatie op terreinen van onderwijs en opleiding, gebaseerd op ISCED97 (incl. handboek) is ontwikkeld en ten uitvoer gelegd.

- Er is een kadervoorstel ontwikkeld voor het "meten van levenslang leren" (Verslag van de TF MLLL).

- Er zijn voorbereidende werkzaamheden verricht voor een enquête over volwassenenonderwijs.

Sociale bescherming

- Er zijn werkzaamheden verricht aan koppelingen tussen ESSOBS-gegevens en nationale rekeninggegevens op het gebied van sociale bescherming.

- Er zijn methoden ontwikkeld voor het verzamelen van gegevens over arbeidsmarktbeleid.

Op het gebied van inkomensverdeling en levensomstandigheden is het methodologische handboek van Eurostat over inkomen verder ontwikkeld. De afronding is echter vertraagd door gebrek aan middelen.

Statistische dienstverlening

De statistische dienstverlening nam aanzienlijk toe op de volgende terreinen:

Bevolking

- De volledigheid en harmonisatie van de migratie- en asielstatistiek zijn verbeterd.

- Er is begonnen met het verzamelen van maandelijkse gegevens over asiel en migratie en dit is uitgebreid naar de LMOE's, IJsland en Noorwegen. Er is gewerkt aan uitbreiding van de publicatie van deze gegevens.

Arbeidsmarkt

- In de meeste lidstaten is een doorlopende arbeidskrachtenenquête (LFS) ingevoerd.

- De LFS-adhoc-modules zijn in de meeste lidstaten en toetredende landen ten uitvoer gelegd.

- Jaargegevens over loonkosten, jaarsalarissen en minimumlonen worden ontvangen op basis van een nieuw herenakkoord.

- Maandelijkse werkloosheidsramingen worden gepubliceerd volgens het tijdschema uit 2000 in de lidstaten en toetredende landen.

- Er zijn proefenquêtes over vacatures uitgevoerd.

Onderwijs

- De ontwikkeling en uitvoering van de tweede enquête op het gebied van voortgezet beroepsonderwijs (inclusief verspreiding) is afgerond.

- De kandidaat-lidstaten en Zuidoost-Europese landen zijn volledig opgenomen in de verzameling van onderwijsgegevens.

- Er is een geïntegreerde productiedatabank voor onderwijsstatistiek ontwikkeld.

- De LFS-adhoc-module over de overgang van school naar werk zijn ten uitvoer gelegd en geanalyseerd.

-De LFS 2003-adhoc-module over levenslang leren is ontwikkeld.

- De standaardvariabelen ten aanzien van onderwijs en opleiding in de arbeidskrachtenenquête zijn geëvalueerd en herzien.

- Er is een proef gedaan met gegevensverzameling over het leren van vreemde talen op scholen.

Gezondheid, veiligheid en consumentenbescherming

- Wat betreft de statistieken over gezondheid en veiligheid op het werk zijn routinegegevens verzameld en methodologische ontwikkelingen uitgevoerd.

- Ten aanzien van de Europese statistieken inzake arbeidsongevallen (ESAW): de analyse en verspreiding van de statistieken van 1994 tot en met 2000 is uitgevoerd (fase II-gegevens met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, eerste onderdelen over sociaal-economische kosten, ongelukken in het woon-werkverkeer.

Inkomensverdeling en levensomstandigheden

- Gegevens zijn verstrekt voor de structurele en Laken-indicatoren van de EU-lidstaten.

- Er zijn aanzienlijke vorderingen gemaakt bij de werkzaamheden die in samenwerking met de Indicators Group van het comité voor sociale bescherming zijn verricht met betrekking tot armoede en sociale uitsluiting.

- De gegevens van de enquête huishoudbudgetten (HBS) van de nieuwe ronde (1999) zijn bijna afgerond.

- De gegevens van de enquête huishoudbudgetten (en bijbehorende methoden) van kandidaat-lidstaten zijn verzameld.

Sociale bescherming

- Er heeft periodieke verzameling plaatsgevonden van ESSOBS-gegevens uit 20 landen.

- Er is een begin gemaakt met nieuwe gegevensverzameling van het aantal pensioengerechtigden.

- Er is begonnen met een proef met gegevensverzameling van uitgaven voor en deelnemers aan de arbeidsmarktbeleid en de evaluatie van de resultaten ervan.

- Vier volledige gegevensverzamelingen betreffende drie producten zijn ten uitvoer gelegd: uitgaven, deelnemers en kwalitatieve informatie over maatregelen;

- Er zijn structuurindicatoren geproduceerd voor het lenteverslag van 2003 aan de Raad.

Verspreiding

Er zijn verschillende verbeteringen gerealiseerd op het gebied van de verspreiding, waaronder uitbreiding van de databanken, grotere on-lineverspreiding en stroomlijning van het publicatieprogramma, bestaande uit:

- publicatie van de verslagen 2000, 2001 en 2002 over de *Social situation in the European Union*, in samenwerking met het DG Werkgelegenheid en sociale zaken;

- productie van het statistisch zakboek *Living Conditions in Europe* (uitgave 2000);

- publicaties over man/vrouwverhoudingen;

- publicatie op de website van meer dan 100 gratis nummers van *Statistics in focus* over een breed scala van onderwerpen op het gebied van sociale en bevolkingsstatistiek.

Er is sprake van een aanzienlijke toename in het aantal raadplegingen van sociale statistiek:

- De toename van het aantal databankextracties bedraagt +700%

- De website is over dit thema zo'n 1,1 miljoen keer geraadpleegd. Dit vertegenwoordigt 19% van alle raadplegingen van de Eurostat-website.

- Sinds 1998 wordt een cd-rom met microgegevens van het Huishoudpanel van de Europese Gemeenschap (ECHP) verspreid onder onderzoekers.

Statistische ondersteuning

Op de meeste terreinen van de sociale statistiek werd veel statistische ondersteuning verleend aan de kandidaat-lidstaten en de Middellandse-Zeelanden.

Conclusie:

De doelstellingen in het communautaire statistische programma op het gebied van de sociale politiek zijn gehaald. Er zijn in de verslagperiode aanzienlijke verbeteringen tot stand gekomen dankzij de Toepassing van nieuwe normen en methoden, statistische dienstverlening en verspreiding. Het CSS heeft laten zien dat het in staat is aan de nieuwe statistische vereisten van de top van Lissabon te voldoen.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Uit de *rolling review* van het arbeidsmarktonderzoek en het onderzoek naar de tevredenheid van de gebruikers blijkt dat de gebruikers over het algemeen tevreden zijn over de dienstverlening van Eurostat. De relevantie en nauwkeurigheid van de gegevens wordt zeer gewaardeerd door de gebruikers. Ze zijn echter ontevreden over de actualiteit ervan.

b) Prioriteiten – planning van de werkzaamheden – coördinatie

Over het algemeen vinden de partners de plannings- en coördinatiestructuren binnen het CSS toereikend, ook al worden verschillen per domein gesignaleerd. Alle partners zijn blij met de verbeteringen van het algemene niveau van de steun en coördinatie van het CSS en met de verbeteringen in nationale statistische productie.

Ter verbetering van de doeltreffendheid van het programma is de coördinatie met internationale instituten, DG's (DG Onderwijs en cultuur en DG Werkgelegenheid) van de Commissie en CEDEFOP aanzienlijk ontwikkeld.

c) Kwaliteit

De gebruikers ervaren de gemiddelde kwaliteitsverbetering van de dienstverlening als positief. De actualiteit van de gegevens is met 25% (1 jaar) aanzienlijk verbeterd. Niettemin zijn de gebruikers hierover nog steeds ontevreden.

d) Doeltreffendheid

De doeltreffendheid van het programma is niet beoordeeld. De toegenomen coördinatie tussen internationale organisaties en binnen Europese instellingen, de betere herkenning van de behoeften van de gebruikers en de toegenomen verspreiding van statistische gegevens, zijn voor ons echter redenen om aan te nemen dat de doeltreffendheid van het programma is toegenomen.

e) Internationale normen

Door de aanzienlijke vorderingen op het gebied van methodologische werkzaamheden die in samenwerking met internationale organisaties zijn gemaakt, zijn de communautaire statistieken beter vergelijkbaar geworden. Zo worden voor het recent ontwikkelde SILC-project de meeste aanbevelingen van de Canberra-groep over inkomen gebruikt.

f) Belasting voor de respondenten

Door de invoering van gemeenschappelijke gegevensverzameling is de belasting voor de respondenten op het terrein van migratie en demografie afgenomen.

Conclusie

De programmastrategieën hebben in de verslagperiode aanzienlijke vorderingen gemaakt.

Subsidiariteitsbeginsel

In de sociale statistiek wordt het subsidiariteitsbeginsel volledig gerespecteerd.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Op dit moment krijgt de sociale statistiek niet de middelen die het nodig heeft. Het 'sociale' aspect van de Gemeenschap is tegenwoordig veel belangrijker dan in de begindagen van de Gemeenschap. In het Verdrag van Rome is zeer weinig te vinden over sociale politiek. Alle nadruk ligt op het economische beleid. Sedert de verdragen van Maastricht en Amsterdam echter, is een derde van de problemen van de Gemeenschap 'sociaal' (ongeveer zeven van de 21 titels). Tijdens de Europese Raad in Lissabon in 2000 is overeengekomen om te proberen een kenniseconomie te creëren met een grotere sociale samenhang en de vorderingen op dit gebied te meten met structuurindicatoren. Ongeveer een derde van de structuurindicatoren is 'sociaal', waardoor de werkzaamheden op het sociale werkterrein, zoals het definiëren en leveren van indicatoren, sinds 2000 enorm zijn toegenomen.

De middelen daarentegen zijn niet toegenomen. Dit komt omdat de algemene toewijzing van statistische middelen aan de verschillende domeinen sinds het begin van de Gemeenschap, toen sociale problematiek veel minder belangrijk was dan economische (of agrarische en industriële), niet wezenlijk is veranderd. Ook het totaalbedrag aan statistische middelen is niet toegenomen, zodat op het sociale werkterrein meer werk moeten worden verricht met dezelfde middelen. Voor veel belangrijke modules van het statistisch programma beschikt Eurostat slechts over één vaste medewerker, of nog minder.

Op dit moment zijn, ten gevolge van een gebrek aan middelen, sommige projecten op het gebied van onderwijs- en gezondheidsstatistiek vertraagd. Eurostat probeert nu een nieuwe strategie te ontwikkelen voor sociale statistiek (te beginnen op de DGINS te Athene) om te kunnen voldoen aan de toegenomen vraag. Deze strategie kan alleen serieus worden genomen als er meer middelen beschikbaar komen.

Samenvatting van de beoordeling van alle thema's van de sociale statistiek

Thema / Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning

	methoden			
31	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Veel ondersteuning verleend
32	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Veel ondersteuning verleend
33	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Verbeterd	Veel ondersteuning verleend
35	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
36	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
37	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
38	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's.

CULTUUR

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL XII: CULTUUR	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	34 - Cultuur

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht:

- een reeks culturele statistieken uit bestaande bronnen ontwikkelen.

Resultaten: De communautaire statistische doelstellingen op het gebied cultuur zijn slechts ten dele gehaald wegens een tekort aan middelen bij Eurostat.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

Op drie sleutelgebieden zijn significante methodologische ontwikkelingen tot stand gebracht, gegevens verzameld en analyses uitgevoerd:

-werkgelegenheid op het gebied van cultuur: eerste gegevensverzameling en raming van de werkgelegenheid op dit gebied in alle lidstaten;

-bestedingen en financiering op het gebied van cultuur: er is aanzienlijke methodologische vooruitgang geboekt ten aanzien van meetproblemen;

-deelname aan culturele activiteiten: er is een vragenlijst ontwikkeld en gebruikt in de Eurobarometer-enquête.

Er is een methodologische verslag uitgebracht over culturele statistieken in de EU.

Er is een omvattend voorstel uitgewerkt voor een grootschalig onderzoek naar de deelname aan culturele activiteiten.

Al het werk wordt vertraagd door het tekort aan middelen binnen Eurostat. De doelstelling is ten dele gehaald.

Statistische dienstverlening

De statistische dienstverlening is beperkt gebleven tot het definiëren van methoden en het verzamelen van gegevens door middel van de Eurobarometer-enquête. De statistische dienstverlening is verbeterd, maar er moet nog een aanzienlijke hoeveelheid werk worden verricht om de ontwikkelde normen volledig ten uitvoer te leggen.

Verspreiding

De verspreiding van de resultaten van de Eurobarometer-enquête is uitgevoerd door het Directoraat-generaal Pers en communicatie.

Statistische ondersteuning

Er is geen ondersteuning geboden.

Conclusie:

De communautaire statistische doelstellingen zijn op het terrein van de cultuur slechts gedeeltelijk gehaald ten gevolge van een gebrek aan middelen bij Eurostat.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Geen informatie beschikbaar.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden - coördinatie

Geen informatie beschikbaar.

c) Kwaliteit

Geen informatie beschikbaar.

d) Doeltreffendheid

Geen informatie beschikbaar.

e) Internationale normen

Geen informatie beschikbaar.

f) Belasting voor de respondenten

Geen informatie beschikbaar.

Conclusie

In de verslagperiode is aanzienlijke voortgang geboekt met de programmastrategieën.

Subsidiariteitsbeginsel

Op het gebied van sociale statistieken wordt het subsidiariteitsbeginsel volledig aangehouden.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's van het cultuurbeleid

Thema/ Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
34	Gedeeltelijk bereikt	Verbeterd	Geen verspreiding	Geen ondersteuning

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

VOLKSGEZONDHEID

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL XIII: VOLKSGEZONDHEID	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	35 – Gezondheid, veiligheid en consumentenbescherming 37 – Sociale bescherming

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden:

– de vaststelling van communautaire gezondheidsindicatoren inclusief de selectie van informatie en gegevens die relevant zijn voor uitwisseling tussen de lidstaten en tussen de Commissie en internationale organisaties alsook inclusief werkzaamheden op het niveau van de begrippen om de gegevens vergelijkbaar te maken;

– de ontwikkeling van een communautair netwerk voor het delen en het overdragen van gezondheidsgegevens tussen de lidstaten en tussen de Commissie en internationale organisaties (op basis van het Ida-Care-telematicaproject);

– de ontwikkeling van methoden en instrumenten voor de analyse en beschrijving van de gezondheidstoestand, -trends en -determinanten en het effect van het beleid op de gezondheid.

Resultaten: De doelstellingen van het communautair statistisch programma op het gebied van volksgezondheid zijn gehaald. Er is in de verslagperiode aanzienlijke vooruitgang geboekt met het invoeren van nieuwe normen en methoden. De tenuitvoerlegging van deze nieuwe methoden is echter nog niet voltooid en als gevolg van beperkte middelen moest de ondersteuning beperkt blijven.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

Er zijn nieuwe normen en methoden ontwikkeld en ingevoerd op het gebied van volksgezondheid, veiligheid op het werk en sociale bescherming:

Gezondheid, veiligheid en consumentenbescherming

- Over het onderwerp doodsoorzaken heeft een project ter verbetering van werkwijzen en codificering tot een serie aanbevelingen geleid.

- Er is een “Europees gezondheidsminimum” (Minimum European Health Module, MEHM) gedefinieerd voor toepassing in de statistieken over inkomen en levensomstandigheden (EU-SILC); er is een strategie overeengekomen voor de uitvoering van een Europees systeem van gezondheidsonderzoeken (European Health Survey System, EHSS), met name is door de directeuren van sociale statistieken overeenstemming bereikt over een in 2006 te houden kerngezondheidsenquête (Core Health Interview Survey, ECHIS), waarbij wordt uitgegaan van standaardmodules (MEHM, gezondheidstoestand, bepalende gezondheidsfactoren, gezondheidszorggebruik, achtergrondvariabelen) en die deel zal uitmaken van nationale enquêtes.

- Ten aanzien van g*ezondheidszorgstatistieken (Health Care statistics, CARE):* er zijn richtsnoeren opgesteld en proefonderzoeken opgezet over het stapsgewijs ten uitvoer leggen van het systeem van gezondheidszorgrekeningen (System of Health Accounts, SHA), waarbij het zowel om nieuwe financiële gegevens gaat als om aanpassing van bestaande gegevens (over financiële en personele middelen) aan nieuwe randvoorwaarden.

- Ten aanzien van de *Europese statistieken beroepsziekten (European Occupational Diseases Statistics, EODS)*: er zijn methoden en classificaties overeengekomen en de eerste fase van de uitvoering heeft in 2001 plaatsgevonden (in 14 lidstaten), met onder meer gegevens over blootstelling, ernst van de aandoening en medische diagnose.

Sociale bescherming

- Er is gewerkt aan de verbanden tussen gegevens van ESSOBS en van de nationale rekeningen op het gebied van sociale bescherming.

- Er zijn methoden ontwikkeld voor het verzamelen van gegevens op het gebied van arbeidsmarktbeleid.

Statistische dienstverlening

De statistische dienstverlening op de volgende terreinen is aanzienlijk uitgebreid.

Gezondheid, veiligheid en consumentenbescherming

- Ten aanzien van *doodsoorzaken (causes of death, COD):* de analyse en verspreiding van de statistieken over 1994-2000 zijn afgerond.

- Ten aanzien van *enquêtegegevens over gezondheid (Health and health-related survey data,* HIS): in 1999 zijn over twaalf onderwerpen uit gezondheidsmodules in nationale bevolkingsonderzoeken gegevens verzameld en geanalyseerd; bij de tweede gegevensverzameling in 2002 is dit uitgebreid tot achttien onderwerpen.

Verspreiding

Er zijn verscheidene verbeteringen verwezenlijkt op het gebied van verspreiding, waaronder de uitbreiding van databanken, meer verspreiding on line en het stroomlijnen van het publicatieprogramma bestaande uit:

- publicatie van de verslagen 2000, 2001 en 2002 over de *Social situation in the European Union*, in samenwerking met het DG Werkgelegenheid en sociale zaken;

- productie van het statistisch zakboek *Living Conditions in Europe* (uitgave 2000);

- meer dan 100 nummers van *Statistics in focus* gratis op internet gepubliceerd over een breed scala van onderwerpen die verband houden met bevolking en samenleving, waaronder volksgezondheid en sociale bescherming.

Het aantal raadplegingen op het gebied van gezondheidszorg blijkt aanzienlijk te zijn gestegen:

- Toename databankextracties: +700%.

Statistische ondersteuning

Er is enige statistische ondersteuning aan kandidaat-landen en lidstaten verleend bij de tenuitvoerlegging van nieuwe methoden.

Conclusie

De doelstellingen van het communautair statistisch programma op het gebied van volksgezondheid zijn gehaald. Er is in de verslagperiode aanzienlijke vooruitgang geboekt met de Toepassing van nieuwe normen en methoden. De tenuitvoerlegging van deze nieuwe methoden is echter nog niet afgerond en er kon slechts beperkte ondersteuning worden verleend wegens gebrek aan middelen.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

De toenemende belangstelling van gebruikers voor statistieken over volksgezondheid en sociale bescherming is een positieve indicatie ten aanzien van de tevredenheid van de gebruikers. Er zijn echter ook enquêtes gehouden om die tevredenheid te meten.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden - coördinatie

In het algemeen beoordelen de partners de plannings- en coördinatiestructuren van het CSS als voldoende, ook al verschilt de beoordeling per domein. Alle partners erkennen dat zowel het algemene niveau van de samenwerking en coördinatie binnen het CSS als de nationale statistiekproductie zijn verbeterd.

De afstemming met internationale instanties (WHO, OESO) en met DG's (SANCO en Werkgelegenheid) van de Commissie is aanzienlijk versterkt om de doeltreffendheid van het programma te vergroten. Op verzoek van het Comité statistisch programma zijn in het kader van de Leadership Group on Health Statistics de werkzaamheden op het gebied van de volksgezondheid ontwikkeld door middel van partnerschappen met lidstaten.

c) Kwaliteit

Door de uitvoering van het programma is de dekking van de gegevens aanzienlijk verbeterd: er zijn nu circa 4,5 miljoen gegevens beschikbaar (bron: New Cronos) voor statistieken over gezondheid, veiligheid en sociale bescherming, tegen enkele honderdduizenden aan het begin van de periode.

d) Doeltreffendheid

Het statistisch systeem voor volksgezondheid en sociale bescherming is in relatief doeltreffend, aangezien de doelstellingen van het programma zijn gehaald. De doeltreffendheid van het programma is echter niet beoordeeld.

e) Internationale normen

De aanzienlijke vooruitgang op het gebied van methodologisch werk in samenwerking met internationale organisaties heeft ertoe bijgedragen dat de communautaire statistieken beter

vergelijkbaar zijn geworden. Op mondiaal niveau heeft Eurostat informatie over invaliditeit geleverd aan de Verenigde Naties.

f) Belasting voor de respondenten

Op de gebieden doodsoorzaken en bedrijfsongevallen is de belasting voor de respondenten geleidelijk teruggedrongen.

Conclusie

Er is in de verslagperiode een aanzienlijke vooruitgang geboekt met de programmastrategieën.

Subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel wordt op het gebied van statistieken over gezondheid, veiligheid en sociale bescherming volledig gerespecteerd.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Enkele projecten op het gebied van gezondheidszorgstatistieken en ondersteuning van kandidaat-lidstaten hebben als gevolg van beperkte middelen vertraging opgelopen. Andere knelpunten die van invloed zijn op het halen van doelstellingen betreffen de stabiliteit van de personele middelen en van de financiering vanuit andere DG's.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's op het gebied van volksgezondheid

Thema/ Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
35	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
37	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend

Referenties

-Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

CONSUMENTENBESCHERMING

Verdragstitel TITEL XIV: CONSUMENTENBESCHERMING	Werkthema's van Eurostat
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	35 – Gezondheid, veiligheid en consumentenbescherming 36 – Inkomensverdeling en levensomstandigheden

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht:

– het verlenen van technische bijstand bij de verzameling en evaluatie van gegevens.

Resultaten: Er zijn methoden ontwikkeld en gegevens verzameld voor publicaties over consumenten in Europa.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

Er zijn nieuwe methoden ontwikkeld en gegevens verzameld voor publicaties over consumenten in Europa.

Statistische dienstverlening

Informatie over consumenten is beschikbaar in de publicatie *Consumers in Europe* en overeenkomstige databanken..

Verspreiding

Verscheidene aspecten van de consumentenbescherming zijn via de volgende media onder de aandacht gebracht:

- publicatie van de verslagen 2000, 2001 en 2002 over de *Social situation in the European Union*, in samenwerking met het DG Werkgelegenheid en Sociale Zaken;

- productie van het statistisch zakboek *Living Conditions in Europe* (uitgave 2000);

- meer dan 100 nummers van *Statistics in focus* gratis op internet gepubliceerd over een breed scala van onderwerpen die verband houden met bevolking en samenleving.

Statistische ondersteuning

Er is geen ondersteuning verleend.

Conclusie

Het DG SANCO heeft zich de laatste jaren sterk ingespannen om Eurostat te ondersteunen. Grotendeels dankzij deze inzet is consumentenbescherming één van de prioriteiten geworden van het statistisch programma van de Commissie voor 2003, terwijl het ook een prominente

plaats heeft gekregen in het communautair statistisch programma 2003-2007. Desondanks is evenwel geen significante vooruitgang geboekt.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Geen informatie beschikbaar.

b) Prioriteiten – planning van de werkzaamheden - coördinatie

Geen informatie beschikbaar.

c) Kwaliteit

Geen informatie beschikbaar.

d) Doeltreffendheid

Geen informatie beschikbaar.

e) Internationale normen

Geen informatie beschikbaar.

f) Belasting voor de respondenten

Geen informatie beschikbaar.

Conclusie:

In de verslagperiode is op het punt van programmastrategie aanzienlijke vooruitgang geboekt.

Subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel wordt op het gebied van consumentenbescherming volledig gerespecteerd.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Er zijn in de huidige fase maar zeer beperkte middelen voor dit onderwerp beschikbaar; om meer vooruitgang te kunnen maken zullen deze moeten worden opgevoerd.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's op het gebied consumentenbescherming

Thema/ Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
35	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Geen ondersteuning verleend

36	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Geen onder-steuning verleend

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

TRANS-EUROPESE NETWERKEN

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL XV: TRANS-EUROPESE NETWERKEN	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	45 – Energie en grondstoffen 48 – Vervoer 49 – Communicatie
Andere belangrijke werkthema's	73 – Wetenschap en technologie 53 – Goederenhandel

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht

Verlening van de statistische informatie en diensten ten behoeve van:

– het toezicht op de werking van de interne energiemarkt (energiebalansen, externe handel, kortetermijntrends, structurele gegevens);

– evaluatie van de doeltreffendheid van de concurrentie in netwerksectoren, waaronder transparantie van prijzen voor eindgebruikers;

– volgen van kwesties ten aanzien van de leveringszekerheid.

Verbetering van het statistieksysteem teneinde beter te kunnen reageren op aspecten van duurzame ontwikkeling, met name op het gebied van:

– duurzame energiebronnen;

– rationeel energiegebruik (warmtekrachtkoppeling, rendementsaspecten);

Door rechtstreekse enquêtes onder consumenten meer kennis opdoen van het energieverbruik door de eindgebruiker.

Geleidelijke inpassing van de toetredende landen in het CSS, verbetering van hun systemen tot EU-niveau en het opzetten van een systeem van regelmatige verslaglegging.

Totstandbrenging van een opzet voor het verspreiden van referentiegegevens.

Resultaten: De doelstellingen van het communautair statistisch programma op het gebied van Trans-Europese netwerken zijn gehaald. Er is in de verslagperiode aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het doorvoeren van nieuwe methoden, bij de statistische dienstverlening en bij de verspreiding, maar de tijdige aanlevering moet nog verbeteren.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

Overeenkomstig de doelstellingen zijn in de volgende domeinen nieuwe werkwijzen ingevoerd:

Energie

Nieuwe methoden zijn ontwikkeld of verbeterd op het gebied van warmtekrachtkoppelng en verbruik (graaddagmethode).

Vervoer

- Eurostat heeft een nieuwe internationale standaardclassificatie ontwikkeld voor getransporteerde goederen (NST-2000), die in 2002 door de Conference of European Statisticians (CES) is aanvaard.

- De uit 1980 daterende richtlijn over wegvervoersstatistieken is vervangen door een nieuwe verordening van de Raad, en er zijn gegevens verzameld in overeenstemming met de nieuwe verordening.

- Het Parlement en de Raad hebben twee nieuwe verordeningen over statistieken van vervoer per spoor en luchtvaart goedgekeurd;

- De Commissie heeft zes uitvoeringsbesluiten goedgekeurd (betreffende statistieken van vervoer over zee en over de weg).

- Er is methodologisch werk gepubliceerd, alsmede sleutelindicatoren voor intermodaal goederenvervoer.

Communicatie

- Er is een een statistisch kader met een strategisch plan voor de informatiemaatschappij ontwikkeld.

- Er is methodologisch werk uitgevoerd dat heeft geleid tot aanzienlijke veranderingen en nieuwe items op het gebied van communicatiestatistieken.

Statistische dienstverlening

In de verslagperiode is de statistische dienstverlening op het gebied van Trans-Europese netwerken verbeterd: de hoeveelheid verzamelde gegevens over vervoer en communicatie is toegenomen en er zijn gegevens over de informatiemaatschappij en alle vervoerswijzen beschikbaar gekomen.

Verspreiding

De verspreiding van statistieken die verband houden met energie, vervoer en communicatie is in de loop van de verslagperiode verbeterd. Bij de vervoersdatabank bijvoorbeeld is het aantal extracties met 83% toegenomen.

Er zijn nummers van *Statistics in Focus* uitgebracht op papier en (gratis) on line over de volgende hoofdonderwerpen

Energie:

- leveringen van aardolie tussen landen binnen de EU

- de aardoliesector

- de aardgassector

- elektriciteitsprijzen voor bedrijven en huishoudens

- gasprijzen.

Vervoer:

- goederenvervoer over de weg

- binnenvaart

- vervoersinfrastructuur

- maritiem vervoer.

Communicatie:

- statistieken over de informatiemaatschappij

- telecommunicatie in Europa.

Statistische ondersteuning

Er is statistische ondersteuning verleend aan kandidaat-lidstaten bij het aanpassen van hun gegevens over vervoer, energie en communicatie aan de EU-verordeningen.

Conclusie**:**

De doelstellingen van het programma op het gebied van Trans-Europese netwerken zijn gehaald. In de verslagperiode zijn aanzienlijke verbeteringen tot stand gebracht, maar de actualiteit van de gegevens moet nog sterk verbeteren.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Volgens commentaren van DG-zijde zijn gegevens uit hoofde van recente wetgeving nuttig voor beleidseenheden.

Er is nog altijd bezorgdheid over:

- de inconsistentie tussen Eurostat-statistieken en andere gegevensbronnen;

- de trage reactie op behoeften aan nieuwe gegevens, zoals gegevens over de vervoerswijzeverdeling ("modal split") in samenhang met het Witboek uit 2001.

b) Prioriteiten – planning van de werkzaamheden

Een betere planning van de werkzaamheden is bereikt doordat:

-het jaarlijkse werkprogramma beoordeeld is in jaarlijkse coördinatiebijeenkomsten met de lidstaten (Coördinatiecomité Vervoersstatistiek);

-van het jaarlijkse werkprogramma afgeleide doelstellingen gedefinieerd zijn op eenheids- en procesniveau in het ontwikkelingsprogramma van de eenheden.

c) Kwaliteit

De nieuwe wetgeving heeft bijgedragen aan het oplossen van enkele kwaliteitsaspecten, met name op het gebied van de statistiek van het wegvervoer. Op andere terreinen echter heeft de toegenomen hoeveelheid gegevens echter geleid tot nieuwe knelpunten met betrekking tot de gegevenskwaliteit.

d) Doeltreffendheid

Dankzij het programma voor vervoers-, energie- en communicatiestatistieken is de dekking van de verschillende vervoerswijzen verbeterd en is de hoeveelheid verzamelde en verspreide informatie toegenomen.

Door personeelsgebrek is echter de vooruitgang op het gebied van de levering van sleutelindicatoren voor beleid en van de ontwikkeling van nieuwe terreinen van vervoers- en communicatiestatistieken vertraagd.

e) Internationale normen

Dankzij de volgende verbeteringen zijn de communautaire statistieken nu beter vergelijkbaar met de statistieken in andere delen van de wereld:

- bijdragen van Eurostat aan de derde uitgave van het Glossarium vervoersstatistiek voor 55 lidstaten van VN/ECE;

- verzameling van vervoersstatistieken volgens communautaire methoden door de kandidaat-lidstaten (in de context van de uitbreiding) en door de Middellandse-Zeelanden (in MED-TRANS).

f) Belasting voor de respondenten

Ten gevolge van de nieuwe wetgeving is de belasting voor de respondenten aanzienlijk toegenomen.

Conclusie:

In de verslagperiode zijn alle programmastrategieën verbeterd met uitzondering van de belasting voor de respondenten.

Subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel wordt op dit gebied volledig gerespecteerd.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Aangezien het verzamelen van de gegevens voor vervoersstatistieken grotendeels gebaseerd is op wetgevingsbesluiten, zijn in de lidstaten in beginsel op nationaal en regionaal niveau substantiële extra middelen toegewezen om in de gegevensbehoeften van het communautaire vervoersbeleid te voorzien. De lidstaten en het Parlement hebben echter geen rekening

gehouden met de hieruit voortvloeiende behoefte aan extra personeel bij Eurostat. Als gevolg daarvan heeft Euroestat al het statistische routinewerk moeten uitbesteden. Dit betrof echter geen vertrouwelijke gegevens.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's op het gebied van Trans-Europese Netwerken

Thema/ Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
45	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
48	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Veel ondersteuning verleend
49	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend

Referenties:

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

INDUSTRIE

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL XVI: INDUSTRIE	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	44 – Industrie 45 – Energie en grondstoffen 66 – Statistieken agro-industrie
Andere belangrijke werkthema's	53 – Goederenhandel

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht

– de uitvoering van de verordeningen betreffende de structurele bedrijfsstatistieken en conjunctuurindicatoren voor de industrie;

– grotere vereenvoudiging en doelmatigheid van het Prodcom-systeem;

– de integratie van de toekomstige staalstatistieken in het bestaande stelsel van de industriestatistieken;

– de ontwikkeling van indicatoren over immateriële investeringen, onderaanbesteding en globalisering in het kader van de toepassing van de verordening inzake structurele bedrijfsstatistieken.

Resultaten: De communautaire doelstellingen op het gebied van industriestatistieken zijn gehaald. Het Prodcom-systeem dient echter te worden verbeterd en er is nog geen operationele methode voor het bepalen van immateriële investeringen gevonden. De statistische dienstverlening is verbeterd: er zijn meer gegevens beschikbaar, ze worden breder verspreid en ook de kwaliteit is verhoogd op punten als vergelijkbaarheid en actualiteit. De ontwikkelingen zullen naar verwachting leiden tot meer tevredenheid onder de gebruikers over het programma. Voor de toekomstige aanpak van deze aspecten is een evaluatiebeleid nodig.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

In de loop van de verslagperiode zijn nieuwe normen en methoden ingevoerd.

Industrie

Structurele bedrijfsstatistieken (SBS)

- De goedkeuring in 1999 van een nieuwe verordening over de beoordelingscriteria van de gegevenskwaliteit op het gebied van structurele statistieken heeft aan kwaliteitsverbeteringen bijgedragen.

- Er zijn geharmoniseerde methoden voor demografie van ondernemingen ontwikkeld en er worden inmiddels gegevens over bedrijvendemografie van elf landen verzameld.

Kortetermijnstatistieken

- Verordeningen over het bepalen van variabelen en de indeling van belangrijke bedrijfsgroepen zijn ten uitvoer gelegd.

Energie

Er zijn nieuwe methoden ontwikkeld dan wel verbeterd op het terrein van warmtekrachtkoppeling en verbruik (graaddagmethode).

Statistische dienstverlening

De statistische dienstverlening op het gebied van industriestatistieken is bij alle thema's verbeterd.

Industrie

- Verordening nr. 58/97 is ten uitvoer gelegd, waarbij het accent sterk lag op de kwaliteit van de gegevens, die aanzienlijk is verbeterd.

- De regelgeving inzake technische en economische ontwikkeling is door middel van een verordening van de Commissie uit 2002 aangepast.

- Het strategische plan betreffende structuurindicatoren is afgerond.

- Het verzamelen van gegevens uit de kandidaat-lidstaten voor structurele en kortetermijnstatistieken is gerealiseerd.

- De uitvoering van Verordening nr. 1165/98 is voor een aantal sleutelindicatoren van goede kwaliteit aangevangen.

- Geregelde en tijdige publicatie door Eurostat en de ECB van een reeks sleutelindicatoren is verwezenlijkt. Ongeveer 50% van de indicatoren, waaronder de belangrijkste voor het analyseren van conjunctuurcycli, worden nu regelmatig verzameld en gepubliceerd.

- De kwaliteit van de gegevens voor de kortetermijnstatistieken wordt regelmatig gecontroleerd en is in de loop van de verslagperiode aanzienlijk verbeterd;

- Er is een verordening voorbereid ter uitbreiding van het toepassingsgebied van Verordening nr. 165/98, waarmee het verzamelen van de gegevens wordt aangepast aan wensen van gebruikerszijde.

Prodcom

- Het statistische Prodcom-domein kon gestabiliseerd worden, ondanks ernstige verstoringen in de periode 1999-2001.

- De volledigheid en kwaliteit van de gegevens kon deels worden verbeterd, maar deze aspecten vereisen nog steeds aandacht.

Staalstatistieken

-Het verzamelen van staalstatistieken is op de geplande wijze afgesloten. De statistieken zijn verwerkt in structurele bedrijfsstatistieken en Prodcom.

Statistieken agro-industrie

- De voedselvoorzieningsbalansen zijn tot stand gebracht.

- Op het terrein van voedselveiligheid is een eerste inventarisatie van beschikbare gegevens gemaakt en zijn eerste afspraken met DG SANCO gerealiseerd.

Alles bijeen bevatte de energiedatabank eind 2002 3 miljoen gegevens.

Over structurele bedrijfsstatistieken, kortetermijnbedrijfsstatistieken en productiestatistieken waren 46 miljoen gegevens voorhanden, wat een aanzienlijke uitbreiding in de loop van de verslagperiode inhoudt.

Verspreiding

In het algemeen is de verspreiding van de industriestatistieken in de verslagperiode verbeterd. Structurele bedrijfsstatistieken, kortetermijn- en productiestatistieken behoren tot de meest geraadpleegde databanken. Het aantal databankextracties is in de verslagperiode met 934% gestegen. Het publicatieprogramma is gestroomlijnd door middel van de reeks *Panorama of the EU industry* plus een kwartaaluitgave. Op de website van Eurostat behoren structuurindicatoren tot de vijf meest geraadpleegde producten. Sleutelindicatoren van kortetermijnstatistieken worden nu geregeld opgenomen in persberichten die meer en meer in de pers worden geciteerd.

De goede toegankelijkheid van gedetailleerde industriestatistieken blijft echter nog steeds een belangrijke opgave.

Statistische ondersteuning

Over het geheel is veel methodologische ondersteuning geboden aan lidstaten en kandidaat-lidstaten bij de invoering van nieuwe methoden en de verbetering van het statistische systeem.

Conclusie:

De communautaire doelstellingen is op het gebied van industriestatistieken zijn bereikt.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Er is geen informatie voorhanden over de tevredenheid van gebruikers. De sterke verbetering van de gegevenskwaliteit die is bereikt door middel van nieuwe verordeningen doet echter veronderstellen dat de tevredenheid van gebruikers in de verslagperiode zal zijn toegenomen.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden - coördinatie

Er is geen beleidsspecifieke informatie beschikbaar.

c) Kwaliteit

Actualiteit

De actualiteit van de jaarlijkse energiegegevens is (met 3,07 jaar) beter dan het gemiddelde van de Eurostat-gegevens (3,89)

De actualiteit van de maandelijkse energiegegevens is (met 5,72 maand) eveneens beter dan het gemiddelde bij Eurostat (7,07 maand)

Wat structurele bedrijfsgegevens aangaat verzamelt Eurostat de gegevens van de lidstaten overeenkomstig de verordening 18 maanden na het einde van de betreffende periode.

Voor kortetermijnstatistieken worden gegevens tussen 1 en 3 maanden na de betreffende periode verzameld. De actualiteit van alle indicatoren is aanzienlijk verbeterd. Zo worden de geaggregeerde Europese cijfers voor de industriële productie nu na 48 dagen gepubliceerd, tegen 65 tot 70 dagen in het verleden.

Beschikbaarheid van gegevens

De hoeveelheid beschikbare gegevens is drastisch toegenomen (tot 46 miljoen gegevens in eind 2002).

Vergelijkbaarheid

De uitvoering van de nieuwe SBS- en STS-verordeningen heeft de vergelijkbaarheid aanmerkelijk verbeterd en er worden voortgaand methodologische verbeteringen doorgevoerd.

d) Doeltreffendheid

Het programma voor industriestatistieken is relatief doeltreffend, aangezien het de gevraagde gegevens levert en de gegevenskwaliteit is verbeterd.

e) Internationale normen

Op SBS-gebied is een aanzienlijke verbetering tot stand gebracht ten aanzien van de vergelijkbaarheid van de gegevens van de EU-landen. Er is met name overeenstemming bereikt over de definitie van de basiseenheid: de onderneming, dat is de kleinste combinatie van entiteiten die gerechtigd is zelfstandig besluiten te nemen. De meeste landen buiten EUROSTAT/OESO hanteren echter deze aanpak niet: zij gebruiken in plaats daarvan de lokale vestiging als eenheid voor bedrijfsstatistieken.

Voor de kortetermijnstatistieken gelden nu gemeenschappelijke definities en de methodologische aanbevelingen zijn aanzienlijk uitgebreid. De meeste lidstaten hebben aanzienlijke inspanningen geleverd om hun definities af te stemmen en de aanbevelingen uit te voeren, waardoor de gegevens meer en meer geharmoniseerd worden.

Eurostat heeft heel sterk gestreefd naar betere vergelijkbaarheid binnen de EU, maar de vergelijkbaarheid met de rest van de wereld blijft wat moeilijk (maar is wel mogelijk).

f) Belasting voor de respondenten

Met betrekking tot de belasting voor de responderende bedrijven is bij de SBS-R het gebruik van overheidsbronnen voor het verzamelen van gegevens aanbevolen. In verscheidene landen

(bv. Italië) is kortgeleden begonnen met het gebruik daarvan, wat tot een aanzienlijke verlichting van de responsbelasting heeft geleid.

Met betrekking tot de responsbelasting van nationale bureaus voor de statistiek is op te merken dat in het verleden zowel de OESO (voor de SSIS-vragenlijst) als Eurostat (voor de SBS-verordening) lidstaten om jaarlijkse bedrijvenstatistieken vroegen. Voor de gebruikers was deze situatie verwarrend (de methoden verschilden enigszins) en leidde deze tot een hoge responsbelasting voor de lidstaten. In 2001 zijn de OESO (Statistics Directorate/National Account and Economic Statistics) en Eurostat (Unit D2, Structurele Bedrijfsstatistieken) een actieve samenwerking begonnen die in 2003 leidde tot het stopzetten van het verzamelen van informatie door de OESO, die sindsdien de gegevens rechtstreeks van Eurostat heeft betrokken. Momenteel wordt overleg gevoerd over het protocol voor de samenwerking tussen de twee internationale organisaties.

De OESO heeft in zijn Statistische werkprogramma 2003 (blz. 35) de situatie zelf als volgt verwoord:

"In 2003 wordt de rechtstreekse vergaring van gegevens ten behoeve van de SSIS en de SEC-databank voor de landen van de Europese Unie gestaakt en wordt overgegaan op gegevens die via Eurostat zijn verzameld. Hierdoor wordt de responsbelasting van de lidstaten aanzienlijk verlicht.[17]*"*

Conclusie:

Bij alle programmastrategieën zijn verbeteringen tot stand gebracht. Verondersteld wordt dat de ontwikkelingen een positief effect hebben op de gegevenskwaliteit, de actualiteit en de tevredenheid van gebruikers van het programma. Om deze aspecten in de toekomst te kunnen controleren, is een evaluatiebeleid vereist.

Gezien recente bezorgdheid onder consumenten over voedselveiligheid is een hierop speciaal gericht programma gestart.

Subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel wordt op het gebied van industriestatistieken volledig gerespecteerd.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Geen informatie beschikbaar.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's voor industrie

Thema/ Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
44	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend

[17] *Free translation.*

45	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
66	Bereikt	Niet verbeterd	Niet verbeterd	Ondersteuning verleend

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

ECONOMISCHE EN SOCIALE SAMENHANG

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL XVII: ECONOMISCHE EN SOCIALE SAMENHANG	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	23 – Herstructureringsplannen 72 – Regionale en geografische informatie
Andere belangrijke werkthema's	31 – Bevolking 32 – Arbeidsmarkt 40 – Economische jaarrekeningen 44 – Industrie 47 – Handel 50 – Toerisme 51 – Diensten 63 – Landbouwinkomens en -prijzen

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht:

– het vaststellen, invoeren en volgen van het nieuwe communautaire regionale beleid;

– de uitbreiding van de dekking van de regionale statistiek, zowel qua sectoren als geografisch gebied;

– de ontwikkeling van een Europees geografisch informatiesysteem in samenwerking met de nationale bureaus voor de statistiek.

Resultaten: Er is aan de communautaire statistische doelstellingen op het gebied van economische en sociale samenhang voldaan door een toename van de beschikbare gegevens en een betere dekking van regionale statistieken. De relevantie, vergelijkbaarheid en volledigheid van regionale statistieken is in de loop van de verslagperiode aanzienlijk overbeterd. De actualiteit van al bestaande gegevensreeksen is ondanks de verwerking van grotere hoeveelheden gegevens gehandhaafd. De belasting voor de respondenten is dankzij een betere afstemming met sectorale projecten teruggedrongen.

Er bestaat nu een voor regionale statistieken met alle toetredende landen overeengekomen gemeenschappelijke nomanclatuur van territoriale eenheden (NUTS), hoewel de ontwerp-verordening voor dit onderwerp in de verslagperiode nog niet was goedgekeurd (dat gebeurde in juli). Op gegevens over de 15 landen tellende EU te verzamelen is het "Urban audit project" gestart.

In de loop van de verslagperiode is de statistische dienstverlening toegenomen: eind 2002 waren voor regionale statistieken meer dan 10 miljoen gegevens voorhanden, voor onder meer nieuwe domeinen (statistieken over sociale aspecten, migratie, vervoer en de economie) en uitgebreidere voorzieningen voor geografische informatiediensten. Een databank met geografische informatie is opgezet met onder meer de 300 jaarlijks bijgewerkte kaarten.

Verspreiding

In de loop van de verslagperiode is de verspreiding van regionale statistieken aanmerkelijk verbeterd. Het aantal extracties uit de databank met regionale statistieken is in de

verslagperiode tot het drievoudige toegenomen, wat deze databank tot de op twee na meest geraadpleegde van Eurostat heeft gemaakt. Publicaties over regionale statistieken behoren eveneens tot de meest geraadpleegde producten op de website.

Statistische ondersteuning

De lidstaten is statistische ondersteuning verleend en er is een gericht netwerk van regionale correspondenten ingevoerd.

Conclusie:

De communautaire statistische doelstellingen op het gebied van economische en sociale samenhang zijn gehaald.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Gezien de gestegen belangstelling van gebruikers voor regionale statistieken mogen we veronderstellen dat de tevredenheid van gebruikers in de loop van de verslagperiode is toegenomen.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden - coördinatie

Verbeteringen in de afstemming met DG REGIO hebben tot een beter verlopend planningsproces geleid.

c) Kwaliteit

De relevantie, vergelijkbaarheid en volledigheid van regionale statistieken zijn in de loop van de verslagperiode aanmerkelijk vooruitgegaan. De actualiteit is niet verbeterd.

d) Doeltreffendheid

Geen informatie beschikbaar.

e) Internationale normen

Niet van toepassing op wereldniveau.

f) Belasting voor de respondenten

De belasting voor de respondenten is dankzij betere afstemming met sectorale projecten gereduceerd.

Conclusie:

Er is in de loop van de verslagperiode vooruitgang geboekt met de programmastrategieën maar de planning vereist betere gerichtheid van het ontwikkelingswerk.

Subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel wordt op het gebied van regionale statistieken volledig gerespecteerd. De financiering voor het onderdeel REGIONALE indicatoren wordt verschaft door DG REGIO, waarvan ten minste 70% naar de CSS-partners gaat.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Aangezien DG REGIO in het kader van een speciaal overeengekomen werkprogramma de totale uitgaven voor de regionale indicatoren voor zijn rekening neemt, worden de behoeften volledig door het beleid ondersteund.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's voor economische en sociale samenhang

Thema/ Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
23	Bereikt	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Veel steun verleend
72	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

ONDERZOEK EN TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELING

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL XVIII: ONDERZOEK EN TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELING	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	22 – Statistisch onderzoek 73 – Wetenschap en technologie
Andere belangrijke werkthema's	44 – Industrie

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht:

– nieuwe statistische acties of projecten om de resultaten en de impact van onderzoek en ontwikkeling te meten;

– uitbreiding van de innovatie-enquête en een betere coördinatie van de gegevensverzameling;

– toereikende instrumenten ontwikkelen en uitwisselingen met wetenschappelijke kringen en de gebruikers van technologie te bevorderen;

– in het kader van beste praktijken nieuwe methoden te bevorderen.

Op basis van de conclusies van de Europese Raad van Lissabon en Barcelona en een reeks daarop volgende mededelingen van de Commissie was het noodzakelijk omvang en kwaliteit van de statistieken op het gebied van wetenschap, technologie en innovatie te verbeteren teneinde beter tegemoet te komen aan de gestegen niveau van de gebruikersbehoeften.

Resultaten: De doelstellingen van het communautair statistisch programma op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling zijn gehaald. Er zijn nieuwe methoden ingevoerd, die geresulteerd hebben in een sterke toename van de hoeveelheid beschikbare gegevens. In de loop van de verslagperiode zijn aanzienlijke verbeteringen tot stand gebracht, maar er is nog belangrijke vooruitgang nodig met betrekking tot de actualiteit en de dekking.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

Wetenschap en technologie

- In 2003 is de ontwerp-verordening van de Commissie over statistieken op het gebied van wetenschap, technologie en innovatie (WTI) opgesteld en goedgekeurd. Maatregelen voor de uitvoering daarvan worden in 2003/2004 goedgekeurd.

- Er zijn methodologische ontwikkelingen gerealiseerd in uiteenlopende domeinen (als O&O-, innovatie- en octrooistatistieken e.d.).

Enkele activiteiten daarentegen zijn slechts ten dele afgerond als gevolg van de beperkte beschikbare middelen:

- Er zijn nog geen omvattende statistieken over octrooien opgesteld.

- Er konden nog geen bijdragen worden geleverd aan de herziening van het Oslo-handboek.

Statistisch onderzoek

- Op het gebied van kwaliteitsborging zijn verbeterde technieken voor het meten van gegevenskwaliteit ontwikkeld. Binnen Eurostat zijn dertig kwaliteitsrapportages geproduceerd.

- Op het gebied van seizoenaanpassing en analyse van tijdreeksen zijn per domein aanbevelingen opgesteld voor het samenstellen van EU-reeksen.

- Op het gebied van technologie- en kennisoverdracht is de inventarisatie van onderzoekactiviteiten en mogelijkheden voor technologie- en kennisoverdracht geactualiseerd.

De doelstelling van het invoeren van nieuwe normen en methoden is op het gebied van statistisch onderzoek gehaald, maar slechts ten dele gehaald op het gebied van statistieken over wetenschap en technologie.

Statistische dienstverlening

Aan het begin van de verslagperiode stond de statistische dienstverlening nog in de kinderschoenen op punten als dekking, reeksopbouw en kwaliteit van gegevens. In de loop van de verslagperiode is de statistische dienstverlening door de invoering van nieuwe methoden en verordeningen op alle gebieden aanzienlijk uitgebreid:

- regionale O&O-gegevens;

- sleutelindicatoren over wetenschap en technologie;

- benchmark-indexcijfers van nationaal onderzoekbeleid;

- O&O in kandidaat-lidstaten en Rusland;

- Europese octrooitoepassingen;

- werkgelegenheid in de high-techsector.

Structuur en inhoud van deze domeinen moeten nog versterkt worden, nadat de wetgeving over WTI-statistieken is goedgekeurd.

Verder is de derde communautaire enquête inzake innovatie (CIS 3) doorgevoerd en is de uitkomst ervan verspreid.

Er is een aanzienlijke stijging van de hoeveelheid beschikbare gegevens en de gegevenskwaliteit bereikt. Er zijn nu meer dan 1 miljoen gegevens verzameld en een verdere sterke toename wordt verwacht nadat de wetgeving over WTI-statistieken in werking is getreden.

Op het gebied van statistisch onderzoek is ondersteuning verleend aan DG's op het gebied van Europa-brede enquêtes en er zijn 36 O&O-projecten geselecteerd en gevolgd.

In de loop van de verslagperiode is de statistische dienstverlening verbeterd.

Verspreiding

Er zijn verscheidene verbeteringen tot stand gekomen op het gebied van verspreiding, waaronder een volledige herstructurering van de statistieken voor wetenschap en technologie in New Cronos en een grote stijging van het aantal beschikbare gegevens, samen met (vanaf 2000) de publicatie van een zakboek en een compleet scala van *Statistics in Focus* (25 nummers).

Het aantal raadplegingen van statistieken over wetenschap en technologie blijkt aanzienlijk te zijn teogenomen:

- toename databank-extracties: +1000%

- bezoeken aan de website: vanaf 2000 300 000 bladzijden geraadpleegd. Ter vergelijking: bladzijden over buitenlandse handel zijn 360 000 maal geraadpleegd.

De verspreiding van statistieken over wetenschap en technologie is in de loop van de verslagperiode aanzienlijk verbeterd.

Resultaten van het statistische onderzoek zijn verspreid via een ESPROS-bijeenkomst en zes expertisenetwerken voor de overdracht van technologie en knowhow.

Statistische ondersteuning

Er is veel statistische ondersteuning geleverd aan kandidaat-lidstaten voor de integratie van gegevens op allerlei gebieden. Binnen de Commissie is verder veel methodologische ondersteuning verschaft aan DG SANCO, DG MARKT en DG ECFIN.

Conclusie:

De doelstellingen van het communautair statistisch programma zijn op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling gehaald. In de loop van de verslagperiode zijn aanzienlijke verbeteringen tot stand gebracht, maar er is nog een veel vooruitgang nodig met betrekking tot de actualiteit en dekking van gegevens.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Volgens de *rolling review* van de statistieken over onderzoek, ontwikkeling en innovatie waren de gebruikers niet tevreden over relevantie, actualiteit, toegankelijkheid en volledigheid van de gegevens. Ze waren wel tevreden over de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid ervan en ook over de ondersteunende diensten. Men oordeelde positief over de over het geheel toegenomen kwaliteit van de dienstverlening. Verdere aanpassingen zijn in voorbereiding.

Volgens het DG RTD echter zijn de contacten met de gebruikers van beleidszijde (met name binnen de Commissie) voor verbetering vatbaar, opdat beter en sneller kan worden ingespeeld op gebruikersbehoeften en -prioriteiten.

b) Prioriteiten – planning van de werkzaamheden

Volgens de *rolling review* van statistieken over onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie zijn de partners van mening dat planning en gestructurerde coördinatie binnen het CSS op dit terrein bevredigend zijn.

De partners zijn van mening dat de coördinatie met betrekking tot de WTI-statistieken binnen zowel als buiten de organisatie in het algemeen is verbeterd.

c) Kwaliteit

Zie gebruikers.

d) Doeltreffendheid

Volgens de *rolling review* van statistieken over onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie wordt door de partners positief geoordeeld over de doeltreffendheid.

e) Internationale normen

Nieuw methodologisch werk dat in de loop van de verslagperiode is verricht heeft de communautaire statistieken beter vergelijkbaar gemaakt. Dit werk wordt vaak in nauwe samenwerking met andere internationale organisaties uitgevoerd.

De harmonisatie van kwaliteitskaders, methoden voor seizoenaanpassing en methoden voor hulpmiddelen voor de bescherming van tabellen zijn in de regel op internationale methoden gebaseerd.

f) Belasting voor de respondenten

Niet van toepassing.

Conclusie:

De programmeringsstrategieën zijn in de loop van de verslagperiode aanzienlijk verbeterd, maar met betrekking tot de gebruikerstevredenheid is de situatie verre van bevredigend.

Subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel wordt op het gebied van statistieken over onderzoek, wetenschap en technologie volledig gerespecteerd. Nationale bureaus voor de statistiek nemen op grote schaal deel in onderzoekprojecten.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

De behoefte aan informatie overtreft verre de in hoofdzaak op EU-niveau beschikbare middelen. Een aantal gegevens kon niet worden geproduceerd, zoals die over de mobiliteit van onderzoekers, en ander statistisch werk vindt plaats op het niveau van de DG's die de gegevens gebruiken (bv. aangaande vrouwen in de wetenschap).

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's voor onderzoek en technologische ontwikkeling

Thema/ Doelstellingen	Toepassing van nieuwe	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning

	normen en methoden			
22	Bereikt	Verbeterd	Verbeterd	Ondersteuning verleend
73	Deels bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Verbeterd	Veel ondersteuning verleend

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

MILIEU

Verdragstitel	Werkthema's van Eurostat
TITEL XIX: MILIEU	
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	41 – Kwartaal- en milieurekeningen 71 – Milieustatistiek
Andere belangrijke werkthema's	44 – Industrie 45 – Energie en grondstoffen 48 – Vervoer 50 – Toerisme 61 – Bodemgebruik en platteland 62 – Landbouwstructuren 64 – Plantaardige productie 65 – Dierlijke productie 68 – Bosbouwstatistiek

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht

– de verdere ontwikkeling van de milieustatistiek, waarbij de voorkeur uitgaat naar de bestaande en beschikbare basisgegevens, en een betere verspreiding hiervan;

– een voortzetting van de productie en verdere ontwikkeling van milieu-indicatoren en statistieken betreffende het verband tussen milieu en verschillende economische sectoren;

– de ontwikkeling van een reeks satellietrekeningen voor het milieu waarmee ontwikkelingen op milieu- en op economisch gebied gezamenlijk in kaart kunnen worden gebracht;

– versterking van de samenwerking met het Europees Milieuagentschap.

Resultaten: De doelstellingen van het communautair statistisch programma zijn op het gebied van milieustatistieken gehaald. Er zijn in de loop van de verslagperiode aanzienlijke verbeteringen tot stand gebracht door de invoering van nieuwe methoden en normen, statistische dienstverlening en verspreiding, in het bijzonder op het terrein van milieurekeningen. Er is evenwel nog belangrijke vooruitgang nodig op het gebied van de verzameling van gegevens. De coördinatie is in de verslagperiode verbeterd. In 1999 is een memorandum van overeenstemming gesloten met de EER met afspraken over gezamenlijke werkgebieden en samenwerking. In 2002 werd een tweede memorandum van overeenstemming gesloten tussen ESTAT, de EER, DG ENV, DG AGRI en DG JRC over het werk aan indicatoren op het gebied van landbouw en milieu (het Irena-project).

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

Milieurekeningen

- Er is grote vooruitgang geboekt met de ontwikkeling en beproeving van methoden voor dit nieuwe domein, en vervolgens met het ontwikkelen van standaardtabellen voor het regelmatig verzamelen van gegevens;

- Eurostat en het CSS hebben in zeer grote mate bijgedragen aan de herziene versie van het mondiale systeem van geïntegreerde milieu- en economische rekeningen (System of Environmental and Economic Accounts, SEEA).

Milieustatistieken

In 2002 is een verordening over het verzamelen van afvalstatistieken afgerond en in november goedgekeurd in de vorm van Verordening (EG) nr. 2150/2002.

In 1999 is een memorandum van overeenstemming met de EER gesloten met afspraken over gezamenlijke werkgebieden en samenwerking. In 2002 werd een tweede memorandum van overeenstemming gesloten tussen ESTAT, de EER, DG ENV, DG AGRI en DG JRC over het werk aan 35 indicatoren op het gebied van milieu en landbouw (het Irena-project).

Op het terrein van indicatoren voor duurzame ontwikkeling (SDI's) en structurele milieu-indicatoren heeft Eurostat bijgedragen aan de definities en methoden die worden gebruikt voor de reeks UNCSD-indicatoren. In 1998 is een seminar gehouden over het testen van SDI-lijst van het UNCSD, in 2001 gevolgd zijn op de UNCSD-lijst gebaseerde SDI's gepubliceerd. Samen met de VN/ECE en Statistics Canada is een seminar gehouden over methodologische aspecten van SDI's over het milieu.

Na goedkeuring van de EU-strategie voor duurzame groei door de Europese Raad van Göteborg (juni 2001) heeft het CSP een taskforce ingesteld voor het ontwikkelen van een speciaal op Europa gerichte reeks SDI's.

Statistische dienstverlening

De statistische dienstverlening is in de loop van de verslagperiode verbeterd.

- Verbeterde methoden zijn volledig geïmplementeerd; het verzamelen van gegevens is gestroomlijnd, wat de beschikbaarheid van gegevens heeft verbeterd.

- Het wetgevende proces van aanpassing van het milieudeel van de verordening over structurele bedrijfsstatistieken is ondersteund en de herziene verordening is volledig ten uitvoer gelegd. De vragenlijst over milieu-uitgaven is herzien en een taskforce heeft definities betreffende milieu-uitgaven gecontroleerd.

- De vragenlijst over binnenwateren is herzien en definities ervan zijn verduidelijkt, wat tot een zekere verbetering van de ontvangen gegevens heeft geleid.

- Na de Europese Raden van Cardiff en daarna is het werk aan indicatoren voor toezicht op de integratie van milieuaspecten in andere beleidsgebieden (vervoer, energie, landbouw) geïntensiveerd. Dit heeft onder meer gevoerd tot een compendium vervoer-milieustatistieken, een zakboek over integratie-indicatoren voor energie, het ontwikkelen van nieuwe indicatoren voor milieuaspecten in de landbouw, zoals voedingsstofbalansen, pesticidengebruik, biologische landbouw en ook de productie van een belangrijke publicatie over landbouw, milieu en plattelandsontwikkeling (samen met andere eenheden bij Dir. F alsmede DG AGRI

en DG ENV). Er is ondersteuning verleend aan andere diensten van de Commissie en het Europese milieuagentschap (EEA) bij hun werk aan integratie-indicatoren.

Het verzamelen van gegevens over emissies in de lucht verloopt niet meer via de lidstaten. Het streven naar rationalisatie van het verzamelen van gegevens en naar verlaging van de belasting voor de respondenten, ook bij de lidstaten, heeft ertoe geleid dat de gegevens nu worden ontleend aan de EER, die de cijfers op basis van uiteenlopende rapportage-overeenkomsten ontvangt.

De gegevens van de Phare-landen zijn door middel van gerichte steunprojecten verbeterd.

- In 1999 en 2001 zijn indicatoren voor milieudruk opgesteld en gepubliceerd.

In de loop van de verslagperiode zijn vijf nieuwe deeldomeinen ingevoerd:

- vervoer en milieu;

- bestrijdingsmiddelen (pesticiden);

- meststoffen;

- biologische landbouw;

- regionale milieustatistieken.

Verspreiding

Op het gebied van de verspreiding zijn verscheidene verbeteringen tot stand gekomen, waaronder de uitbreiding van databanken en een breder scala van publicaties, waaronder een cd-rom met milieustatistieken.

Het aantal raadplegingen van milieustatistieken blijkt aanzienlijk te zijn toegenomen:

- Toename databankextracties: +328%

- Sinds 2000 zijn 38 *Statistics in Focus* gepubliceerd over milieuaspecten.

Statistische ondersteuning

Intensieve statistische ondersteuning is verleend aan kandidaat-lidstaten op het gebied van investeringen voor milieubescherming door het bedrijfsleven. Op andere terreinen, zoals emissies, waterverbruik en hergebruik van afvalstoffen en gevaarlijke stoffen is de aan lidstaten en kandidaat-lidstaten verleende ondersteuning als zwak gekwalificeerd.

Conclusie:

De doelstellingen van het communautair statistisch programma zijn op het gebied van milieustatistieken gehaald. In de loop van de verslagperiode zijn aanzienlijke verbeteringen tot stand gebracht wat betreft de Toepassing van nieuwe normen en methoden, de statistische dienstverlening en de verspreiding. Er moet echter nog belangrijke vooruitgang worden geboekt bij het verzamelen van gegevens.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

In de verslagperiode is geen onderzoek naar de tevredenheid van gebruikers uitgevoerd. Het toegenomen gebruik van milieustatistieken in beleidskringen (zoals voor het voorjaarsverslag aan de Raad en voor indicatoren van duurzame ontwikkeling) duidt op een toename van de tevredenheid van gebruikers.

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden - coördinatie

In de loop van de verslagperiode is de coördinatie verbeterd. In 1999 is een memorandum van overeenstemming met de EER gesloten met afspraken over gezamenlijke werkgebieden en samenwerking. In 2002 werd een tweede memorandum van overeenstemming gesloten tussen ESTAT, de EER, DG ENV, DG AGRI en DG JRC over het werk aan 35 indicatoren op het gebied van milieu en landbouw (het Irena-project).

c) Kwaliteit

Actualiteit, beschikbaarheid en vergelijkbaarheid van de gegevens zijn in de loop van de verslagperiode verbeterd.

- In 2002 bedroeg de gemiddelde termijn tussen de uiterste datum voor toezending van de gegevens van de landen aan Eurostat en de publicatiedatum in New Cronos 6 maanden, tegen gemiddeld 12 maanden in 1998.

- Voor water en afval zijn de responsniveaus gestegen van 32,5% in 2000 tot 36% in 2002. Voor de andere gebieden zijn de beschikbaarheidscijfers niet vergelijkbaar.

- De vergelijkbaarheid is op het gebied van water en milieu-uitgaven verbeterd door de invoering van betere vragenlijsten en definities en op het gebied van afvalstoffen door meer politieke druk. Er zijn geen cijfers beschikbaar.

d) Doeltreffendheid

De uitvoering van het programma heeft op het gebied van milieu geleid tot effectieve uitkomsten als de invoering van methoden en normen en statistische dienstverlening. Naar verwachting zullen verdere verbeteringen en programmaresultaten volgen.

e) Internationale normen

De communautaire statistieken zijn beter vergelijkbaar geworden met die voor andere gebieden van de wereld, en wel om de volgende redenen:

- volledige compatibiliteit met de OESO door gebruikmaking van een gemeenschappelijke vragenlijst;

- volledige compatibiliteit met de VN-resultaten aangezien daar wordt gewerkt met een subset van dezelfde vragenlijst.

f) Belasting voor de respondenten

De gezamenlijke vragenlijst uit 2002 is aanzienlijk bekort door gebruik te maken van reeds elders bestaande gegevensbronnen (bv. over luchtverontreiniging van de EER). De belasting

voor de respondenten is verder teruggedrongen door een betere aansluiting bij de definities in de Europese milieuwetgeving (zoals de richtlijn over stedelijk afvalwater en de kaderrichtlijn over water).

Conclusie:

In de verslagperiode is aanzienlijke vooruitgang geboekt met de programmastrategieën.

Subsidiariteitsbeginsel

Op het gebied van de milieustatistieken wordt het subsidiariteitsbeginsel volledig gerespecteerd. Ook bij het verzamelen van gegevens wordt het subsidiariteitsbeginsel gevolgd, doordat de lidstaten vrij zijn om voor het verzamelen dan wel opstellen van schattingen de methoden te kiezen die ze het meest geschikt achten voor hun omstandigheden, waarbij ze alleen zijn gebonden aan de gemeenschappelijke eisen ten aanzien van de kwaliteit van de gegevens die op EU-niveau met de lidstaten zijn opgesteld en overeengekomen. Bovendien worden de gegevens gedeeld met het Europese Milieuagentschap en de OESO teneinde het aantal verzoeken om gegevens aan de lidstaten terug te dringen.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

In de periode 1998-2002 bestond geen wettelijke verplichting voor het verzamelen van veel milieustatistieken, waardoor de lidstaten alleen gegevens aanleverden op basis van een "herenakkoord", en dat vaak alleen als de gegevens al voor nationale doeleinden werden verzameld. Dit voerde tot veel hiaten in de gegevens, onvoldoende harmonisatie van land tot land enz. Eurostat heeft er hard aan gewerkt om daar verbetering in te brengen door middel van het opstellen van genormaliseerde definities en aanbevolen methoden, en ook door financiële steun aan lidstaten die hun gegevensverzameling wilden ontwikkelen en verbeteren.

Onvoldoende middelen hebben tot vertraging van verscheidene projecten geleid:

- de werkzaamheden op het gebied van schaarse grondstoffen

- de werkzaamheden op het gebied van waterverbruik

- het verzamelen van vervoersindicatoren.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's voor milieu

Thema/ Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
41	Bereikt	Aanzienlijk verbeterd	Begonnen	Geen ondersteuning in deze periode
71	Bereikt	Verbeterd	Aanzienlijk verbeterd	Ondersteuning verleend

Referenties

- Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Verdragstitel TITEL XX: ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	Werkthema's van Eurostat
Voornaamste werkthema's die voor dit beleidsterrein noodzakelijk zijn	19 – Technische samenwerking met landen in een overgangsfase 20 – Voorbereiding van de uitbreiding 21 – Technische samenwerking met derde landen

Belangrijkste doelstellingen van de statistische werkzaamheden die voor dit specifieke beleidsterrein moeten worden verricht:

– verdere technische bijstand en opleiding voor derde landen;

– verbetering van het systeem voor statistische informatie over deze landen;

– voorbereiding van de uitbreiding.

Resultaten: De doelstellingen van het communautair statistisch programma zijn op het gebied van de samenwerking met derde landen gehaald, waarbij het accent sterk heeft gelegen op de voorbereiding van de uitbreiding.

In hoeverre is het communautair statistisch programma 1998-2002 ten uitvoer gelegd?

Toepassing van nieuwe normen en methoden

Deze doelstelling was niet van toepassing op de betrokken statistische thema's.

Statistische dienstverlening

Voorbereiding van de uitbreiding

Bij deze voorbereiding lag het accent op het opbouwen van de nationale bureaus voor de statistiek van de kandidaat-lidstaten door de instellingen en op het vermogen van die landen om statistische gegevens op te stellen en te leveren die stroken met het acquis. Hiertoe is met name het volgende gedaan:

- Er zijn regelmatig gegevens verzameld volgens de geharmoniseerde methoden voor vrijwel alle statistische domeinen.

- Er is statistische informatie geleverd aan diensten van de Commissie voor het onderhandelings- en begeleidingsproces.

- Er zijn gegevens verspreid naar andere overheden en het algemene publiek door middel van website, New Cronos en publicaties.

- De kandidaat-lidstaten hebben van alle grotere sociale en economische aggregeten gegevens aan Eurostat geleverd.

- De kandidaat-lidstaten zijn voor een deel geïntegreerd in de normale werkstromen van productie-eenheden en in een deel van de productie- en verspreidingsdatabanken.

Eind 2002 werden gegevens van de meeste statistische gebieden van de toetredende en kandidaat-lidstaten verzameld en verspreid overeenkomstig de EU-normen. In die datum was Eurostat tevens in staat om de meeste euro-indicatoren van deze landen te publiceren.

Over Turkije is op te merken dat gegevens van dat land al in een aantal publicaties en gegevensverzamelingen zijn opgenomen.

Globale toetsingen zijn uitgevoerd voor alle dertien kandidaat-lidstaten om hun statistische stelsels in detail te beoordelen en de nodige informatie te leveren voor verdere technische ondersteuning. Eind 2002 is een publicatie met de titel *Widening the EU statistical network* uitgebracht met een samenvatting van de resultaten en een beschrijving van deze globale toetsingen.

Samenwerking met de landen op de westelijke Balkan (Cards)

Er zijn globale toetsingen uitgevoerd van de statistische stelsels in de landen op de westelijke Balkan teneinde de gebruikers te kunnen inlichten omtrent de toestand en kwaliteit van deze systemen. Het betrof de Cards-landen Albanië, Kroatië en Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en in 2001 is het werk gestart met de Federale Republiek van Joegoslavië.

Samenwerking met de Tacis-landen

In 2001 zijn van negen van de dertien landen landenrapportages gepubliceerd met beoordelingen van de bestaande situatie en de voortgang met betrekking tot de officiële statistieken. Deze rapportages zijn sindsdien jaarlijks bijgewerkt. Met Rusland en de Oekraïne is op kwartaalbasis een uitwisseling aangevangen van kerngegevens, die via New Cronos beschikbaar zijn. Met een aantal GOS-landen is een uitwisseling overeengekomen van gegevens over de buitenlandse handel, wat ertoe heeft geleid dat de cijfers van de meeste GOS-landen via Comext beschikbaar zijn.

Samenwerking met derde landen

Resultaten

- Een (positieve) tussentijdse evaluatie van het Medstat-programma, dankzij de toepassing van internationale normen, de ontwikkeling van de relaties tussen gebruikers en producenten en de goedkeuring van nieuwe uitgangspunten voor het volgende Medstat-programma.

- Er zijn enige gegevens over de buitenlandse handel met betrekking tot de MED-landen beschikbaar.

- ACS-landen

+ Uitvoering van het Ecostat-project

+ Opleidingvan statistici

- Latijns Amerika

+ Uitvoering van het samenwerkingsprogramma met de landen die lid zijn van de Mercosur en met Chili

-Voorbereiding van het werkprogramma EU-CAN

-Azië

+Samenwerkingsprogramma met China, India en Pakistan, met het accent op statistieken over de buitenlandse handel.

Verspreiding

Gegevens van de kandidaat-lidstaten zijn geleidelijk geïntegreerd in databanken van de domeinen. Statistieken van de kandidaat-lidstaten zijn geregeld meegenomen in de voornaamste Eurostat-publicaties als het *Eurostat Yearbook*, met onder meer vergelijkbare gegevens over de dertien Europese kandidaat-lidstaten en de voornaamste niet-Europese landen. Verder zijn door Eurostat in de loop van deze programmaperiode vier *Statistical Yearbooks* over kandidaat-lidstaten uitgebracht.

Daarnaast zijn nog andere aan kandidaat-lidstaten gewijde publicaties uitgegeven, en verder regelmatig brochures over uiteenlopende onderwerpen van belang, tweemaal per jaar en verspreid op tijdstippen kort voor de bijeenkomsten van de Europese Raad.

De productie-eenheden hebben vanaf 2000 ongeveer 100 nummers van *Statistics in Focus* uitgegeven, onder meer over de kandidaat-lidstaten en over de volgende onderwerpen: BBP, kwartaalrekeningen, inkomensaspecten, waterverbruik, arbeidskosten, relatieve prijzen van diensten, gegevens van financiële rekeningen en omvang van de veeteelt.

Gegevens van de Cards-landen zijn deels meegenomen in een aantal publicaties over kandidaat-lidstaten.

Een van de ondersteunde onderwerpen van de statistische Tacis-programma's betrof de verbetering van de verspreiding en marketing van statistische gegevens in daarvoor in aanmerking komende landen, wat er een veelheid van publicaties over uiteenlopende zaken mogelijk heeft gemaakt. Deze zijn ook in het Engels beschikbaar en passen in de voor Tacis-landen opgestelde strategie over het verspreidingsbeleid. Eurostat heeft zelf brochures met kerngegevens gepubliceerd en verspreid.

Statistische ondersteuning

In de loop van de verslagperiode is intensieve ondersteuning verleend aan kandidaat-lidstaten op alle onder punt 1.2 beschreven statistische gebieden, waarbij aanzienlijk is bijgedragen door het Phare-programma. Globale evaluatieverslagen en de *compliance* database bevatten grote hoeveelheden informatie over de statistische stelsels en de beschikbare gegevens van de kandidaat-lidstaten. Mede door alle steun hebben de kandidaat-lidstaten hun statistische systemen kunnen versterken in termen van institutionele capaciteit en vooral ook de toepassing van het acquis en het produceren en leveren van gegevens in overeenstemming daarmee.

<u>Voorbereiding van de uitbreiding</u>

Een groot deel van de activiteiten op alle statistische gebieden was gewijd aan de voorbereiding van de uitbreiding, bestaande uit de aanpassing van de wetgeving over statistieken, de invoering van alle belangrijke EU-classificaties, het regelmatig verzamelen van gegevens op basis van geharmoniseerde methoden, aanlevering en verspreiding van statistische gegevens, regelmatige deelname van kandidaat-lidstaten in werkgroepen van Eurostat enz. De voorbereiding van de uitbreiding is op grote schaal ondersteund vanuit het Phare-programma. Diverse voor meerdere landen geldende Phare-programma's op het gebied van statistische samenwerking zijn door Eurostat opgezet en uitgevoerd, met een totale begroting van circa 44 miljoen euro. Eurostat was sterk betrokken bij de geslaagde uitvoering van deze programma's en het door een extern bedrijf opgestelde evaluatieverslag bewijst het succes ervan.

Samenwerking met de westelijke Balkanlanden (Cards) en Tacis-landen

Eurostat heeft zich sterk ingespannen voor samenwerking op statistiekgebied met deze landen, door onder meer afvaardigingen naar betrokken instellingen voor het opstellen van programma's, het opzetten van projecten voor technische steun, technische adviezen aan andere diensten van de Commissie over statistiekonderwerpen in de landen en over aanbestedingen voor en de uitvoering van programma's voor technische ondersteuning enz.

Samenwerking met derde landen

In nauwe samenwerking met de DG's RELEX, DEV en AIDCO zijn nieuwe opzetten gemaakt voor projecten en het beheer daarvan. De nadruk lag daarbij op afstemming met internationale organisaties (Paris21) en met nationale instanties die bij de samenwerking betrokken zijn (nationale bureaus voor de statistiek, ministeries enz.).

Veel aandacht ging uit naar horizontale projecten, in de eerste plaats voor de ontwikkeling van programmatuur voor de nationale rekeningen en voor statistieken op het gebied van buitenlandse handel, op nieuwe acties voor armoedebestrijding, mensenrechten, democratie en goed overheidsbeheer.

Conclusie:

De doelstellingen van het communautair statistisch programma op het gebied van de samenwerking met derde landen zijn gehaald, waarbij het accent sterk op de voorbereiding van de uitbreiding heeft gelegen. In de loop van de verslagperiode zijn aanzienlijke verbeteringen tot stand gebracht bij de toepassing van EU-normen en methoden en de bijbehorende wijze van gegevensverzameling. Het proces was eind 2002 voor de kandidaat-lidstaten nog niet afgerond maar zal naar verwachting vóór de toetredingsdatum voltooid zijn.

Volgens de door een onafhankelijk consortium uitgevoerde eerste ontwerpbeoordeling en tussentijds evaluatieverslag van het pretoetredingsinstrument Phare op het gebied van de statistiek, zijn de algemene doelstellingen van versterking van de instellingen zodat zij in het algemeen en in het bijzonder in de toetredingscontext adequate statistieken kunnen leveren, verwezenlijkt. Verder heeft het programma gezorgd voor de instandhouding van een netwerk van statistici, op zowel individueel als institutioneel niveau, dat essentieel is voor het opstellen van vergelijkbare statistieken.

Doelstellingen van het programma

a) Gebruikers

Volgens de eerste ontwerpbeoordeling en tussentijdse evaluatie van het pretoetredingsinstrument Phare op het gebied van de statistiek kenmerken de onderzochte projecten zich door een goede mate van relevantie. Dankzij de duidelijke definitie van de behoeften en de afstemming met andere nationale en internationale programma's is het programma relevant, ondanks de onvoldoende zichtbaarheid voor niet-statistici en het potentieel voor ondersteuning op andere terreinen.

Volgens de externe tussentijdse evaluatie van het Medstat-programma draagt dit bij aan de bepaling van de gebruikersbehoeften maar hebben de nationale bureaus voor de statistiek in de betrokken landen een sterke neiging om op bestaande sporen door te gaan, zonder rekening te houden met geuite wensen. Medstat draagt niettemin bij aan het starten dan wel voortzetten van de dialoog tussen gebruikers en producenten van statistieken (in sommige gevallen bijvoorbeeld doordat speciale organen worden ingesteld).

b) Prioriteiten - planning van de werkzaamheden - coördinatie

Volgens eerste ontwerpbeoordeling en tussentijds evaluatieverslag van het pretoetredingsinsturment Phare op het gebied van de statistiek is de steun aan meer landen goed ontworpen en goed beheerd, en was het toezicht voldoende.

Volgens de tussentijdse externe evaluatie van het Medstat-programma is er gekeken naar enkele aanbevelingen betreffende het beheer van het project, in het bijzonder aangaande de betrekkingen tussen de nationale bureaus voor de statistiek van de MED-landen, het netwerk van CESD's en de uitvoerende agentschappen. Hierbij is aanbevolen de prioriteitenstelling tussen MED-landen te baseren op het niveau van hun participatie en in en benutting van Medstat.

c) Kwaliteit

De gegevenskwaliteit is verbeterd en is dichter bij de EU-normen gekomen. Naar verwachting zal deze echter nog aanzienlijk verbeteren op punten als volledigheid en actualiteit van de gegevens.

Volgens de eerste ontwerpbeoordeling en tussentijdse evaluatie van het pretoetredingsinstrument Phare op het gebied van de statistiek zijn er duidelijke aanwijzingen dat het vermogen om in de toekomst zelfstandig kwaliteitsgegevens te gaan aanleveren is toegenomen.

d) Doeltreffendheid

De voorbereiding van de uitbreiding is doeltreffend, aangezien de kandidaat-lidstaten zijn geholpen in een zeer kort tijdsbestek de meeste Europese normen over te nemen en door te voeren.

e) Internationale normen

Eind 2002 zijn er duidelijke aanwijzingen dat de gegevens van de kandidaat-lidstaten veel beter geharmoniseerd en met EU-gegevens vergelijkbaar zijn dan aan het begin van het programma.

Volgens de tussentijdse externe evaluatie van het Medstat-programma loopt de situatie met betrekking tot de aanpassing aan internationale normen per land en deelprogramma uiteen. In

alle landen echter bestaat het besef dat deze aanpassing voordelen kan bieden, ook al is enkele malen de vraag gesteld waarom men EU- of internationale normen zou moeten doorvoeren.

f) Belasting voor de respondenten

Niet van toepassing

Conclusie:

In een zeer kort tijdsbestek hebben de kandidaat-lidstaten een enorme vooruitgang geboekt met het overnemen van EU-normen en de toelevering aan Eurostat van gegevens van hogere kwaliteit over veel statistiekgebieden.

Subsidiariteitsbeginsel

Het subsidiariteitsbeginsel wordt op het gebied van de samenwerking met derde landen volledig gerespecteerd.

Evenwicht tussen behoeften en middelen

Enkele projecten en activiteiten voor het ondersteunen van kandidaat-lidstaten hebben vertraging opgelopen door gebrek aan middelen.

Samenvatting van de beoordeling van alle statistische thema's voor de samenwerking met derde landen

Thema/ Doelstellingen	Toepassing van nieuwe normen en methoden	Statistische dienstverlening	Verspreiding	Statistische ondersteuning
19	Niet van toepassing	Aanzienlijk verbeterd	Verbeterd	Veel steun verleend
20	Niet van toepassing	Aanzienlijk verbeterd	Verbeterd	Veel steun verleend
21	Niet van toepassing	Verbeterd	Verbeterd	Verleend

– Gedetailleerde evaluatie van statistische thema's

– Externe tussentijdse evaluatie van het Medstat-programma.

– Eerste ontwerpbeoordeling en tussentijdse evaluatierapportage over het pretoetredingsinstrument Phare op het gebied van de statistiek.